

HET ARCHIEF VAN DE TAFEL VAN DE H. GEEST VAN 's-HERTOGENBOSCH

Regesten van oorkonden

**deel 14
nr's 3204 - 3475
1500 – 1519**

**door
dr. A.C.M. Kappelhof
Den Haag
versie 2018**

3204.

1500, 28 februari

Overdracht erfcijns Megen

Lucas z.v.w. Dirk van der Velde en Reimboud Joosten brouwer als echtgenoot van Godefrida d.v.w. Dirk voornd. draagt over aan mr. Hendrik Pelgrom ten behoeve van Anthonia d.v.w. Dirk voornd. een erfcijns van 1 Rijngulden van 20 stuivers uit een stuk land genaamd 'die Verghert' in het rechtsgebied van Megen, uit een aangelegen hof en uit een huis en hofstad aldaar.

3205.

1500, 23 maart

Overdracht erfcijns Moergestel

Johanna d.v.w. Anselm 'Ghivensz.' draagt over aan mr. Hendrik Pelgrom meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 5 pond payment uit een huis, erf en hof ten dele akkerland, ten dele weiland en ten dele moer groot 4 bunder of meer in Moergestel 'opten Hilt' grenzend aan het erfgoed van de clarissen in 's-Hertogenbosch.

Alleen afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 161r.

--

1500, 26 april

Testament Katryn d.v. Jan Marien goudsmid

Hiervan alleen een vidimus afgegeven door schepenen van 's-Hertogenbosch op 13 januari 1518.

zie nr. 3445.

3206.

1500, 19 juni

Verkoop land Uden

Klaas z.v. Melis van der Hofstad verkoopt aan Goossen van den Hezeakker als meester van de Tafel van de H. Geest een beemd genaamd 'Colen Beempt' van 2 ½ bunder in Uden grenzend aan het erfgoed van de Tafel en de gemene waterloop en een beemd genaamd 'Loyen Beempt' van 1 bunder grenzend aan een beemdje genaamd 'Roefs Kempke' grenzend aan het erfgoed van de kruisheren in 's-Hertogenbosch.

3206a.

1500, 1 juli

Oorkonde officiaal Luik

De officiaal van het hof van Luik maakt bekend dat Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest bij hem een verzoekschrift heeft ingediend. Jan van den Yvelaar en zijn vrouw Aleid

hebben voor notaris Hendrik van den Loo een testament opgesteld met daarin een legaat aan de Tafel. Notaris van der Loo is overleden en er moeten grossen worden opgemaakt van de in zijn protocollen afgeschreven testamenten. De officiaal staat dit verzoek toe en draagt zijn notarissen Gerrit Jansz. (?) en Simon van Couderborch op om de protocollen van notaris Van der Loo op te sporen, ze in bewaring te nemen en aan de hand daarvan op verzoek en tegen betaling van hen die daar om vragen grossen te maken.
Ingevoegd in de oorkonde van 26 mei 1522 ((nr. 3530).

3207.

1500, 2 juli

Overeenkomst betaling

Gerrit Mol heeft met de meester van de Tafel van de H. Geest een regeling getroffen over de achterstallige erfpacht van 3 mud rogge die zeven jaar achterstallig is en aangaande een schuld van 22 Rijns gulden aan Hendrik van Beek. Gerrit levert vijf jaar achtereen jaarlijks 5 mud rogge Als Gerrit zich hier niet aan houdt, zal de meester de reeds aangevangen procedure -er zijn al drie maanbrieven uitgegaan – voortzetten.

3208.

1500, 11 juli

Overdracht recht tot aflossing

Jan van Loon z.v.w. Hendrik Molengraafs als weduwnaar van Marie d.v.w. Hubert Janszoon had het recht van vruchtgebruik op een derde deel van alle goederen afkomstig van Marie afgestaan aan Maarten zijn zoon. Daarna is afgesproken dat Maarten kan aflossen met 110 gouden Rijns gulden , de gulden gerekend voor 12 dubbele vuurijzers [= 24 stuiver].
Maarten draagt dit recht tot aflossing nu over aan Hendrik zijn broer.

3209.

1500, 25 augustus

Overdracht land Schijndel

Herberta weduwe v. Gielis van der Poorten z.v.w. Dirk handelend krachtens het testament van haar man draagt over aan Goossen van den Hezeakker meester van de Tafel van de H. Geest een beemd genaamd 'den Audenbeempt' van 1 bunder in Schijndel in 'die Aude Buenre' .

3210.

1500, 15 oktober

Verkoop huis Hintham

Dirkje en Aleid d.v.w. Jan z.v.w. Aart Knoden zoon en Liesbeth d.v.w. Hendrik Spronks en Barbara natuurlijke d.v. Liesbeth, handelend met toestemming van Reinier z.v.w. Jan

Daamszoon de oude en Zebert z.v.w. Zebert Zebertszoon bakker als voogden van Dirkje, Aleid en Barbara voornd. en executeurs van het testament van Jan en Liesbeth voornd. Zij verkopen aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van Liesbeth d.v.w. Zebert Zebertszoon bakker een huis, hofstad en aangelegen erfgoed in het Vrijdom van 's-Hertogenbosch in Hintham. Belast met een erfcijs van 5 pond payment aan het St. Janskapittel in 's-Hertogenbosch.

3211.

1500, 15 oktober

uur van de completen

Testament mr. Arnd van der Kluiten (authentiek afschrift)

Voor notaris Jacobo van den Einde maakt mr. Arnd van der 'Cluyten' z.v.w. Hendrik van der Kluiten en poorter van 's-Hertogenbosch zijn testament.

Hij is gezond van lichaam en geest en doet dit in aanwezigheid van zijn vrouw Hillegond d.v.w. Willem Donk (in de middelnederlandse tekst: Hilleken Willem Doncksz. dochter). Hij doet dit in het besef dat dit testament niet nadelig is voor Hillegond wat betreft de goederen die hij middels haar heeft gekregen, die zij als bruidschat heeft gekregen en die zij tijdens hun huwelijk hebben verworven. Hij overhandigt het door hem in het middelnederlands geschreven testament aan de notaris. Het is gezegeld door hem en door Goossen van den Hezeakker, Hendrik van Uden, en Wouter Rullen.

Plaats van de handeling:

de sacristie van de kapel van de Illustre Lieve Vrouwebroederschap in de St. Janskerk

Getuigen:

Matthias Donk priester

Goossen van den Hezeakker

Hendrik van Uden

Wouter van der Rullen

poorters van 's-Hertogenbosch

Volgt het eigenhandig geschreven testament. De schrijver gebruikt meestal de ik-vorm, maar soms ook de wij-vorm wanneer hij bedoelt dat hij samen met Hilleke zijn vrouw iets bepaalt.

Aanhef

Onse Heere Jhesus Christus ende die alderheylichster maghet Maria zyn ghebenedide moeder, moet altyt zyn in myn beginne; ende my tot eenen goeden sellighen eynde altyt te helpen. Amen'.

Kleine legaten

Aan de St. Lambertuskerk in Luik en de St. Janskerk in 's-Hertogenbosch ieder 10 stuivers.

Binnen één maand na ons overlijden aan de predikheren, de kruisheren en de observanten wonend in 's-Hertogenbosch ieder 1 enkele overlensche Rijngulden onder de last van een jaargetijde met wassen kaarsen op de dag van mijn begrafenis of als hen dat beter uitkomt een

of twee dagen daarna.

Aan de drie gilden van St. Barbara, St. Catharina en St. Agatha ieder 10 stuivers.

Hoeven in Steensel en Kneysel in Kempenland

Volgt een passage over twee hoeven, een in Steensel en een in Kneysel. Deze hebben hem weinig opgeleverd en ze hebben hem wel 250 of 300 'gevalueerde' gulden gekost. Hij heeft met deze hoeven als onderpand 100 gevalueerde Rijns gulden geleend van Folcard van Dijk tegen een rente van 8 Rijns gulden en 100 Rijns gulden van de meesters van het vrouwengasthuis achter St. Eloiskapel samen met de meesters van het gasthuis daar tegenover geheten 'Arnt Avensoens' gasthuis [= Van den Avennesgasthuis]. Deze twee renten zijn aflosbaar. De langstlevende mag de meerwaarde van de hoeven verkopen. De hoeve in Kneysel wordt nu beteeld door een zekere Dirk van den Beerwinkel of Dirk de Scheper. Op de hoeve in Steensel woont een zekere Jan Steynmans die de hoeve als laat beteelt. Wij willen beide dat de hoeve in Steensel genaamd de hoeve 'tot Lolle' door de executeurs ten bate van de langstlevende wordt verkocht. Deze hoeve levert al jaren niets op aan rogge behalve dan 6 mud rogge die toekomt aan het St. Janskapittel. Ik heb wel enige baat gehad van de halve beesten die op deze hoeve zijn. Van de verkoopopbrengst van de drie hoeven moeten de schulden betaald worden.

Ik heb niets overgehouden van de erfenis van mijn grootvader genaamd Arnd van der Kluiten. Hij liet na Arnd, Dirk mijn oom en Hendrik mijn vader. Oom Arnd heeft ons deze erfenis afhandig gemaakt. De erfenis bestond uit een grote hoeve die thans in het bezit is van Jan van Erp 'de holter' in Grave en een grote beemd met een moer of peel en nog een groot huis, achterhuis en hof. Mijn ouders en ik hebben daar de afgelopen zestig jaar nooit een cent van gezien. Na de dood van Arnd zijn deze goederen mij aangekomen. Jaren geleden heb ik deze om Gods wil gegeven aan hem en zijn erfgenamen.

Hoeven in Loon op Zand

Ik vermaak een hoeve in Venloon met huis, hof, schuur, schop en landerijen en met de helft van de Loonse Kamp groot 5 morgen en met de helft van 1 ½ morgen daarnaast voor de helft aan de erfgenamen van mijn oom Arnd en voor de andere helft aan de erfgenamen van mijn oom Dirk. Ik heb deze hoeve geërfd van Arnd Monink Gysbrechtsz. mijn neef. Ik heb de hoeve bij een erfdeling gekregen, de hoeve ernaast werd toen toebedeeld aan mijn oom Arnd en deze heb ik later van hem verworven middels een 'pangeling' ofte wisseling' waarbij mijn oom zekere renten en pachten kreeg. Deze twee hoeven erfde ik van mijn moeder. De vader van mijn grootvader Hendrik van der 'Goederheyde' heeft ze gekocht voor 800 gouden Henricusnobelen [= gouden munt geslagen door koning Hendrik V van Engeland?] van jonker Pauwels van Haastrecht heer van Loon zoals ik vaak heb gehoord van Arnd Monik mijn neef. Zij zijn thans beter dan zij ooit geweest zijn. In deze koop waren niet begrepen 6 of 6 ½ bunder beemd in de Cromvoirtse Beemden.

Andere legaten

Ik vermaak nog aan de erfgenamen van Ard en Dirk ieder voor de helft een rente van 9 oude Franse schilden, 16 penningen zwarte tournoisen gerekend per schild, die mijn vader bij de deling van de erfenis van Hendrik van Goederheil heeft gekregen. Deze rente wordt nu uitbetaald door juffrouw Liesbeth d.v.w. Zeger van der Goederheil mijn neef die in Stiphout woont uit onderpanden gelegen naast de hoeven van meester Willem van den Bossche waar

Liesbeth ook woont.

Aan de erfgenamen van Arnd en Dirk ieder voor de helft de goederen verworven tijdens ons huwelijk te aanvaarden na ons beider dood. Van deze goederen is geen specificatie gemaakt. Dat wil zeggen een vierde deel van alle verworven goederen en wel de 'beternis' [= meerwaarde] van onze hoeve in Steensel en de beternis van de hoeve in Knegsel. Ik ga ervan uit dat de hele hoeve jaarlijks wel 18 tot 20 Bossche mud rogge oplevert. Er zijn schepenbrieven van 's-Hertogenbosch over deze zaak. Zes mud rogge Oerlese maat zijn gelijk aan vijf mud rogge Bossche maat. Deze hoeven heeft Hilleke geërfd van haar grootmoeder 'Yefken Cleynaël'. Verwijst naar een erfdeling tussen Hilleke van Bree weduwe van Jacob en heer Matthys Donk haar broer. De 6 mud rogge gaan eerst naar mijn vrouw Hilleke. De erfgenamen van mijn oom Arnd krijgen ieder hun deel te weten een deel voor Dirk van der Kluiten priester, een deel Margriet zijn zuster, en een deel voor Jenneke d.v. Arnd van der Kluiten en huisvrouw van Jan Pels.

Bepalingen over vererving – recht van de stad Grave - jaargetijde

Volgen uitvoerige bepalingen over de vererving van deze delen. De erfgenamen moeten binnen twee maanden uitreiken aan onze nicht Nenne d.v. Gerrit de Kale en Liesbeth d.v. Arnd van der Kluiten mijn oom 16 Rijns gulden 'lopens gelts ten Bossch gemeynlik loop hebbende'.

De andere helft van de voorgenoemde helft nagelaten door mijn oom vererft voor de helft aan de wettige kinderen van Katherijne d.v. Dirk mijn oom te weten heer Arnd Knapenzoon en heer Dirk Knapenzoon 'geordelde' personen [lees: personen die zijn ingetreden in een klooster en tot priester gewijd zijn] verblijvend in het Godshuis genaamd 'op die Houtmeer'. Volgt een bepaling over een regel omtrent vererving die van kracht is in Grave en die op Dirk en Arnd van toepassing is omdat zij beide professie hebben gedaan. Zij erven volgens het Graafse erfrecht niets van Dirk van der Kluiten en zijn vrouw Geertruid hun grootvader en grootmoeder. Hun deel vererft op juffrouw Geertruid huisvrouw van Willem van Vlodrop schout van het land van Cuijk. Uit zachtmoedigheid en barmhartigheid bepaal ik daarom dat de andere helft van de helft voornd. gaat voor de helft naar de twee gewijde priesters. Wel moet de overste van het klooster waar zij verblijven of zullen verblijven naar 's-Hertogenbosch komen en aan de executeurs beloven dat zij een jaargetijde zullen houden. Elke priester in het klooster moet een mis opdragen voor het zieleheil van de testatoren. Als hun sterfdag samenvalt met een feestdag bijvoorbeeld voor Onze Lieve Vrouw dan moeten zij een andere dag kiezen want het is ongepast om op een feestdag een mis op te dragen voor overledenen. Als het klooster in gebreke blijft dan gaat het legaat voor Dirk en Arnd voor twee derde deel naar de Illustre Lieve vrouwebroederschap met als bestemming de bouw en voor een derde naar de Tafel van de H. Geest. Na de dood van de beide priesters gaat het legaat naar juffrouw Geertruid of haar erfgenamen. Als een van die erfgenamen priester is, moet hij omtrent de dag van mijn jaargetijde drie missen lezen, een 'de Domina', een 'de Trinite' en een 'de Sancto Spiritu' [Onze Lieve Vrouw, Drieëenheid en de H. Geest]

Veestapel hoeve Loon op Zand

Uit de hoeven in Loon gaat een grondcijs van 8 of 9 stuivers en een erfpacht van 2 ½ lopen rogge aan de Tafel van de H. Geest van Loon. Aangezien ik bij de dood van juffrouw Aleid Monix de helft van de beesten op deze hoeven heb moeten kopen met de helft van de rouwaar te weten paarden, koeien, 'horenquics', schapen enz., wil ik dat de nieuwe bezitters aan de executeurs betalen 20 Rijns gulden in gevalueerd geld. Van dit geld moeten de executeurs een

rente kopen van 3 of 2 ½ pond payment die zij uit moeten reiken voor twee derde deel aan deken en kapittel van de St. Janskerk en voor een derde deel aan de vicarissen of beneficiaten onder de last van een jaargetijde met gebeden voor ons beiden en een gang naar ons graf in het nieuwe koor van de kapel van de broederschap. Ik wil daar begraven worden naast de grote zerk samen met mijn vrouw. Als zij dat niet willen doen dan gaat de rente naar de proosten van de broederschap die de rente doorgeven aan de kruisheren. De heren van het kapittel moeten dit in hun memorieboek zetten waar alle legaten in staan.

Hoeve Boxtel - Munsel

Ik heb een hoeve liggen onder Boxtel waarvan een derde deel is aangekomen middels een legaat van mr. Jan van Geffen en juffrouw Sofie zijn zuster beide kinderen van Hendrik van Geffen. Ik heb de meerwaarde van het overige twee derde deel met mijn eigen geld gekocht. Dit deel was waard 380 gouden Peters van 18 stuiver het stuk, de enkele gulden gerekend voor 20 Philippusstuivers, de gouden Kroon voor 24 en de gouden rijder voor 26 stuivers. Ik heb het huis met de schuur en een groot gelint moeten laten verbouwen en op het huis een rieten dak moeten laten leggen, wat alles bijeen meer dan 150 gouden Peters heeft gekost.

Uit de meerwaarde ('beternis') van deze hoeve vermaak ik een erfpacht van 3 mud rogge aan Maas Matheusz. de velblotter en zijn vrouw met haar zusters, te weten die van Jan van Bokhoven. Aan zijn moeder en haar kinderen een erfpacht van 2 mud rogge.. Een sester rogge aan de kerk van Boxtel. Uit een akker genaamd 'dat Scyndell stuck' 17 cijnschoenderen 'tot Stapelen opt huys'. Volgt cryptische passage: 'soe dat die beternisse der hoeven voirs. behalve mijn twee erffmud rogs voirs. staet boven twelffhondert enckel gouden Rynsgulden ende niet en gave in erfcoep voer derthien hondert enckel gouden gulden'. Ik heb voor deze hoeve bijgekocht een goede akker van 4 lopenzaad 'voerweeck lants alsoe goet als 't best lant' met erbij een steeg en een driehoekig eeuwsel gelegen aan het einde van de akker bepoot met heesters. Deze akker ligt 'ruerens' aan het eind van mijn huis en mijn hof. Daar hoort nog bij een derde deel van een hooikampke genaamd 'in den Bocken' met zijn houtwas. Dit land levert jaarlijks niet meer op een goed voeder hooi want er groeit veel schaarhout op. Ik heb dit verkregen van Joost Vrents de snijder. Uit dit land gaan jaarlijks 7 ½ vaten rogge en er zit een 'coterecht opter gemeynten' aan vast. De hoeve heeft het recht om op de gemeynte 'twee rechten te torven'.

De hoeve bestaat uit het huis, schuur, schop, akkerland, hooibeemd, de grote weikamp in Elde gelegen op Savendonk en een goede heikamp van 3 ½ bunder en met het recht 'in den recht tot Kempen genoempt dat een vorddelen heycamp is'. De hoeve is gerechtigd tot de gemeynte van Kempen en belast met een cijns aan de heer van Boxtel van 2 ½ oude groot, de oude groot gerekend voor twee botdraggers en twee stuivers voor een Bossche plak. Samen met Jan Deenkens en Roelof Arntsz. betaal ik jaarlijks op de hof in Stapelen een half pond was. Verder belast met 2 vat rogge aan de gezamenlijke priesters van Boxtel en 1 malder rogge aan Tyske dochter van Agnes van Malsen wonend in het huis De Lelie bij het raadhuis. De 2 ½ mud rogge zijn aflosbaar zoals meester Jan van Geffen en zijn zuster Sofie dat in hun testament hebben bepaald zoals mijn neef Jacob Sanders de erfpacht van 2 mud rogge heeft afgelost die betaald moesten worden aan de kapel van Liempde. Dit is afgelost aan de rector van de kapel van Liempde en de pastoor van Boxtel mr. Hendrik van Lottum en mijn heer de heer van Boxtel Hendrik van Ranst ridder zoals dat is geboekstaafd door wijlen mr. Vrank van Langel. De erfpacht mag altijd worden afgelost 'nae lantcoop' zoals men gewoon is in deze streken rogpachten af te lossen.

Ik ontvang met mijn neef Gerrit Sanders op St. Maarten in de winter een cijns van 82 ½ oude

groten, de oude groot gerekend voor twee oude botdragers zoals dat gebruikelijk is in het hof van Boxtel. Dit is een gewincijns. Mij komt daarvan de helft toe.

Ik beschouw deze hoeve als 'een vry goit'. De hoeve ligt in Mulsel en wordt beteeld door Arnt Dirksz.. van Hees.

Ik vermaak de hoeve samen met mijn vrouw indien wij na onze dood geen wettige kinderen nalaten.

De hoeve is verder belast met een losbare erfcijs van 2 pond payment aan de gezamenlijke priesters van de St. Janskerk.

Legaten aan armenzorginstellingen

Ik vermaak een derde deel van een derde deel van de hoeve aan de wettige kinderen van Jacob Hendriks Sanders van Oss. Ik wil dat met advies van de executeurs en de proosten van de broederschap en de meerderheid van de gezworen broeders in het bijzonder de oudsten de hoeve binnen een of twee jaar wordt verkocht. Dit moet in het openbaar gebeuren omtrent Pinksteren. Van de opbrengst moeten de executeurs erfpachten kopen ter waarde van 2 mud rogge of een cijns in ponden payment. Deze renten zijn bestemd voor de arme zieken in het Groot Gasthuis. De meester van het gasthuis mag deze renten nooit verkopen en moet ze besteden aan suiker of wijn of andere zoetheid voor de zieken.

Ik vermaak aan de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 3 mud rogge te financieren uit de verkoopopbrengst van de hoeve. De rente moet worden besteed aan lakens en schoenen uit te delen onder de huisarmen van 's-Hertogenbosch. Als de erfpachten van 2 en 3 mud toch verkocht zouden worden, moeten de proosten van de broederschap ingrijpen en de uitdeling zelf ter hand nemen.

Lieve Vrouwebroederschap

De resterende meerwaarde van de hoeve vermaak ik aan de broederschap te bestemmen voor de bouw en de bewaring van ornamenten en missalen en andere zaken die benodigd zijn voor de eredienst. Dit is ook om te verhelpen dat ik misschien nalatig ben geweest 'in onse erectie van onser lieven vrouwen'. De broederschap moet op zondag na het wijwater en de processie een mis laten opdragen of laten lezen op het altaar van Onze Lieve Vrouw met alles wat daarbij hoort waaronder twee brandende wassen kaarsen. Deze mis is voor het zieleheil van mij en mijn vrouw. Aangezien het vaak gebeurt dat de gezworen mannen onder de hoogmis 'geseten hebben' in het koor van Onze Lieve Vrouw met alle andere personen die in het koor zijn 'zonder misse ende vuytten choer' hebben moeten gaan om op een andere plaats de mis te horen, daarom willen ik en mijn vrouw dat de mis altijd op zondag wordt opgedragen. De priester moet altijd met devotie lezen een 'collect van tweeën' hetzij 'Deus cuius <onleesbaar> non est numerus suscipe propitius preces etc. aut collectam istam animabus quaesimus domine famulorum famularumque tuarum quorum vel quarum elemosinas etc. aut aliquam aliam pro testatoribus saltem utiliozem'. Dit moet gefinancierd worden uit de meerwaarde van het twee derde deel en wel door in 's-Hertogenbosch een erfcijs te kopen van 16 pond payment. Als wat God verhoeden moge de priester verzuimt, dan moet de oudste van de twee proosten van de priester afnemen een half pond payment. Deze mis wordt vergeven door een van de kinderen van Jacob Sanders, Jacob of zijn broer Jan als deze priester zijn of dat binnen één jaar worden. Als er daar geen priesters zijn, dan moet Hendrik Jacob Donkzoon dit vergeven als hij priester is.

Het jaargetijde voor hen moet gedaan worden de woensdag voor of de woensdag nadat de mis gelezen is en wel na het lezen van de mis van Onze Lieve Vrouw. Dit moet een Requiemmis zijn

en de proosten moeten de broeders convoceren aanwezig te zijn bij de gezongen mis en dan offerren zoals dat ook gaat bij de mis ter gedachtenis van Marten Monix die in Keulen is gestorven. Wanneer de persoon die als eerste met deze mis begeven wordt is overleden wordt deze mis gedaan door een van de twee kapelaans van de broederschap. De proosten en de broeders moeten dat laten vastleggen in een akte.

Verering van Maria

Aangezien Maria niet genoeg geëerd kan worden, moet de broederschap jaarlijks een gezongen mis laten opdragen door de deken of de vicedeken [van het kapittel van de St. Janskerk] op het feest van Presentatie dat wil zeggen op 21 november. Deze mis moet geschieden zoals op de feesten van Assumptio [15 augustus], Nativitatis [8 september] en Conceptio [8 december] dat wil zeggen met de mooiste ornamenten, met deken, diaken en subdiaken, zangers, koster en 'bastioneyren', de beiaard die moet beieren zoals gewoonlijk. [bijgeschreven in de kantlijn] en met de organist met zijn blazer en licht van waskaarsen.

De broederschap moet geven voor de oude beesten die ik heb moeten kopen 20 Peters, het vuurijzer gerekend voor 3 blanken. Dit geld is bestemd voor de aankoop van een graf.

De verkoopopbrengst van de hoeve moet belegd worden in deugdelijke renten die niet mogen verkocht. Dit bepaal ik omdat veel goede renten door de broederschap verkocht zijn om de kapel verder uit te bouwen en er niet veel geld over is om de zangers te betalen, toortsen van te kopen en te zorgen voor wassen kaarsen. Als dit toch gebeurt mogen de erfgenamen van Jacob Sanders en wel 'ongeordelde personen' [niet gewijde personen] en de erfgenamen van zijn vrouw de renten tot zich nemen.

Legaat aan Minderbroeders

Aangezien de minderbroeders 'nu in reformatie staende' altijd erg hun best gedaan hebben zowel in als buiten 's-Hertogenbosch, en aangezien zij geen erfgoederen mogen bezitten, daarom bestem ik een erfpacht van 1 malder rogge uit een hoeve genaamd het goed 'Ter Hutten' in Vorstenbosch onder Nistelrode voor hen. De rente wordt beheerd door de broederschap. Deze geeft jaarlijks omtrent het tijdstip van mijn jaargetijde 1 Rijns gulden aan de 'broederkens' bestemd voor een pitancie bestaande uit wijn en onder de last van een jaargetijde te houden door de paters.

Legaat kinderen Sanders

Ik vermaak aan de kinderen van Jacob Sanders een goede kamp broekland in het Empelse veld tussen de zegedijk en de 'Haigart' groot 3 ½ morgen en 1 of 1 ½ hond. Deze kamp is zeker 350 of 400 gevalueerde guldens waard, het vuurstaal gerekend voor 3 blanken. Er rusten geen dijklasten op wel sluisgeld en 'wetergelt'.

Hoeve in Loon op Zand

Ik vermaak aan de erfgenamen van Jacob Sanders een hoeve in Loon op Zand naast de al eerder genoemde hoeve. Deze heb ik gekregen bij een deling van de erfenis van mijn oom Arnd van der Kluiten. De hoeve wordt nu beteeld door Goyard Meeus van Oirschot met akkerland, heivelden, de helft van een moer en nog de helft van 6 ½ morgen broekland in de Cromvoirtse Beemden in een kamp genaamd de Loonse Kamp, en nog 1 ½ morgen daarnaast. Beide hoeven zijn belast met een erfcijs van 1 ½ pond payment aan de armen in het gasthuis van Jan Moons op de Papenhulst en een erfpacht van 1 mud rogge die thans toekomt aan het zusterhuis in Oisterwijk gelegen achter de kerk. De kinderen van mijn neef Jacob betalen uit de hoeve een

erfpacht van 17 sester rogge. Op beiden hoeve rust een grondcijs aan de heer van Loon van ongeveer 8 stuivers. In verband met de halve veestapel moeten de erfgenamen van Jacob Sanders een rente betalen aan het Geertruiklooster aan de Orthenstraat in 's-Hertogenbosch van 1 Rijngulden van 20 stuivers ten behoeve van een pitantie bestaande uit wijn onder de last van een jaargetijde.

De verkoopopbrengst van het derde gedeelte van de hoeve in Mulsel die vermaakt is aan de kinderen van mijn neef Jacob moet worden belegd. Deze mogen niet worden vervreemd tenzij in uiterste noodzaak. Als dat toch gebeurt mogen de meester van de Tafel van de H. Geest de broederschap dit aan zich trekken, waarbj de Tafel een derde en de broederschap twee derde krijgt.

Bepalingen levensonderhoud Hilleke Donk

Ik vermaak, als ik eerder overlijd dan mijn vrouw, de tocht aan haar zoals dat in het recht van 's-Hertogenbosch geregeld is. Zij mag naar believen turf steken op de hoeve in Loon zowel op de grond van de hoeve als op het moer. Zo ook op de hoeve in Boxtel in de heikamp 'aen de Ruent gelegen, dat onder Bocxtell gheenen beteren torf en leeght'. Zij mag op al mijn goederen brandhout kappen. Zij kkrijgt ook alle huisraad zoals onze vader Willem Donk en Barbara 'ons moeder' ons bij de uitzet de helft meer gaven dan ze moesten doen. Ik vermaak aan haar ook alle linnengoed, al het zilverwerk hetzij schalen, kroesen en lepels.

Alle verworven goederen die ik heb op onze hoeve in Son waar thans als laat op woont Jan van den Hove, vermaak ik als eigendom aan mijn vrouw. Daar hoort bij 3 vatzaad land gelegen aan de beek dat door mij is gekocht. Ik heb daar ook gekocht 3 ½ vatzaad land naast het vorige stuk land.

Uitsluitingsclausule oude groot

Wie zich op welke wijze dan ook verzet tegen de bepalingen in dit testament wordt uitgesloten van de erfenis. Hij krijgt dan 1 oude groot of 3 stuivers gevalueerd geld. Zijn of haar deel gaat dan naar de broederschap voor twee derde en naar de Tafel voor een derde deel.

De erfgenamen van Jacob Sanders moeten jaarlijks aan de infirmerie van het Groot begijnhof betalen een rente van 2 pond payment.

Schilder Jeroen Bosch

Mijn grootvader Jacob van den Wiel had aan de infirmerie 11 of 12 pond payment vermaakt, maar door slecht beheer is daar 2 pond van verloren gegaan. Zij moeten ook onderhouden mijn deel in de stadsmuren wat zeer weinig om het lijf heeft want deze last wordt gedragen met andere erfgenamen van mijn grootvader. Eerken van Bruken roeidrager heeft aan het einde van een muurtje een schutskooi gezet 'buyten onsen consente maer by consente van Hieronymo van Aken scilder onsen zwager'.

Executeurs

Mijn neef Hendrik Thomas Hendriksz. priester

Jan Pynappel Boudewijnszoon mijn neef

Philips Jacob Zandertsz..

Zij krijgen ieder na ons beider dood 1 pond groten vlaams zwaar geld, elk pond gerekend voor

6 Rijnsgulden ('koervorster gulden'). Ik wil dat zij daarvan laten maken anderhalf dozijn zilveren lepels, dat wil zeggen ieder van hen drie lepels.

Ik wil dat dit testament door een notaris een of twee maanden na mijn overlijden op perkament wordt uitgeschreven.

Wijzigingen

De bepaling over de betaling wegens het vee op de hoeve in Loon vervalt. De beesten aanwezig op de beide hoeven in Loon op Zand, Knegsel en de beide hoeven in Steensel gaan naar de langstlevende. De bepaling over de betaling door de kinderen van wijlen Jacob Sanders vervalt ook.

De hoeve in Knegsel gaat na mijn dood naar Hilleke als vrij eigendom. Arnt van den Kluiten behoudt twee hoeven in Steensel met het bijbehorende heiveld dat vroeger door de leenmannen is gekocht van de rentmeester Hendrik van der Keelen. Twee stukken broekland verworven van Jan Steymans worden toegevoegd aan de hoeve in Knegsel en wordt dus eigendom van Hilleke. De andere beemd gaat naar meester Arnd. Bij de hoeve in Boxtel behoort een beemd in Steensel die Dirk de scheper thans gebruikt en waar hij zijn kalveren en schapen op weidt zoals beschreven in schepenbrieven van Steensel.

De heikamp gekocht van Gerrit Smollerts en voordien verkregen van meester Jan die 'Wuest' krijgt Hilleke in erfrecht.

Op dringend verzoek van Hilleke bepaalt mr. Arnt dat als zij hem overleeft en als dan de 200 gulden hierna beschreven nog niet zijn betaald, dan krijgt Philips Jacob Sanders de beide hoeven in Steensel en dan is hij verplicht de schuld te betalen. Hij betaalt dan aan Hille jaarlijks 5 mud rogge voor de beesten, na haar dood zijn de beesten van hem. De schuld van 200 gulden bestaat uit 100 gulden aan Folcard van den Dijk en 100 gulden aan de beide gasthuizen in de Orthenstraat. Als dit niet voldoende is om de schuld te betalen, dan mogen de executeurs dit verhalen op de verkregen goederen behalve de twee delen die zijn vermaakt aann de geestelijkheid. Dit wordt door de testator beschouwd als 'een moeyelycke sake'.

Wijzigingen toegevoegd op 25 oktober 1500

De hoeve in Boxtel heb ik voor een derde deel geërfd. Het andere twee derde deel heb ik samen met Hilleke aangekocht zodat haar toekomst een derde deel. Hilleke nu heeft dit herroepen en haar derde deel aan zich gehouden. Daarna heeft zij een eigen testament gemaakt met diverse legaten erin ten overstaan van notaris Jacob van den Einde. Mr. Aart bepaalt daarom om de Broederschap niet al te zeer te bezwaren dat van zijn derde deel de helft naar de Broederschap gaat. De Broederschap krijgt verder 41 ¼ oude groten die ik ontvang in Boxtel.

De langstlevende mag tot 400 Rijnsgulden onttrekken aan het sterfhuis om daarvan alle schulden en de kosten van de begrafenis te voldoen. Deze 400 mogen niet onttrokken worden aan de hoeve in Boxtel.

Plaats van handeling

Het woonhuis van Klaas Coenen apotheker naast het raadhuis.

Getuigen

Jan Graafs van Borgloon gehuwd clericus en

Klaas Coenen voornd.

Authentiek afschrift door notaris Adrian Zegers die Ruiter.

3212.

1500, 21 oktober

Sauvegarde goederen Herpen, Ravenstein en Velp

Johan van Balvoren ambtman, Johan van Huessen ritmeester en Joryen Koveler overste hoofdman in Tiel handelend namens hertog Karel van Gelre maken bekend dat zij aan de bezittingen van een groot aantal personen geen schade zullen toebrengen. Onder andere worden genoemd de vier hoeven van de Tafel van de H. Geest, twee in Uden en twee in Herpen, de nieuwe begijnenvoor een hof in Velp, Sens Coebrechts en zijn broers voor een hof in Velp, de gasthuismeester van Grave voor een hof in Velp, de abt van Berne voor drie hoeven in Herpen. De garantie geldt niet als de huislieden op de hoeven met klokkeslag opgeroepen worden het land te verdedigen, dan geldt de garantie pas weer wanneer zij naar huis zijn teruggekeerd. De garantie geldt ook niet wanneer de hertog met zijn leger te velde trekt.

op de rug: 'copie van den verdinge onser hoeven gelegen in den lande van Herpen'

N.B.: de datering luidt: 'anno xv/c (?) quarto.

3213.

1500, 24 november

Vestiging erfcijns huis 's-Hertogenbosch en land Schijndel

Gerrit z.v.w. Willem Lambertszoon vestigt ten behoeve van mr. Hendrik Pelgrom ten behoeve van Marcellis z.v. Peter van den Heuvel een erfcijns van 6 pond payment uit een kamer in de St. Anthonisstraat en uit een huis, erf en hof in Schijndel in Elde grenzend aan het erfgoed van het Groot Gasthuis, verder uit een kamp genaamd Bruggenkamp aldaar, een stuk akkerland in den Bogard in Delschot grenzend aan de gemene straat.

Ligging van de kamer: tussen de gemene trap naar de Dieze en het erf van Lambert de Vrieze en strekkend van de straat tot aan de gemene Dieze.

De erfcijns is losbaar met 36 Peters van 18 stuivers het stuk.

3214.

1500, 17 december

Vestiging erfcijns hoeve Heeswijk in de Kameren

Jacob z.v.w. Jacob 'Wautgers' en Maarten z.v.w. Peter de Klerk verkopen aan Erbert Loeyen van der Strijpt een erfcijns van 3 ½ Rijns gulden van 20 nieuwe door aartshertog Philips geslagen stuivers het stuk. De rente gaat uit de hoeve van Jacob in Heeswijk in de Kameren die grenst aan de heer van Heeswijk.

op de rug: op 11 (?) maart 1507 [= 11 maart 1508] afgelost door Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest.

3215.

1500, 17 december

Aflosbaarheid rente nr. 3214

Erbert de koper verklaart dat de erfcijsn gevestigd in nr. 3214 mag worden afgelost met 42 Rijnsgulden.

3216.

1500, 23 december

(17 oktober 1490)

(30 augustus 1492)

Testament Hendrik Woutersz. van Boxtel en zijn vrouw Katryn Goben van Helmond (aanvulling)

Grosse van de wijziging van het testament daterend van 30 augustus 1492 verleden voor notaris Peter Jans Rutgersz. van Oss clericus van het bisdom Luik. Het oorspronkelijke testament is van 17 oktober 1490 en is verleden voor notaris Franco van Langel die echter nadien is overleden. De officiaal van het bisdom Luik heeft een machtiging verleend aan notaris Rutgersz. om op basis van de minuut in het protocol een grosse uit te schrijven.

Volgt wijziging van 30 augustus 1492:

Hendrik z.v.w. Hendrik Wouters en zijn vrouw Katryn Goben van Helmond beiden poorters van 's-Hertogenbosch. Zij willen het testament opgemaakt voor notaris Franco van Langel op 17 oktober 1490 om zekere redenen wijzigen. Geschrappt worden de volgende legaten:

1. een erfcijsn van 14 pond payment uit het huis genaamd 'in die Moeleneren' in 'die Brederye'
2. een erfpacht van 1 mud rogge uit onderpanden in Moergestel
3. een erfpacht van 2 mud rogge uit onderpanden in Vught-St. Lambertus onder Cromvoirt
4. een erfpacht van 1 malder uit onderpanden in Berlicum
5. een erfpacht van 1 malder uit onderpanden in Boxtel
6. een erfcijsn van 3 ½ pond payment uit onderpanden in Berlicum
7. een erfcijsn van 5 pond payment uit onderpanden in Vught-St. Petrus

De erfcijsnen van 14, 3 ½ en 5 pond en de erfpacht van 2 mud zijn door hen bestemd voor twee wekelijkse missen op te dragen op het altaar van St. Catharina in de St. Janskerk. Verwezen wordt naar een andere door dezelfde notaris opgemaakte akte.

De erfpacht van 1 mud uit Moergestel gaat naar de arme zieken in het Groot gasthuis, de erfpacht van 1 malder uit Berlicum naar de Tafel van de H. Geest in 's-Hertogenbosch en die van 1 malder uit Boxtel naar de Tafel aldaar.

plaats van handeling en getuigen in 1492

De achterkamer beneden in het woonhuis van de testatoren in 's-Hertogenbosch nabij de Markt.

Getuigen:

Albert van Beerze gehuwd clericus

Jan 'Poynenborch' de waard in de Gouden Leeuw
Peter Klaasz. van 'Walbeeck' , beide laatsten leken en allen poorters van 's-Hertogenbosch.

plaats van handeling en getuigen in 1500

Het woonhuis van notaris Jan Rutgersz. aan de Oude Hulst.

Getuigen:

Jacob z.v.w. Griffio van den Berge

Dirk die Wolf z.v. Jan die Wolf

beiden clerici van het bisdom Luik.

De oorkonde van de officiaal van 17 juli 1500 vermeldt dat deze eerder opdracht had gegeven aan notaris Hendrik van den Loo priester van het bisdom Luik om grossen te maken op basis van de protocollen van wijlen notaris Franco van Langel, secretaris van de stad 's-Hertogenbosch, maar dat deze onlangs is overleden. Hij heeft derhalve nu opdracht aan notaris Jan Rutgersz. om dit te doen.

3217.

1500, 31 december

Afstand recht van vruchtgebruik beemd St. Oedenrode-Neynsel

Eva weduwe v. Jan z.v.w. Godfried z.v.w. Jan van Dodenbraak doet afstand van haar recht van vruchtgebruik van 1/24ste deel van een beemd 'in die Hasselt' in St. Oedenrode in Neynsel ten gunste van Marie hun dochter. De beemd grenst aan het land van de Tafel van de H. Geest en dat van het Groot Gasthuis.

3218.

1500, 31 december

Overdracht beemd St. Oedenrode-Neynsel

Marie (zie nr. 3217) draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest de beemd vermeld in nr. 3217. Zij zal ervoor zorgen dat ook haar zuster Liesbeth daarmee instemt.

3219.

1501, 16 januari

Afstand recht van vruchtgebruik erfpacht Rosmalen

Liesbeth weduwe van Klaas z.v.w. Willem van Hoorne alias 'in de Armenjack' doet afstand van haar recht van vruchtgebruik op een erfpacht van 1 mud rogge uit een hofstad en aangelegen land in Rosmalen naast de kerk en grenzend aan de gemene straat ten gunste van haar zoon Jan.

3220.

1501, 16 januari

Overdracht erfpacht Rosmalen

Jan (zie nr. 3219) draagt de erfpacht van 1 mud rogge over aan Cornelis z.v.w. Gielis Everts.

3221.

1501, 21 januari

Overdracht erfpacht Helvoirt

Maarten van Kampen en Jan Heym als echtgenoot van jonkvrouwe Liesbeth d.v.w. Simon van Geel dragen over aan Jan Dagverlies de helft van een erfpacht van 1 mud rogge uit een stuk land in Helvoirt.

3222.

1501, 21 januari

Aanmaning erfpacht Helvoirt

Jan Dagverlies (zie nr. 3221) maant ('monuit') voor schepenen van 's-Hertogenbosch betaling van de erfpacht van 1 mud rogge uit onderpanden in Helvoirt die drie jaar achterstallig is.

3223.

1501, 5 februari

Overdracht erfpacht Oirschot – Straten

Goos z.v.w. ambert Hendriksz. draagt over aan Peter z.v.w. Herbert die Raat en echtgenoot van Beatrijs d.v.w. Lambert voornd. een erfpacht van 1 mud rogge Oirschotse maat en in Oirschot te leveren. De rente gaat uit een huis, erf, hof en aangelegen land in Oirschot in de herdgang Straten en uit een erfpacht van 4 lopen rogge. Goos heeft de rente middels een erfdeling gekregen.

3224.

1501, 19 februari

Overdracht huis Hinthamerstraat

Willem z.v.w. Aart Eelkens als echtgenoot van Goedele d.v.w. Pauwels z.v.w. Pauwels van Uden, klompenmaker ('calopodiator') draagt over aan Michiel z.v.w. Everard van Vaarlaar een huis en erf aan de Hinthamerstraat.

Ligging: tussen Margriet weduwe van mr. Godfried van Rode en de Tafel van de H. Geest met een straatje ertussen. Dit huis heeft Mechteld d.v.w. Wouter de smid van Gennep van Egbert z.v.w. Peter Scheenken, speldenmaker en van Gielis Dunnekop bontwerker in cijns genomen.

3225.

1501, 11 maart

Betalingsbelofte erfcijns Gestel bij Eindhoven en Aalst-Gennepe

Lambert z.v.w. Wouter Janszoon belooft te betalen aan Peter van Hedel z.v.w. Jan van Hedel een erfcijns van 2 pond payment uit een akker genaamd de 'Hoelacker' groot 4 lopenzaad en gelegen in Gestel in de parochie van Blaarthem-St. Lambertus en uit een beemd van 3 morgen in Aalst in Gennepe.

3226.

1501, 3 juni

Overdracht recht van vruchtgebruik land Dinther

Jan z.v.w. Jan 'Costenzoen' als echtgenoot van 'Geerlaca' weduwe v. Laurens van Weert Arntsz. draagt over aan Aart en Daniel kinderen van Geerlaca en Laurens voornd. de volgende goederen in Dinther:

1. huis, erf, hof en 10 lopenzaad aangelegen land strekkend van Jan Bak ridder tot aan de gemene straat met een waterloop die ertussendoor stroomt
2. een stuk land van 3 lopenzaad 'int Kerckvelt'
3. 1 sesterzaad land

3226a.

1501, 10 juni

Aanstelling stadhouder leenhof Echternach

Abt en convent van Echternach stellen Hendrik van Esch, rector van de St. Petruskapel in de kerk van Oirschot, die overigens afwezig is, als gemachtigde van de abdij ('monasterii nostri verum legitimum et indubitatum sindicum, commissarium, procuratorem, actorem, factorem et negotiorum nostrorum ac monasterii nostri infrascriptorum gestorum ac nuncium specialem et generalem').

Ingevoegd in de oorkonde van 10 oktober 1505 die weer alleen bekend is van een vidimus afgegeven door schepenen van 's-Hertogenbosch d.d. 6 maart 1555.

3227.

1501, 28 juni

Aflosbaarheid rente Dinther

Barbara weduwe v. Christiaan 'Weygerganck' z.v.w. Willem Weygerganck en haar kinderen zeggen toe dat een rente van 7 Rijns gulden en 2 stuivers (de Rijns gulden gerekend voor 20 stuivers) altijd mag worden afgelost met 106 Rijns gulden en 5 stuiver.

De rente gaat uit de volgende goederen in Dinther:

1. 8 bunder beemd 'op Haselberch'
2. huis, erf, hof en aangelegen erfgoed groot 2 mudzaad bij 'den Pelshoevel'
3. de hoeve van Jan van Kessel genaamd 'die hoeve ten Boege'.

Bij de betaling van de rente gelden de volgende waarden: de Overlense Rijns gulden 28 stuivers,

de St. Andriesgulden 29 stuivers, de Philippusgulden 25 stuivers, het dubbele vuurijzer voor 2 ¼ stuiver en ander geld aar evenredigheid.

De rente was verkocht door Jan de vleeshouwer priester, Jan van Kessel z.v.w. Jan, Constantijn Stans z.v.w. Hubert Stans aan Barbara en haar kinderen.

op de rug: afgelost op 24 juni 1554.

3228.

1501, 13 juli

Uitwinning goederen Dinther

Klaas z.v. Jan Geelmans handelend namens de Tafel van de H. Geest was voor schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in een kamp lands ten dele akkerland en ten dele broekland in Berlicum 'in die Hasselt' strekkend van de weg tot aan de wetering wegens een achterstallige erfpacht van 3 mud rogge beloofd door Laurens z.v.w. Jacob van <onleesbaar> Schepenen hebben Klaas in het bezit gesteld van een huis, erf, hof en 4 morgen aangelegen land. De erfpacht was gevestigd voor schepenen van 's-Hertogenbosch op zaterdag na zondag Invocavit anno 14 <rest onleesbaar>.

Klaas heeft het goed overgedragen aan Marcelis van Kry <onleesbaar> die het weer verkoopt aan Goos van den Hezeakker meester van de Tafel.

Door beschadiging ten dele onleesbaar.

3229.

1501, 16 september

Overdracht erfpacht Tilburg

Jacob z.v.w. Peter Aalwijns als echtgenoot van Katryn d.v.w. Hubert z.v.w. Laurens z.v.w. Willem Hubert Scheenkensz. draagt over aan Goos van den Hezeakker meester van de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 10 lopen rogge uit de helft van een stuk land met de gebouwen erop in Tilburg in 'Gochgen Brake' . De erfpacht is gevestigd voor schepenen van Oisterwijk.

3230.

1501, 19 november

Overdracht erfpacht Gerwen

Maarten z.v.w. Peter z.v.w. Maarten Paweter en Jan Voet Jansz. als echtgenoot van Beatrijs d.v.w. Peter z.v.w. Maarten Paweter draagt over aan Gerrit z.v.w. Thomas van der Zandvoort gewantsnijder een erfpacht van 2 mud en 1 sester rogge Nuenense maat uit de volgende onderpanden in Gerwen:

1. een stuk land genaamd de Grote Akker 'opt Dael' grenzend aan de "Hoelen Wech"
2. een stuk land genaamd 'dat Haexken' in 'Lyscher Valgat
3. een stuk land 'op die Hodeacker'
4. een stuk land.

op de rug: afgelost in 1511 en aantekening dat Gerrit van de meester van de Tafel krijgt 71 gouden Peters en 1 stuiver

3231.

1501, 19 november

Extra onderpand erfpacht Gerwen (nr. 3230)

Maarten en Jan (zie nr. 3230) wijzen tot meerdere zekerheid voor de betaling van de erfpacht van 2 mud en 1 sester rogge een extra onderpand aan bestaande uit een huis, erf en achterhuis aan de Orthenstraat.

Ligging: tussen Jan Voet z.v.w. Willem en 'Gultke' weduwe v. Franco van Broekhoven en haar kinderen en strekkend van de straat tot aan de Dieze.

3232.

1501, 19 november

Aflosbaarheid erfpacht Gerwen (nr. 3230)

Gerrit de koper van de erfpacht zegt toe dat deze altijd afgelost mag worden met 55 Peters van 18 stuivers het stuk. Daarbij gelden de volgende waarden: de gulden geslagen door de vier keurvorsten aan de Rijn voor 28 stuivers, de St. Andriesgulden of Boergoense gulden voor 29, de Philippusgulden voor 25 stuivers en andere munten na advenant.

3233.

1502, 21 januari

Vestiging erfcijns land Schijndel

Gerrit z.v.w. Willem Lambrechtszoon verkoopt aan Marcelis z.v.w. Peter van den Hovel een erfcijns van 6 pond payment uit de volgende goederen in Schijndel:

1. huis, erf en hof in Elde strekkend van de gemene straat tot aan het erfgoed van het Groot Gasthuis
2. de Bruggenkamp grenzend aan de gemene straat
3. een stuk akkerland genaamd 'den Bogaert' in Delschot grenzend aan de gemene straat

Lasten:

1. ½ oude groot grondcijns
2. een erfcijns van 3 pond payment aan Maarten van Elmpt uit het huis
3. een grondcijns van 1 oude groot uit de Bruggenkamp
4. een erfcijns van 3 pond payment aan de pastoor van Schijndel uit het akkerland
5. een erfcijns van 6 pond payment aan Marcelis de koper.

op de rug: 1-174 en 'den brief van Gherit Keteller' van 6 pond Schijndel.

3234.

1503, 30 januari

Overdracht erfcijns St. Michielsgestel

Margriet weduwe v. Willem van der Aa natuurlijke zoon v.w. Willem van der Aa Florisz.;

Margriet is d.v.w. Hendrik Scerley. Zijn draagt over ter uitvoering van het testament van haar man aan Klaas z.v.w. Jan Geelmans een erfcijs van 5 pond payment uit de Koolakker groot 7 lopenzaad in St. Michielsgestel onder Thede.
Ook afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 184r.

3235.

1502, 15 april

Overdracht erfpacht St. Michielsgestel

Willem en Mechteld kinderen v.w. Aart van Laarhoven dragen over aan Peter z.v.w. Wouter van Hengsthoewel een erfpacht van 1 mud rogge uit een stuk land genaamd 'dat Lievenrot' van 4 lopenzaad in St. Michielsgestel, uit 4 lopenzaad op Hezelaar in 'd'Pachtland' en een stuk land van 4 lopenzaad 'aen die Twee Hecken'.

3236.

1502, 17 mei

Overdracht erfpachten Tilburg

Voor Wouter Thomas Wouterszoon en Hendrik Willem Emmenzoon schepenen van Oisterwijk. Hendrik z.v.w. Jan Hermans handelend als echtgenoot van Cornelise d.v.w. Peter Emmen en Heilwych d.v.w. Gijsbrecht Zegers draagt over aan zijn zwager Jan z.v.w. Peter Emmen de helft van een erfpacht van 10 lopen rogge en de helft van een erfpacht van 6 lopen rogge.

De erfpacht van 10 lopen gaat uit twee stukken van totaal 4 lopenzaad in Tilburg 'aent Rulaer'. Het ene stuk heet de Mortelakker, het andere de Hazenakker. de 6 lopen gaan uit 1 lopenzaad land en een ander stuk van 1 lopenzaad.

Taal: Nederlands.

Zie ook nr. 4212 (20 juni 1597)

3237.

1502, 23 mei

Overdracht land Tilburg

Aart z.v.w. Zebert van der Hoeven draagt over aan mr. Simon van Couderborch ten behoeve van de Tafel van de H. Geest de volgende goederen in Tilburg:

1. huis, erf, hof en 6 lopenzaad aangelegen land in Oerle grenzend aan het erfgoed van de Tafel
2. een stuk land van 2 lopenzaad in de Korvelse Akker genaamd 'dat Muggenseele'

Aart heeft deze goederen verkregen in een erfdeling verleden voor schepenen van Tilburg en Goirle.

op de rug: aantekening waaruit blijkt dat de verkoper pachter was van de Tafel.

3238.

1502, 8 juli

Afstand rechten op erfpacht St. Michielsgestel

Hendrikje weduwe v. Rutger van Laarhoven doet afstand van haar rechten op de erfpacht van 1 mud rogge zoals omschreven in nr. 3235.

3239.

1502, 20 juli

Overdracht erfcijns Crullartstraatje

Peter z.v.w. Jan z.v.w. Gijsbrecht z.v.w. Rutger van Kessel draagt over aan Jan z.v.w. Hendrik van Kessel een erfcijns van 6 pond payment uit een kamer met zijn grond in het Crullartstraatje. Ligging: tussen Godfried Hannen bontwerker en Ida weduwe v. Goos die Wolf en haar kinderen.

3240.

1502, 10 december

Overdracht erfcijns Crullartstraatje

Jan z.v.w. Hendrik van Kessel z.v.w. Gijsbrecht z.v.w. Rutger van Kessel draagt over aan mr. Hendrik Pelgrom een erfcijns van 6 pond payment uit een kamer met zijn grond in het Crullartstraatje. Ligging als nr. 3239.

3241.

1503, 26 januari

Verkoop land Oerle

Marcelis z.v.w. Hendrik Jacobsz. verkoopt aan mr. Klaas Kuys ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een stuk land ten dele akkerland en ten dele broekland genaamd 'enen bocht' groot 8 lopenzaad in Oerle in 'die Berct' grenzend aan het erfhoed van de Tafel. Belast met een grondcijns van 1 oude groot aan het huis van Postel. Voorwaarde is dat de verkoper nu en voortaan de wal die ligt aan het oosteinde van dit land altijd zal onderhouden zodat de Tafel en zijn land geen schade zullen ondervinden. Als de verkoper verzuimt mag de Tafel de wal aan zich trekken als zijn eigendom. De meester zal in dat geval 'sculdich zyn te graven ende te houden' zodat ook de andere geburen geen schade lijden.

1503, 30 januari

zie nr. 3234.

--

1503, 26 februari

het negende uur

**Testament Hillegond Gielisz. van Gerwen (volledig)
beeld Maria en H. Kruis kerk Gerwen**

Alleen aanwezig als vidimus afgegeven door schepenen van 's-Hertogenbosch op 20 maart 1511 (zie nr. 3352)

Notaris Jan z.v. Rutger Willemsz. priester van het bisdom Luik oorkondt.

Hillegond Gielisz. echtgenote van Arnd Lambertsz. van Gerwen wonend in het dorp Gerwen bij Nuenen maakt haar testament.

Zij is gezond van geest en lichaam.

Zij vermaakt de volgende legaten:

1. aan de fabriek van de St. Lambertuskerk in Luik 1 stuiver eens
2. aan ieder van de vier bedeloorden 1 stuiver eens
3. aan de priester die dienst doet in de kerk van Gerwen 1 stuiver eens
4. aan de koster van deze kerk 1 stuiver eens
5. aan het beeld van de heilige Maagd Maria en het Heilig Kruis in de kerk van Gerwen om dit te versieren haar beste voering onder haar zwarte tabbaard te overhandigen terstond na haar dood

Al haar overige goederen vermaakt zij aan haar man Arnd. Deze mag ze vervreemden of bezwaren.

Plaats van de handeling:

het woonhuis van de testatrix in Gerwen op de Heuvel

Getuigen:

Hendrik van der Rijt en

Arnd Jansz.

3242.

1503, 27 februari

Vestiging erfpacht hoeve Voskuilen Heeswijk

Peter z.v.w. Marcelis z.v.w. Wouter van 'Myddaf' vestigt ten behoeve van Jan die Bever z.v.w. Jan die Bever een erfpacht van 1 mud rogge uit de hoeve 'te Voscuylen' in Heeswijk 'aent Geleer' grenzend aan het erfgoed van de heer van Heeswijk en verder aan alle kanten omgeven door de gemeeynte.

De datering klopt niet. In de oorkonde staat 27 februari woensdag na zondag Reminiscere 1502. Volgens de Grotefeld viel zondag na Reminiscere op 15 maart.

3242a.

1503, 14 maart

Testament Wouter die Bont

Zie nr. 3258.

3243.

1503, 15 maart

Cessie pachter Nistelrode

Lambert z.v.w. Arnt Jansz. van den Slijk laat op de hoeve van de Tafel van de H. Geest in Nistelrode draagt al zijn bezittingen, roerend en onroerend, over aan Goos van den Hezeakker ten behoeve van de Tafel. Wanneer Lambert al zijn schulden aan de Tafel betaald heeft, vervalt deze overdracht.

Taal is Nederlands.

3244.

1503, 30 maart

Overdracht land Berlicum

Jan z.v.w. Peter van Nederveen draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een kamp heiland in Berlicum grenzend aan de gemene straat.

3245.

1503, 22 augustus

Testament Koenraad Stevens (uittreksel)

Verleden voor notaris <onleesbaar>.

Koenraad z.v. Dirk Stevens poorter van 's-Hertogenbosch maakt zijn testament. Hij is wel enigszins kwijnend en ligt ziek op bed maar is zijn zinnen wel meester.

Hij vermaakt aan de St. Lambertuskerk van Luik 1 ½ stuiver en aan zijn patroon St. Jan [= de St. Janskerk in 's-Hertogenbosch] 7 stuivers. Verder vermaakt hij onder meer aan de Tafel van de H. Geest een erfcijs van 2 pond payment te vestigen op zijn meest gereede goederen. Zijn vrouw Johanna mag deze erfcijs afkopen met gereed geld.

Plaats van handeling: woonhuis van de testator.

Getuigen:

Wouter z.v. Gerrit Melisz. en Klaas (?) van Meerlaar van het bisdom Luik.

Verkeert in slechte staat.

3246.

1503, 27 augustus

Overdracht erfpacht Dinther

Willem, Tielman, Jan en Anthonius kinderen v.w. Christiaan Weugerganc doen afstand van hun rechten op de erfpacht beschreven in nr. 3227 ten gunste van de Tafel van de H. Geest.

3247.

[ca. 1500]

Procedure erfpacht Geffen

Dagvaarding uitgebracht op verzoek van Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest tegen Jan Faasz. en Jan Jacobsz. wegens een achterstallige erfpacht van 1 mud rogge uit een hofstad in Geffen. Roelof Lambrechtsz. heeft deze erpacht beloofd aan Rycold Kok ridder.

Taal is Nederlands.

Ongedateerd.

Geregistreerd in boek 2 fol. 13.

3248.

1503, 23 september

Overdracht erfcijns hoeve Volkel

Goos van den Hezeakker meester van de Tafel van de H. Geest handelend met toestemming van de provisor Gooswijn van Brecht draagt over aan het klooster van de Zusters van Orthen een erfcijns van 25 pond payment uit een hoeve in Volkel in de parocchie van Uden. Hubertus z.v. Deliana van Volkel heeft deze erfcijns beloofd aan Jan van Neynsel pastoor van Waalre en Valkenswaard.

Goos van den Hezeakker doet dit omdat jonkvrouwe Mechteld weduwe v. Gerrit Back een erfcijns van 100 pond payment uit de goederen van de heerlijkheid Helmond had overgedragen aan de Tafel op voorwaarde dat de Tafel hieruit jaarlijks 22 pond payment zou uitkeren aan de zusters.

3249.

1503, 16 oktober

Overdracht land Rosmalen

Peter z.v.w. Aart Zoemer draagt over aan Goossen van den Hezeakker ten behoeve van de Tafel van de H. Geest de volgende stukken land gelegen in Rosmalen:

1. 9 morgen 'in die Diepte' grenzend aan de wetering, de Oude Schuts [= St. Jorisgilde 's-Hertogenbosch] en de Tafel
2. 10 morgen genaamd 'Loefscamp' strekkend van de gemene steeg tot aan de wetering
3. 8 morgen genaamd 'die Scaepswege' tussen de Vliert en het eiland genaamd 'Kuystenwerd' en verder grenzend aan de gemene steeg en het erfgoed van het klooster Coudewater
4. 8 morgen land met houtwas genaamd 'dat Loeck' grenzend aan het erf van Coudewater
5. 1 bunder genaamd 'die Hyndensche Beempde'
6. 1 malderzaad land genaamd 'dat Hyndensche Velt' grenzend aan het erfgoed van de Tafel en aan dat van jonkvrouwe Adriana van Derenther
7. een stuk land grenzend aan de jonkvrouwe voornoemd

Dit land placht toe te behoren aan Meus van Goburdingen.

[Totaal 35 morgen, 1 bunder en 1 malderzaad]

3250.

1503, 17 oktober

Overdracht huis Hintham

Gerrit z.v.w. Peter Hellincx als echtgenoot van Liesbeth d.v.w. Zebert Zebertsz. bakker draagt over aan Zebert z.v.w. Zebert Zebertsz. bakker een huis, een hofstad met aangelegen erfgoed in het Vrijdom van 's-Hertogenbosch in Hintham.

3251.

1503, 2 november

Betalingsbelofte erfcijns Maren

Geertrui d.v.w. Dirk Woutersz. en e.v. Dirk Jansz. gemachtigd krachtens een oorkonde afgegeven door de schepenen van Maren belooft te betalen aan de meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 3 pond payment uit een huis, erf, hof en aangelag van ½ morgen in Maren in Luttel Maren grenzend aan de Veldbeemsche weg en de gemene straat. Belast met een erfcijns van 3 pond payment aan de Tafel voornoemd , een erfcijns van 1 Rijns gulden aan Hendrik van Engelen en een rente van 1 vat 'havene' [moet zijn: haver] aan de hertog. Voorwaarde is dat de verkoopster de rente mag aflossen met 21 gouden Peters van 19 stuivers het stuk.

Alleen afgeschreven in het cartularium nr. 737, f 19r.

3252.

1503, 20 december

Overdracht erfpacht Gemonde

Mechteld van Boxtel moeder-overste en Liesbeth van Gorinchem zusters van het klooster Mariënborg op de Uilenburg in 's-Hertogenbosch handelend met toestemming van hun biechtvader Hubert van Herenthals dragen over Robbert Jansz. van Blitterswijk priester de helft een erfpacht van 3 mud en 7 sester rogge uit een huis, erf en hof, een stuk land en een stuk beemd met houtwas in Gemonden in het rechtsgebied van St. Oedenrode in Berselaar en uit een kamp lands genaamd 'die Leemscuylen' in gemonde in het rechtsgebied van Schijndel. Voorwaarde is dat deze erfpacht aangeslagen kan worden in de belastingen.

3253.

1503, 20 december

Overdracht erfpacht St. Michielsgestel

Hendrik natuurlijke z.v.w. Dirk van der Aa draagt over aann Goossen van den Hezeakker meester van de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 1 mud rogge uit een huis, erf, hof en aangelegen land groot 1 malderzaad in St. Michielsgestel in Ruimel. Voorwaarde is dat Hendrik en zijn vrouw Beatrijs het vruchtgebruik hebben zolang zij leven.

3254.

1504, 11 januari

Vestiging erfcijns Dinther

Hendrik van der 'Moest' z.v.w. Jan vestigt ten behoeve van mr. Klaas Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 20 schelling payment uit een huis, erf en hof in Dinther grenzend aan de gemene straat. Losbaar met 17 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk.

Ook afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 67v.

3255.

1504, 20 januari (indien Kerststijl)

1505, 20 januari (indien Paasstijl)

Vestiging losrente dorp Kessel

Peter Aartsz., Jan Heimeriksz., Wouter Willemsz., Aarnd Hendriksz., Dirk Thyszoon, Ott Woutersz. en Hendrik Everitsz. schepenen van Kessel;

Hendrik Gielisz. en Jan Jansz. van Eindhoven gezworenen;

Dirk Thyszoon en Aarnd Hendriksz. kerkmeesters;

Goyart Aartsz. en Marcelis Gijsbertsz. heiligegeestmeesters;

Goossen Petersz., Hendrik Aarntsz., Goyart Hendriksz., Berys Willemsz., Dirk Jansz., Boyen Dirkszoon en alle de gemene geburen van het dorp van Kessel. Al deze personen treden op als oorkonders.

Zij verkopen na daarover vergaderd te hebben gezien de grote lasten waaronder zij gebukt gaan wegens de oorlog met Gelre aan Aart z.v.w. Aart Willemsz. van Haanveld smid een losrente van 3 ½ Philippusgulden, gerekend voor 25 stuivers het stuk. De rente moet in 's-Hertogenbosch betaald worden. De koopsom is voldaan.

Volgt een uitvoerige garantie. Zij en hun erfgenamen mogen als er niet op tijd betaald wordt gearresteerd worden in en buiten de Meierij van 's-Hertogenbosch. Alle rechtbanken zijn bevoegd.

De rente mag altijd worden afgelost met 58 Philippusgulden mits een half jaar van tevoren wordt opgezegd. Daarbij gelden de volgende waarden: de Rijns gulden geslagen door de vier keurvorsten 28 stuiver, het dubbele vuuriijze voor 2 ¼ stuiver, en andere munten 'nae diere valuacie'.

Vandaag is aangaande deze rente in 's-Hertogenbosch een schepenbrief voor schepenen van 's-Hertogenbosch opgemaakt.

Bezegeld met het gemeen schependomszegel van Kessel (verdwenen).

3256.

1504, 1 februari

Verkoop land Empel

Adriaan z.v.w. Adriaan 'Pryem' schilder ('pictor') verkoopt aan Willem z.v.w. Hendrik Willemsz. mede ten behoeve van Johanna weduwe v. Marcelis z.v.w. Hendrik Willemsz. een vierde deel van 3 ½ bunder land in Empel genaamd 'die Groten Camp' tusschen mr. Godfried van Eyck en het klooster van de zusters 'op die Eykendonc' en strekkend van de zegedijk. Belast met een

erfcijs van 5 ½ pond payment aan NN.

3257.

1504, 9 februari

Vestiging erfpacht land Gemert

Dirk z.v.w. Peter Goossens vestigt ten behoeve van Otto z.v.w. Jan 'Bollicx' een erfpacht van 1 mud rogge uit 1 sesterzaad lands genaamd 'dat Ackercken' in Gemert grenzend aan de gemene straat en uit een vierde deel van 2 mudzaad land met de gebouwen erop in Gemert grenzend aan het erfgoed van de commandeur van Gemert.

Belast met een grondcijs en erfpachten aan diverse personen geschat op in totaal 3 mud rogge.

3258.

1504, 14 maart

Testament Wouter Gerritszoon de Bont dienaar van de Tafel van de H. Geest (volledig)

Oorkonder is Jacob van Zierikzee priester en vicecureit van de St. Janskerk.

Testator is Wouter Gerritsz. 'vir suituris' en wonend in het Geefhuis. Hij is bij zinnen maar ligt ziek op bed en is verzwakt. Hij herstelde niet.

Hij vermaakt aan de St. Lambertuskerk in Luik 7 stuivers eens, aan de St. Janskerk in 's-Hertogenbosch 7 stuivers eens en aan de kapelaan die hem de laatste sacramenten toediende en aan de koster die daarbij assisteerde samen 7 stuivers.

Wouter verklaarde bezitter te zijn van de volgende erfcijsen (allen in payment) en erfpachten (allen in rogge):

1. een erfcijs van 3 pond losbaar met 15 Peters van 18 stuivers het stuk uit erfgoederen in Schijndel
2. een erfcijs van 3 pond
3. een erfcijs van 3 pond uit erfgoederen in Heesch
4. een erfcijs van 3 pond uit erfgoederen in Heesch 'op Roent'
5. een erfcijs van 4 pond uit goederen in Boxtel
6. een erfcijs van 4 pond uit goederen in Hintham
7. een erfcijs van 4 pond uit goederen in Rosmalen
8. een erfcijs van 2 gouden Rijngulden uit goederen in St. Michielsgestel
9. een erfcijs van 3 Rijngulden verschuldigd door iemand wonend in Oss
10. een erfpacht van 1 mud verschuldigd door iemand in Udenhout
11. een erfpacht van ½ mud verschuldigd door iemand uit Haaren
12. een erfpacht van ½ mud verschuldigd door iemand uit St. Michielsgestel
13. een erfpacht van 6 sester verschuldigd door iemand in Vught in Bergenshuizen
14. een erfpacht van ½ mud verschuldigd door iemand in Berghem
15. een erfpacht van ½ mud (zekerheid niet vermeld)
16. een erfpacht van ½ mud verschuldigd door iemand uit Schijndel
17. een erfpacht van ½ mud verschuldigd door iemand uit Udenhout

18. een erfpacht van 1 mud verschuldigd door Herman Franken.

Hij vermaakt vervolgens aan

1. aan de broederschap van het Heilig Sacrament bij de predikheren 10 guldens van 20 stuivers eens
2. aan 'elcken bode in den heiligen geest het sy knapen oft meecheden cleyn ende groot' 2 stuivers er persoon eens
3. aan Margriet en Peter de scheper echteliden 1 mud rogge eens
4. aan Hadewych die placht te wonnen in het Geefhuis maar nu in Hintham woont 1 mud rogge eens
5. aan Godfried 'Kersmeker' 1 mud rogge eens
6. aan de zoon van Godfried zijn petekind zijn beste tabbaard
7. hij wil dat er een uitdeling van wittebrood wordt gehouden door de Tafel van de H. Geest waarbij elke arme een witbrood krijgt ter waarde van $\frac{1}{4}$ stuiver
8. aan de Tafel ter verfrissing van zijn ziel ('pro refrigerio anime sue') de vermelde erfpacht van 6 sester
9. aan St. Agatha [bedoeld wordt vermoedelijk de broederschap van St. Agatha] in 's-Hertogenbosch de al genoemde erfcijns van 4 pond uit Hintham
10. aan ieder van de zes dienstboden die thans in het Geefhuis wonen te weten Margriet d.v.w. Gerrit Coppen, Liesbeth d.v.w. Jacob Aben, Luitgaard d.v. Leonius van Ponsendaal, Katryn d.v.w. Franco van Steenvoort, Marie d.v.w. Goossen Janszoon en Marie d.v.w. Wouter Stickaerts ieder een erfcijns van 1 pond payment
11. aan Klaas z.v.w. Jan Geelmans clericus van de Tafel ook een erfcijns van 1 pond
12. aan de kinderen v.w. Peter Vannys in Udenhout een erfpacht van $\frac{1}{2}$ mud rogge
13. aan Alied d.v.w. Jan 'Knoeyen' thans dienstbode de al vermelde erfcijns van 3 pond
14. aan de Zwestern op de Papenhulst een erfpacht van 1 mud verschuldigd door herman Franken
15. aan Marie zijn petekind d.v. Peter Bekkers de al vermelde erfpacht van $\frac{1}{2}$ uit St. Michielsgestel
16. aan de kinderen van Marie zijn nicht dochter van zijn zuster Ida de erfpacht van 1 mud en een erfpacht van $\frac{1}{2}$ mud
17. aan Klaas van Meerhout voornoemd een erfcijns van 3 pond uit onderpanden in Schijndel als beloning voor zekere uitvaart die Klaas voor hem welwillend heeft verzorgd

Al zijn overige goederen, roerend, onroerend en gereed geld, vermaakt hij aan de Tafel na aftrek van de kosten van de begrafenis.

Hij onterft zijn andere erfgenamen in ruil voor 1 oude groot.

Executeurs

Hij benoemt tot executeurs:

de eerbare jonkvrouwe de vrouw van Goossen van den Hezeakker raadsheer van de stad
Aart Geelmans en
Klaas van Meerhout

Plaats van de handeling

de terreinen van het Geefhuis ('infra districtu supratacte mense')

Getuigen

Aart z.v.w. Hendrik Geelmans
Hendrik Janszoon van den Hommelheze
Thomas Goossenszoon
Jan 'Jarsparsoen'
Hendrik Happe en
Godschalk Belen

op de rug: aantekening dat Wouter Gerritszoon Stoutensz. bediende was van de Tafel.

De oorkonde is gedateerd volgens de Kerststijl aangezien er sprake is van het elfde regeringsjaar van paus Alexander VI. Deze regeerde van 1492 tot 1503. Het indictiegetal 6 stemt ook overeen met het jaar 1503.

Voorzien van het gave zegel van Jacob van Zierikzee.

Vermelding van dit testament in het cartularium nr. 737 f 183v. Hier omschreven als het testament van Wouter die Bont verleden voor Jacob van Zierikzee vicecureit van de St. Janskerk in 's-Hertogenbosch waarbij hij zijn erfgenamen uitsluit van de hele erfenis. Zij hebben wel recht op 1 oude groot als zij daarom vragen. Hij vermaakt al zijn roerende en onroerende goederen aan de Tafel van de H. Geest. Als teken van de waarachtige uitsluiting van de erfenis laat Wouter aan zijn erfgenamen de genoemde oude groot.

3259.

1504, 23 maart

het achtste uur na de middag

Testament van Katryn d.v. Aart van Venray (volledig)

Verleden voor notaris Hubert 'Hospitis' [= Weertsz. ?] clericus van het bisdom Luik.

De testatrix is de maagd Katryn d.v. Aart 'de Venroda' gelegen in Gelderland [= Venray] . Zij is gezond van geest, maar zwak van lichaam.

Zij vermaakt:

1. aan de fabriek van de St. Janskerk 1 stuiver eens
2. aan de kapel in Den Dungen 7 stuivers
3. aan de fabriek van de St. Janskerk 1 stuiver
4. aan de vier beelden die staan in de kapel in Den Dungen te weten die van Anna, Petrus, de maagd Maria, Het H. Kruis, Catharina, Barbara, Agatha en Lucia ieder van 1 stuiver
5. aan de vier bedelorden ieder 1 stuiver
6. aan de priester in Den Dungen 1 stuiver
7. aan de koster in den Dungen 1 stuiver
8. aan de Tafel van de H. Geest om redenen die zij in het openbaar te kennen heeft gegeven 24 Rijnguldens van 20 stuivers het stuk wegens de aalmoezen die vandaar zeer vaak zijn weggehaald ('pro elemosinis abinde sepissime ablatis')

Zij wil dat afgezien van de 24 gulden voornoemd de volgende schuldeisers voldaan worden:

1. Jan Hakken in Den Dungen 5 Rijns gulden
2. Katryn weduwe van Aart Jacobsz. 2 ½ Peters, van 18 stuivers het stuk minus 1 braspenning
3. Margriet echtgenote van Godfried van den Camp in Den Dungen 27 stuivers

Wat er overblijft gaat naar de fabriek van het nieuwe koor in Den Dungen

Executeurs

Peter z.v.w. Aart en Geertrui zijn vrouw wonend in Den Dungen

Plaats van de handeling

In het woonhuis van Peter Aartsz. voornoemd in Den Dungen.

Getuigen

Gielis z.v.w. Jan

Dirk z.v.w. Dirk

Werner en Andries z.v.w. Mathys

Hubert z.v.w. Gielis

en vele anderen

3260.

1504, 1 juni

Overdracht erfpacht hoeven Woensel en Tongelre

Michiel z.v. Willem van den Boer en Mechteld d.v.w. Michiel z.v.w. Peter z.v.w. Dirk Belenzoon draagt over aan Gerrit Moons alias Ketelaar een erfpacht van 15 lopen rogge Eindhovense maat uit een zesde en een derde van een zesde deel van drie hoeven waarvan er twee in Woensel op Meisvoort en in Vlokhoven liggen en een in Tongelre onder Klein Tongelre.

3261.

1504, 4 juni

Overdracht huis en land Geffen

'Ruytgaer Tuytgaers zone, Lambrecht Mannairtsz., Peter Broes zone, Jan Pepercoeren, Roelof Jans zone, Aert Reynar Collenen zoen, Welt Jacobs zoen' schepenen in Geffen oorkonden.

'Rykairt Roelof Rykarts zoen' draagt over aan 'Aert Davelt Claes zone' een huis en erf met 3 lopenzaad aangelegden land in De Eelst. Hij heeft de helft ervan 'ghequyt ende gelost' middels een naasting.

Het schependomszegel is verdwenen.

op de rug: aantekening dat de Tafel uit dit land een erfpacht van 13 lopen rogge trekt.

3262.

1504, 4 juli

Afstand hoeve Woensel

Willem z.v.w. Jan 'Custerszoen';

Jan en Peter k.v. Willem voornd.;

Jan z.v.w. Wouter van Cranendonk als echtgenoot van Hillegond d.v. Willem voornoemd;
zij doen afstand van hun rechten op een huis, erf, hof en aangelegen land groot 8 ½ bunder ten dele akkerland, ten dele weiland en ten dele heide in Woensel in 'Meyelsffoert' grenzend aan de gemeynte van Woensel.

3263.

1504, 9 juli

Goederen in Rosmalen

Zwaar beschadigde oorkonde over de overdracht van goederen in Rosmalen.

In de negentiende-eeuwse administratie te vinden in boek 2 fol. 143.

3264.

1504, 22 oktober

Vestiging erfcijns land Kessel en Maren

Marcelis z.v. Gijsbrecht 'Loeyensoen' als echtgenoot van Heilwych d.v. Albert Jansz.;

Aart z.v.w. Hendrik z.v.w. Jan Abenzoon;

Peter z.v.w. Thys 'Buekentop'en

Godfried z.v.w. Aart Peterszoon als echtgenoot van Christien d.v.w. Willem Damenzoon
zij verkopen aan Aart z.v.w. Aart Willemsz. de smid een erfcijns van 4 Philipusgulden met het beeld van St. Philippus erop en gerekend voor 25 stuivers het stuk. De onderpanden zijn:

1. 13 hont broekland in Kessel 'achter in Heyntkenshoeve op den Nedersten Walle strekkend van de gemene steeg tot aan de 'Vorste Heyntkens Hoeve'
2. 10 hont broekland in Kessel in 'Buysscherhoeve' grenzend aan de gemene steeg en het erfgoed van de Tafel van de H. Geest
3. 1 morgen broekland in Kessel in 'Breedeneerd't' aan beide zijden grenzend aan de gemene steeg
4. 1 morgen broekland in Maren in 'Ludtsweyde' strekkend van de gemene steeg tot aan 'die Langespellen' [lezing onzeker].

3264a.

1504, 27 november

Overdracht land Vrijdom Pepers

Peter z.v.w. Jan van Kessel z.v.w. Gijsbrecht van Kessel draagt over aan Jan z.v.w. Hendrik van Kessel drie stukken land in het Vrijdom van 's-Hertogenbosch namelijk:

1. 2 ½ morgen land in een kamp van 5 morgen in 'Brenthens Peper' tussen de Leidekkers Kamp en de Koytskamp

2. 1 morgen land in de kamp van 5 morgen voornd. 'after der plaets geheyten Eyndhouts'
  3. een vijfde deel van een kamp grenzend aan de clarissen in 's-Hertogenbosch
- Maakt deel uit van een keten die geborgen is onder 28 juni 1508 (nr. 3302).

3265.

1504, 3 december

Afstand rechten op bezittingen

Jan z.v.w. Dirk Spoormaker van Schijndel heeft als een aalmoes en om Gods wil al zijn bezittingen, roerend en onroerend, geschonken aan Goossen van den Hezeakker als meester van de Tafel van de H. Geest.

Thans verschijnen:

Johanna d.v.w. Roelof van der Stappen;

Adriaan z.v.w. Ywan Hendriksz. van Drunen en

Aleid weduwe v. Wouter van 'Doerne' als naaste erfgenamen van Liesbeth d.v.w. Hendrik z.v.w.

Jan van der Stappen en echtgenote van Jan Spoormaker voornd.

Zij doen afstand van al hun rechten op de bezittingen van Jan Spoormaker

3266.

1504, 3 december

Afstand rechten op land Schijndel

Johanna d.v.w. Roelof van der Stappen (verder als nr. 3265) en Jan van Berkel als meester van het Groot Gasthuis bekrachtigen de schenking door Jan Spoormaker. Dit geldt ook een stuk land met houtwas in Schijndel 'ten Borne' strekkend van de gemene straat tot aan de gemeynte. Dit land had Jan Spoormaker als bruidschat gekregen bij zijn huwelijk met Liesbeth. Het land is thans een kamp van 5 bunder groot, genaamd 'Brants Camp' of 'Stappartscamp' en strekt van de gemene straat genaamd 'den Bossche Wech' tot aan de gemeynte genaamd 'die Liesscot'. op de rug: aantekening van Jan van Balen meester van de Tafel dat dit de Stappaartskamp van 5 bunder in Schijndel betreft.

3267.

1505, 21 januari

Vestiging erfcijns land Kessel

Hendrik z.v.w. Willem 'Coninxsoen';

Peter z.v.w. Jan 'Heymericxsoen';

Godfried z.v.w. Hendrik Goyartsz. en

Hendrik z.v.w. Aart Goossens zoon

zij verkopen aan Aart z.v.w. Aart Willemsz. van Haanveld de smid een erfcijns van 3 ½ Philippusgulden van 25 stuivers het stuk. De onderpanden zijn:

1. huis, erf en hof van Hendrik in Kessel strekkend van de 'Wyckenslloet' tot aan de gemene steeg
2. 7 hont land van Hendrik in 'die Beempden' grenzend aan de fabriek van de kerk van

Kessel

3. 1 morgen van Hendrik in 'Jonffrou Heilwigen Hoeve' strekkend van de 'Lanckerstege' tot aan de 'Middelgrave'
4. 1 morgen land van Peter in 'den Bredeneert'
5. 4 hont land van Godfried 'in den Enghe' grenzend aan het erfgoed van Hendrik van Ranst heer van Boxtel ridder en strekkend van de Maasdijk tot aan de gemene weg
6. 4 hont land van Godfried strekkend van de 'Middelwech' tot aan 'die gemeyn Veldmeer'
7. 1 ½ morgen land van Hendrik Goossens grenzend aan de gemene straat
8. 1 morgen land van Hendrik Goossens in 'Heyntkens Hoeve' strekkend tot aan de 'Middelgrave'

Belast met:

1. een erfcijs van 7 pond payment
2. een erfcijs van 17 stuivers aan de fabriek van de kerk van Kessel uit 1.
3. een erfcijs van 10 stuivers aan Laurens van Eyck priester uit 7.
4. een erfcijs van 2 stuivers aan de fabriek en de kosterij van Kessel.

3267a.

1505, 10 oktober

Belening tienden Oss

Hendrik van Esch priester en stadhouder van de lenen, Wouter van der Rullen en Jaspar van Oss leenmannen van de abt en het convent van Echternach in het aartsbisdom Trier en het hertogdom Luxemburg oorkonden. Willem z.v.w. Gerrit Keymp wordt beleend als opvolger van zijn vader met een schoot tienden uit twee schoten in Oss.

Alleen bekend middels een vidimus afgegeven door schepenen van 's-Hertogenbosch op 6 maart 1555 (nr. 3883)

Taal: Nederlands.

3268.

1505, 18 november

Overdracht erfpachten Tilburg

Jan z.v.w. Peter Emmen draagt over aan Aart z.v.w. Aart Stert de helft van de erfpachten van 10 lopen en 6 lopen rogge uit onderpanden in Tilburg (zie verder nr. 3236).

3269.

1505, 3 februari (indien Kerststijl)

1506, 3 februari (inden Paasstijl)

het zevende uur in de middag

Testament Roelof Roelofsz. erfpacht Dinther (volledig)

Oorkonder is Anthonius z.v. Hendrik van Lieshout vicedureit van de kerk van Dinther.

Roelof z.v.w. Adriaan Roelofsz. maakt zijn testament. Hij ligt ziek op bed maar is goed bij zinnen.

Hij schenkt de volgende legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk in Luik 5 stuivers eens
2. aan de vier bedelorden ieder 1 vat rogge eens
3. aan het altaar van Maria in de kerk van Dinther 3 stuiver
4. aan het altaar van Barbara in deze kerk 18 stuivers
5. aan mij [= de oorkonder] 7 stuivers
6. aan de koster 1 stuiver
7. aan de armen moet op zijn begrafenis wittebrood uitgedeeld worden ter waarde van 6 guldens current ('sex florenos currentes')
8. hij wenst twee maandstonden, een te houden door de minderbroeders in 's-Hertogenbosch en een door de oorkonder
9. aan de kerk van Dinther een erfpacht van 1 mud rogge uit al zijn goederen in Dinther en wel zijn huis, schuur en hof in 'Boege' groot 14 lopenzaad met de beemden grenzend aan de gemene straat en aan de Aa en uit een beemd in Dinther grenzend de 'Boeghdyck' en aan de 'Beeckgrave'. Verder uit een erfgoed genaamd 'een hopvelt' van 6 lopenzaad en uit een akker van 5 lopenzaad beiden in Veghel en uit een erfpacht van 3 ½ mud rogge Rooise maat uit onderpanden in St. Oedenrode.

Plaats van de handeling:

het woonhuis van de testator.

Getuigen:

Hendrik Roelofsz.

Hendrik Simonsz.

Daniel van Oost

Willem van Kilsdonk en

Lambert Hendriksz. Lucasz.

van het bisdom Luik.

Het zegel van de oorkonder ontbreekt.

3270.

1506, 6 februari

Aflosbaarheid erfcijns huis Beurdestraat

Jan z.v.w. Frederik van Wijk heeft gevestigd ten behoeve van Rudolf z.v.w. Jan de Haan bakker een erfcijns van 8 ½ pond payment uit een huis, erf en hof in de Beurdestraat. Gelegen tussen het erf van Bernard 'Pasch' en dat van Hendrik Ygramsz. Overeengekomen was dat de erfcijns altijd mag worden afgelost met 7 Peters van 19 stuivers het stuk per pond payment.

Thans verklaart Joost z.v.w. Godfried van 'Lovenich' dat hij gehouden is de erfcijns te betalen en af te lossen en dat Jan geen schade zal lijden wegens deze erfcijns.

3271.

1506, 3 mei

Herbouw kerk Dinther

Everard van der Mark bisschop van Luik richt zich tot de kerkmeesters van Dinther. Hij staat hen toe om een erfpacht van 1 mud rogge aan de kerkfabriek vermaakt door Rudolf Adriaansz. in zijn testament wordt vervreemd om met de opbrengst de door blikseminslag verwoeste toren van de kerk te financieren. Voorwaarde is dat de kerkmeesters voor St. Jan Baptist naastkomende [= 24 juni 1506] rekening en verantwoording afleggen over deze zaak. Op papier geschreven en met restanten van het zegel *ad causas* van de bisschop.

3272.

1506, 21 november

Overdracht huis en land Dinther

Andreas Wijnands priester en vicaris van de kerk van Dinther draagt over aan mr. Peter van Os ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een huis, erf, hof en aangelegen land groot 9 lopenzaad in Dinther 'in dat Reytsel' grenzend aan het erfgoed van de heer van Helmond. Andreas had dit huis verkregen middels een uitwinning voor schepenen van Dinther wegens een achterstallige erfpacht van 1 mud rogge die Dirk z.v.w. Lambert van der Stegen in zijn testament had vermaakt aan de kerkfabriek. Zie ook nrs. 3274-3275.

3273.

1506, 24 november

Aflossing erfrente Eindhoven sacramentshuis kerk Eindhoven

Voor Adriaan z.v. Jan Plattijnhouwer en Wouter Nicolaasz. van den Nieuwenhuis schepenen van Eindhoven.

Hendrik priester en z.v.w. Wouter Smolleners rentmeester van het kapittel van Eindhoven verklaart ontvangen te hebben in het kader van een ruil van onroerend goed een erfrente van 3 gouden overlandse keurvorster Rijngulden. Deze rente heeft Gijsbrecht z.v. Corstiaan Gijsbrechtsz. en zijn vrouw Margriet d.v. Arnt Berwout gekocht hebben van de Tafel van de H. Geest in 's-Hertogenbosch, het Groot Gasthuis en de Onze Lievevrouwebroederschap uit zekere onderpanden [niet nader aangeduid]. Liesbeth d.v.w. Gijsbrecht Roosmond heeft deze rente in haar testament vermaakt aan het kapittel ten behoeve van het herstel en de aankleding van het sacramentshuis in de kerk van het kapittel ('tot behoeff sinte sacramentshuys in der selver kercken mede te repareren ende stofferen'). Hendrik heeft van de opbrengst andere renten aangekocht.

Taal: Nederlands.

3274.

1507, 22 januari (indien Kerststijl)

1508, 22 januari (indien Paasstijl)

Machtiging tot verkoop erfpacht Dinther

Willem van 'Vaerlen', Goyart Willemsz., Hendrik Elias, Jan 'die Koytert', Cost Dielisz. , Jan Hendriksz. en Jan van Kessel schepenen van Dinther oorkonden. Jan die Koyter en Jan Hendriksz. kerkmeesters van Dinther hebben verklaard dat zij de gemene naburen, schepenen en gezworen van het dorp Dinther in vergadering bijeengeroepen hebben en hebben gevraagd om goed te vinden dat zij een erfpacht van 1 mud rogge zoals vermaakt door Roelof Meusz. in haar testament aan de kerk van Dinther mag worden verkocht om van de opbrengst de herbouw van de kerk die door een onweer grote schade heeft geleden, te bekostigen. De geburen zijn arm hebben geen geld.

In het Nederlands en met het gave schependomszegel van Dinther.

Bestond in de negentiende eeuw nog en was toen geregistreerd in lib. 2 fol. 13a.

Op 27 januari dragen de kerkmeesters de erfpacht over aan de Tafel van de H. Geest. Dat betekent dat de machtiging van 1507 moet dateren en dat de schepenbank van Diinther dus de Kerst- of Jaardagsstijl heeft gebruikt.

3275.

1507, 27 januari

Overdracht erfpacht Dinther

Jan die Koyter Jansz. en Jan Hendriksz. kerkmeesters van Dinther dragen een erfpacht van 1 mud rogge uit onderpanden in Dinther (zie verder nr. 3269) over aan Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest.

3276.

1507, 8 februari

Testament Agnes van Vaarlaar erfpacht Oirschot (uittreksel)

Verleden voor notaris Daniel van Vlierden clericus van het bisdom Luik.

Agnes weduwe van Hendrik van Vaarlaaren thans echtgenote van Jan van den Bogard Jansz. inwoner van 's-Hertogenbosch maakt haar testament.

Zij ligt ziek op bed maar is wel bij zinnen.

Zij vermaakt aan de St. Lambertuskerk van Luik een stuiver eens en verder onder andere aan de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 1 mud rogge Oirschotse maat verschuldigd door Godfried Ketelboeter [ligging onderpanden niet vermeld]

Plaats van de handeling:

het woonhuis van Agnes en Jan in 's-Hertogenbosch in 'die Boertsche Moelenstege'.

Getuigen:

broeder Peter Dorhout

Marcelis z.v.w. Jan Lucassen en

Goossen z.v.w. Goossen Lambertsz.

burgers van de stad 's-Hertogenbosch.

3277.

1507, 20 februari

Uitgifte erfcijns huis Marktblok

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest handelend met toestemming van de provisor Raso Raasz. geeft uit in erfcijns aan Jan z.v. Klaas Praats een huis, erf en hofstad deel uitmakend van het huis genaamd het Broodhuis op de Markt. De erfcijns bedraagt 30 pond payment. Er wordt geen melding gemaakt van lasten rustend op dit huis.

Ligging: tussen het Vleeshuis en het erfgoed van de Tafel.

Dit huis is door hertogin Johanna van Brabant op aanraden van Godfried van den Toorne haar rentmeester in de Meierij van 's-Hertogenbosch in erfcijns uitgegeven en in vier kameren verdeeld. Het nu in erfcijns te geven huis bestaat uit twee huizen die in de lengterichting ('lateraliter') aan elkaar grenzen. Het uitgegeven huis ligt tussen het erfgoed dat vroeger van Jan Spoormaker was en nu van de Tafel is en een huis dat heet 'die Moelen' en toebehoort aan Gerrit van Deventer. Strekkend van de straat tot aan de Korte Kameren. Het uitgegeven huis grenst verder aan het huis In De Gans van de slaggers.

op de rug: aantekening over een handeling die plaatsvond op 13 januari 1576.

3278.

1507, 20 februari

Uitgifte erfcijns huis Marktblok

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest handelend met toestemming van de provisor Raas Raasz. geeft uit in erfcijns aan Steven z.v.w. Steven van Ellaar een huis in het Marktblok voor 14 pond payment.

Ligging: tussen het Vleeshuis en het huis dat eerst van de Tafel was en nu is van Jan Prats.

Het huis is met de volgende renten belast:

1. de hertogscijns van 12 ½ stuivers
2. een erfcijns van 2 pond payment aan de clarissen in 's-Hertogenbosch
3. een erfcijns van 5 Peters aan het kapittel van Boxtel
4. een erfpacht van 1 mud rogge aan de kerkfabriek van Oisterwijk
5. een erfcijns van 4 pond payment aan Peter 'die Mollener'

Jan z.v.w. Dirk 'Spoermeker' van Schijndel had eerder al zijn roerende en onroerende goederen overgedragen aan Goossen van den Hezeakker meester van de Tafel voornd. [Daaronder bevond zich het nu in erfcijns gegeven huis].

3279.

1507, 20 februari

Uitgifte erfcijns huis Marktblok

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest handelend met toestemming van de provisor Raso Raasz. geeft uit in erfcijns aan Gerrit Hubertsz. kramer een huis, erf en hofstad deel uitmakend van het huis genaamd het Broodhuis op de Markt. De erfcijns bedraagt 34 pond

payment. Er wordt geen melding gemaakt van lasten rustend op dit huis.

Ligging: tussen het Vleeshuis en het erfgoed van de Tafel.

Dit huis is door hertogin Johanna van Brabant op aanraden van Godfried van den Toorne haar rentmeester in de Meerij van 's-Hertogenbosch in erfcijs uitgegeven en in vier kameren verdeeld. Het nu in erfcijs te geven huis bestaat uit twee huizen die in de lengterichting ('lateraliter') aan elkaar grenzen. Het strekt van de straat tot aan de Korte Kameren. Het uitgegeven huis grenst verder aan het huis van de slaggers dat heet 'In die Drie Croonen'. op de rug: onder andere 'onder die Cameren' en een onleesbare aantekening over een te-boek-zetting.

Zie ook nr. 3466.

Uitgewonnen op 18 september 1531 (nr. 3667).

3280.

1507, 30 maart

uur van de vespers

Testament Liesbeth van Doorn (uittreksel)

Verleden voor notaris Jan z.v.w. Jan Willemsz. van Balen clericus van het bisdom luik.

Jonkvrouwe Liesbeth d.v.w. Lambert van Doorn en weduwe van Goossen van den Hezeakker raadsheer van de stad 's-Hertogenbosch [tevens maar dat staat er niet bij meester van de Tafel van de H. Geest] en poorteres van de stad maakt haar testament. Zij is gezond van geest en lichaam. Dit testament is een aanvulling op het testament dat zij en wijlen haar man Goossen hebben gemaakt en waarin twee kampen lands aan de Tafel zijn vermaakt.

Zij vermaakt aan de St. Lamnbertuskerk in Luik 'mynen patroenen' en aan de St. Janskerk in 's-Hertogenbosch ieder 10 stuivers eens. En verder onder andere een erfrente van 20 Rijns gulden die Goossen van Brecht uit zijn goederen heeft geverst.

Plaats van de handeling:

het woonhuis van Liesbeth in de kamer.

Getuigen:

Jacob 'Wolffart' priester en beneficiaat in de St. Janskerk

Jan van Geldrop goudsmid en

Gerrit van der 'Zantvoirt' poorters van de stad 's-Hertogenbosch .

3281.

1507, 24 september

Overdracht erfpacht Rosmalen

Jan van Berkel meester van het Groot Gasthuis handelend met toestemming van de provisor Rudolf Noppen draagt over aan Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest een erfpacht van ½ mud rogge uit de volgende onderpanden in Rosmalen:

1. een stuk land in 'Helzinghove'
2. ½ morgen land

3. ½ morgen land
op de rug: 'dit plach dieheiligeng. den gasth. te gelden ende die heiligeng. heeft die pande'.

3282.

1507, 25 september

Overdracht erfcijnsen St. Michielsgestel en Heesch

Jan z.v.w. Jan Geelmans draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de tafel van de H. Geest een erfcijns van 5 pond payment uit goederen in St. Michielsgestel (zie verder nr. 2953) en een erfcijns van 3 pond payment uit een huis, erf, hof en aangelag van 12 lopenzaad in Heesch 'aen die Wijst' naast het broek, en verder uit een beemd aldaar in 'die Aude Bleken alias dicto dat Audt Geslach', een stuk akkerland van 7 lopenzaad aldaar in 'die Oude Wijst' grenzend aan de gemene straat en uit 1 malderzaad land aldaar 'op Aebelsbraeck grenzend aan het erfgoed van mr. Godfried van Eyk.

Afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 184v.

3283.

1507, 2 oktober

Overdracht erfpacht Dinther en Veghel

Daniel, Arnd en Jan k.v.w. Dirk z.v.w. Lambert van Overbeke linnenwever dragen over aan hun zuster Liesbeth drie kwart van een erfpacht van 1 mud rogge uit een stuk akkerland in Veghel van 5 lopenzaad in 'Hazelberch' en een stuk beemd van 1 bunder in Dinther in 'Cromhorst'.

3284.

1507, 19 november

Uitwinning hoeve Heeswijk te Voskuilen

Christiaan z.v.w. Dirk van Doorn is voor schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in een hoeve genaamd Te Voskuilen in Heeswijk, en in ½ morgen land in Middelrode bij de watermolen Ten Steen bij de Aa en uit een stuk land genaamd 'dat Loect' ten dele akkerland en ten dele houtwas in Heeswijk grenzend aan de heer van Heeswijk. Dit is gedaan wegens een achterstallige erfcijns van 12 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk. Christiaan heeft de goederen overgedragen aan Marcelis van Kriekenbeek die ze te koop heeft aangeboden na bekendmaking in de kerken van Berlicum en Heeswijk en in het gerecht van 's-Hertogenbosch. Marcelis draagt de goederen nu over aan Christiaan.

3285.

1508, 20 januari

Overdracht erfpacht St. Michielsgestel

Peter z.v.w. Wouter van Hengstheuvcl draagt over aan Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest de helft van een erfpacht van 1 mud rogge uit land in St. Michielsgestel (zie verder nr. 3235). Voorwaarde is dat Peter de andere helft van deze erfpacht nooit zal verhalen

op de 4 lopenzaad genaamd 'dPachtland'.

op de rug: 4 sester rogge gekweten uit de hoeve op Creyenspot uit het land naast 'die Spoele' door Jan Kannepaart gekocht.

3286.

1508, 27 januari

Machtiging om te vesten Ravenstein

Jan 'Gheck' en Lambert van den Broek schepenen van 's-Hertogenbosch oorkonden. Gijsbert Loekeman poorter en meester van het zinnelozenhuis heeft verklaard dat Albert z.v.w. Gerrit van Mouwijk 'syn synnen nyet mechtich wesende woonende in dat sinneloeshuys' van Gerrit z.v.w. Gerrit van Mouwijk een huis, erf en hof en land in het land van Ravenstein heeft geërfd. Aangezien het nu niet raadzaam is dat de meester zich in het land van Ravenstein vertoont, machtigt hij Dirk van Mouwijk broer van Albert om in Ravenstein het geërfde te vesten. Dirk moet rekening en verantwoording afleggen.

Taal: Nederlands.

3287.

1507, 29 januari (indien Kerststijl)

1508, 29 januari (indien Paasstijl)

Overdracht erfpacht Tilburg

Goyaart die Leeuw en Adriaan 'Buckinc' schepenen van Oisterwijk oorkonden.

Merten z.v. Jan Melis als echtgenoot van Katherijne d.v.w. Peter Jan Emmen en Heilwylch Zegers draagt over aan Aart z.v.w. Aart 'Sert' een erfpacht van ½ mud rogge uit een erfpacht van 10 lopen rogge en uit een erfpacht van 6 lopen rogge uit onderpanden in Tilburg (zie nr. 3235).

Taal: Nederlands.

3288.

1508, 5 februari

Overdracht land Heeswijk

Bernard en Simon k.v. Woutertje en wijlen Bernard 'Pass' dragen over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest 1 sesterzaad land in Heeswijk bij het 'Herbertssteegsken' grenzend aan het erfgoed van de Tafel.

3289.

1508, 5 februari

Overdracht tocht land Heeswijk

Woutertje (zie nr. 3288) draagt aan haar kinderen Gerrit, Simon en Heilwylch over haar recht van vruchtgebruik op het land omschreven in nr. 3288.

3290.

1508, 18 februari

Verpachting hoeve Stiphout

Jan Kannepaart als meester van de Tafel van de H. Geest verpacht de hoeve die vroeger van jonkvrouwe Liesbeth Zegers was, aan Lodewijk z.v.w. Corstiaan Jacobszoon voor een tijdsduur van zes jaar.

De pachter betaalt alle op de hoeve rustende lasten en een erfpacht van 3 mud rogge aan de Tafel van de H. Geest in Stiphout. Hij betaalt aan de Tafel in 's-Hertogenbosch jaarlijks 25 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk. Voorwaarde is dat de meester en zijn gezin [= het personeel van de Tafel] altijd op de hoeve mogen komen en daar hun koren mogen opslaan. op de rug: de hoeve is afkomstig van joffrouw Liesbeth Goederheil.

Taal is Nederlands.

3291.

1508, 28 februari

Overdracht land Uden

'Goessen Jan Ansemss zoon, Joest Jan de Kuper en Peter Willemsz.' schepenen van Uden oorkonden.

Jan Melisz. draagt op 'met tshoefs lant' aan de Tafel van de H. Geest de volgende stukken land Uden:

1. huis, erf en hof groot 12 lopenzaad grenzend aan de gemene straat
2. 4 lopenzaad land naast het heiveld
3. 9 lopenzaad land 'op die Derphoeve' grenzend aan de gemeynte
4. drie stukken land samen groot 1 mudzaad, een 'op Derphoeve' grenzend aan de kruisbroeders in 's-Hertogenbosch, het tweede ook grenzend aan de kruisbroeders en het derde ook grenzend aan de kruisbroeders
5. een heikamp op Derphoeve
6. een eeuwsel genaamd 'dat Hey Eeussel' grenzend aan land van de Tafel
7. een eeuwsel genaamd 'die Hoessche Beemde' grenzend aan land van de Tafel

Belast met een erfpacht van 5 sester rogge aan de infirmerie van het begijnhof in 's-Hertogenbosch en aan de heer van het land 6 schellingen en 1 oortstuiver.

Met een deel van het schependomszegel van Uden.

Taal is Nederlands.

3292.

1508, 2 maart

Overdracht recht van vruchtgebruik hoeve Heeswijk in de Kamenen

Jacob Jacobsz. weduwnaar v. Elsbene draagt over aan zijn kinderen Heimerik, Jacob, Goedele en Liesbeth het recht van vruchtgebruik op de hoeve 'in de Camer' in Heeswijk bestaande uit volgende onderdelen:

1. huis, erf, schuur, hof een aangelegen land groot 1 mudzaad met een koeweide daaraan

- grenzend grenzend aan de heer van Heeswijk en aan de gemene straat
2. een akker van 2 mudzaad grenzend aan het erfgoed van jonkvrouwe Peterke weduwe van Herbert van Ooy aan alle zijden omgeven door de gemeynte
  3. 2 bunder hooiland aan de overzijde van de Aa grenzend aan de oude Aa en aan jonkvrouwe Peterken
  4. 2 bunder beemd grenzend aan jonkvrouwe Peterken en jonkvrouwe Sofie weduwe van Anthonis Spierings.

3293.

1508, [vóór of op 2 maart]

Verkoop hoeve Heeswijk in de Kamenen

Heimerik, Jacob, Goedele en Liesbeth (zie nr. 3292) verkopen aan Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest de hoeve in Heeswijk in de Kamenen.

Zwaar beschadigd.

3294.

1508, 2 maart

Verpachting hoeve Heeswijk in de Kamenen

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest geeft voor zes jaar in halfpacht aan Jacob Jacobsz. een hoeve in Heeswijk 'in die Cameren'. De pachter betaalt 'van voirlyve van der groessen' 6 Peters van 18 stuivers het stuk. Verder 2 kwarten boter voor elke koe op de hoeve. De pachter betaalt alle op de hoeve rustende lasten. De beesten zijn half-half uitgezonderd twee varkens die van de pachter alleen zijn. De Tafel krijgt elk jaar de twee beste hamelen met de wol. de pachter onderhoudt de hoeve en dekt jaarlijks 4 vim stro. De Tafel verstrekt ieder jaar 4 sester rogge aan zaadkoren. De pacht kan na drie jaar door beide partijen worden opgezegd.

Taal is Nederlands.

3295.

1508, 11 maart

Overdracht erfcijns huis Vughterdijk

Aleid d.v. Arnd Bernts en Ermgard d.v.w. Jacob Spaan z.v.w. Willem draagt over aan Willem z.v.w. Jan Willemsz. echtgenoot van Oede d.v. Arnd Bernts en Ermgard de helft van een erfcijns van 4 pond payment uit een huis op de Vughterdijk.

op de rug: aantekening uit het begin van de zeventiende eeuw dat deze erfcijns wordt betaald door Jenneken Wouters Bathensz.

Zie verder de nrs. 1057, 1088 en 2364.

3295a

1508, 16 maart

Overdracht erfciijnzen Vrijdom

Jan Monix z.v.w. mr. Jan Monix sr. draagt over aan mr. Hendrik Pelgrom ten behoeve van Peter z.v.w. Gisjbert 'Toelinc' de volgende erfciijnzen in payment die de stad 's-Hertogenbosch moet betalen:

1. 22 schelling uit de elfde kamp groot 2 morgen en 2 hont in Vlijmen aan de overzijde van zekere straat strekkend van de herenkamp tot aan de straat
2. 39 schellingen en 6 penningen uit de zevende kamp van 6 ½ morgen en ½ hont gelegen vóór Vlijmen onder de gemene straat aan de kant van Vlijmen
3. 5 pond uit de negende kamp in Deuteren aan de kant van Vught groot 10 morgen en gelegen in het Vughterbroek
4. 5 pond en 15 schellingen uit een kamp van 9 morgen en 2 hont in 'die Byeslaer'
5. 33 schellingen en 4 penningen uit een kamp in Deuteren aan de kant van Vught, weke kamp 10 morgen groot is
6. 10 schellingen en 10 penningen uit 1 morgen en ½ hont die toebehoorde aan wijlen Wouter van Oekel in een derde deel van de van de tiende kamp

Gevidimeerd door schepenen van 's-Hertogenbosch op 18 februari 1510.

3296.

1508, 20 maart

Overdracht land Dinther

Arnd, Jan en Brigitta k.v.w. Jan van Heesbeen dragen over aan mr. Peter van Os ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een stuk land van 4 lopenzaad in Dinther op het Kerkveld.

3297.

1508, 5 april

Vestiging erfpacht Heesch

Wouter z.v.w. Lambert Melisz. vestigt ten behoeve van Jan z.v. Willem 'die Cuper' een erfpacht van 1 mud rogge uit een kamp land van 7 vatzaad in Heesch 'int Ackervelt'

Deze erfpacht werd in de vroege negentiende eeuw nog geheven en was geregistreerd in lib. 2 fol. 24.

3298.

1508, 5 april

Aflosbaarheid erfpacht Heesch

Wouter z.v.w. Lambert Melisz. heeft gevestigd ten behoeve van Katryn d.v.w. Klaas de Gruyter een erfpacht van 1 mud rogge uit een huis, erf, hof en aangelegen land groot 12 vatzaad in Heesch 'in Geren Beempt' grenzend aan de gemene straat. Koper en verkoper verklaren nu dat deze erfpacht altijd mag worden afgelost met 40 gouden Peters van 19 stuivers het stuk.

3299.

1508, 5 april

Aflosbaarheid erfpacht Heesch

Wouter z.v.w. Lambert Melisz. heeft gevestigd ten behoeve van Katryn d.v.w. Klaas 'die Gruyter' een erfpacht van 1 mud rogge uit een huis, erf, hof en aangelegen land groot 12 lopenzaad in Heesch 'in Geenen Beempt' grenzend aan de gemene straat. Koper en verkoper komen nu overeen dat de erfpacht losbaar is met 40 gouden Peters van 19 stuivers het stuk.

3300.

1508, 10 april

Vestiging erfcijns land Lithoyen en Teeffelen

Gerrit z.v.w. Gerrit Lauwen en Gerrit z.v.w. Adam Gerritsz. vestigen ten behoeve van Dirk 'Kyempt' priester een erfcijns van 6 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk uit de volgende onderpanden:

1. 2 ½ morgen land in Lithoyen in de kamp genaamd 'die Dystelweyen' tussen zekere gemene dijk genaamd 'Dollarts Dyck' en strekkend van de gemene straat tot aan de kamp genaamd 'die Vorste Dystelweye'
2. een kampje van 2 morgen in Teeffelen tussen de 'die Loeterstege' en strekkend vanaf de 'Dystelweyen' tot aan een particulier
3. een kamp broekland van 4 morgen in Teeffelen genaamd 'die Hazenacker' grenzend aan de pastorie van Groot Lith en grenzend aan de kamp 'die Dystelweyen'.

Voorwaarde is dat de erfcijns bijdraagt in de belastingen.

3301.

1508, 14 april

Uitwinning hofstad Geffen

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest was door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in een hofstad in Geffen wegens een achterstallige erfpacht van 13 lopen rogge gevestigd op 18 augustus 1440. Jan Kannepaart heeft het onderpand overgedragen aan Marcelis van Kriekenbeek. Deze verkoopt het nu aan Jan.

3302.

1508, 28 juni

Overdracht land Vrijdom

Jan z.v.w. Hendrik van Kessel draagt over aan Gerrit z.v.w. Jan Matthysz. van Vladeracken de volgende stukken land in het Vrijdom van 's-Hertogenbosch:

1. 2 ½ morgen land in een kamp van 5 morgen in 'Brenthens Peper' tussen de Leidekkers Kamp en de Koytskamp
2. 1 morgen land in de kamp van 5 morgen voornd. 'after der plaets geheyten Eyndhouts'
3. een vijfde deel van een kamp grenzend aan de clarissen in 's-Hertogenbosch

N.B.: maakt deel uit van een keten met oorkonden uit 1438 (nr. 1952), 1488 (nrs. 3044-3045a) en 1504 (nr. 3264a).

3303.

1508, 25 augustus

Overdracht land Hintham

Gerrit z.v.w. Hendrik van Kessel en echtgenoot van Beatrijs d.v.w. Hendrik 'Spyze' heeft verkocht aan Arnd z.v.w. Meus van den Nieuwenhuis ('de Nova Domo') ten behoeve van Jan, Meus, Joost en Katryn de kinderen uit het eerste huwelijk van Gerrit drie stukken land in Hintham, namelijk:

1. een stuk weiland in het Vrijdom van 's-Hertogenbosch in 'Eyndhouts'
2. een stuk weiland
3. een stuk weiland van dezelfde vorm

Deze drie stukken land zijn ongeveer 17 hont en 50 vierkante roeden groot. Gerrit behoudt zich het vruchtgebruik voor en het recht om dit te verkopen of te vervreemden.

Arnd en zijn zoon Jan uit het eerste huwelijk en Hendrik z.v.w. Wouter z.v.w. Willem Snellen als echtgenoot van Katryn voornd. dragen de drie stukken land nu over aan Jan Bloeyman z.v.w. Hendrik mede ten behoeve van Gijsbrecht Lokemans z.v.w. Hendrik.

3304.

1508, 31 augustus

Verkoop land 's-Hertogenbosch De Slagen

Klaas z.v.w. Jan Loonmans verkoopt aan mr. Simon van Couderborch ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een vierde deel van 4 morgen land in Orthen 'in de Slagen' tussen de gemene straat en het erfgoed van de kerk van Orthen strekkend van de wetering tot aan de gemene steeg.

3305.

1508, 15 september

Uitwinning beemd Dinther

Klaas Geelmans handelend clericus en 'deservitor' van de Tafel van de H. Geest en optreden namens de Tafel is gericht in de helft van een beemd van 4 bunder minus 48 vierkante roeden in Dinther genaamd 'die Zieldonck' gelegen op de 'Arrenberch' en grenzend aan de 'Aude Hoeven' wegens een achterstallige erfcijs van 2 oude schilden. De erfcijs is gevestigd op 28 juli 1386 (zie nr. 989). Klaas heeft het onderpand overgedragen aan Marcelis van Kriekenbeek. Deze verkoopt het nu aan Klaas voornd. waarna de Tafel in het land gevest wordt door de schout van 's-Hertogenbosch.

3306.

1508, 22 september

Overdracht erfpacht Cromvoirt

Klaas z.v.w. Jan Loonmans draagt over aan jonkvrouwe Beatrijs d.v. Adolf van Dommelen de helft van een erfpacht van 3 sester rogge uit zekere erfgoederen in Cromvoirt. Hij garandeert dat Beatrijs geen schade zal lijden als de erfpacht ooit wordt uitgewonnen of de onderpanden blijken niet voldoende te kunnen opbrengen. In dat geval is hij aansprakelijk voor de helft van de schade.

3307.

1508, 22 september

Uitgifte erfcijns en erfpacht goederen Vught en Helvoirt

Klaas z.v.w. Jan Loonman jr. geeft uit aan jonkvrouwe Beatrijs d.v. Adolf van Dommelen en jonkvrouwe Mechteld d.v.w. Jan Loonman voornoemd de helft van een complex bezittingen bestaande uit onder meer twee hoeven in Vught-St. Petrus en Helvoirt.

De eerste hoeve heet 'het Duyfhuys' en was eens van wijlen Jan Loonman. Pachter is nu Jan van 'Vucht'. Met de beesten en de helft van 2 morgen hooi- of weiland in het Vrijdom van 's-Hertogenbosch bij de molen genaamd 'die Runnemoelen' in een kamp van 4 morgen.

Verder worden uitgegeven:

1. de helft van zekere huizen, erven, hoven, boomgaarden van w. Jan Loonman in Vught-St. Petrus achter de kerk tussen het erfgoed van Jan Heym en het water, grenzend aan de gemene straat.
2. de helft van een hof achter de kluis in deze parochie grenzend aan de gemene straat en aan de kluis voornd.
3. de helft van een akker genaamd 'den Valacker' van 1 malderzaad in deze parochie grenzend aan de gemene straat
4. de helft van een akker genaamd 'die Koeyweye' van 1 malderzaad in deze parochie grenzend aan het erfgoed van de Tafel van de H. Geest

De tweede hoeve ligt in Helvoirt en wordt beteeld door Marie weduwe v. Peter Coppens. Met de beesten. Bij de hoeve horen nog 13 lopenzaad land in Vught en 4 bunder hooi- of weiland in Schijndel.

Klaas geeft de hoeve uit voor alle erop rustende lasten, een erfcijns van 35 pond payment en een erfpacht van 5 mud rogge.

De lasten zijn:

1. een erfpacht van 10 mud rogge aan zeker gasthuis in 's-Hertogenbosch op de Papenhulst
2. een erfpacht van 1 mud rogge aan de predikheren in 's-Hertogenbosch
3. een erfpacht van 10 sester rogge aan de kerk van St. Petrus in Vught
4. een erfpacht van ½ mud rogge aan de erfgenamen van Aleid van Uden
5. een erfpacht van 2 mud rogge aan diverse personen uit het land in Schijndel
6. een erfcijns van 34 pond payment aan de kinderen en erfgenamen van Arnd Coelborner
7. een erfcijns van 2 pond payment aan de Tafel voornd.
8. een erfcijns van 40 pond payment aan de inderen of erfgenamen van wijlen Rutger Loonmans
9. een erfcijns van 10 pond payment aan de kapel in Den Dungen
10. een erfcijns van 2 pond payment aan het klooster Binderen

11. een erfcijs van 3 pond payment aan Jan van Ouden priester
12. een erfcijs van 2 pond payment aan de kerk of de kapelaans in 's-Hertogenbosch
13. 4 oude groten grondcijs aan de heer van Helmond
14. 8 ½ stuiver grondcijs aan de hertog
15. een lijfrente van 6 Rijns gulden aan jonkvrouwe Christina d.v.w. Jan Loonmans non bij de Rijke Claren in 's-Hertogenbosch
16. een erfcijs van 16 pond payment aan Mechteld 'Toelincx' weduwe
17. een erfpacht van 1 mud rogge aan de erfgenamen van wijlen Franco Heesters
18. een erfpacht van 3 sester rogge aan Arnd Brands
19. een erfpacht van 3 sester rogge aan Hendrik Emmen in Oisterwijk
20. een erfpacht van 3 malder rogge aan Wouter 'die Jeger'
21. een erfpacht van 1 sester raapzaad aan de erfgenamen van wijlen Anton Spierings
22. een erfcijs van 2 pond aan de kerk van Vught-St. Petrus
23. 21 ½ oude groten grondcijs aan de hertog
24. een grondcijs van 2 Wilhelmustuin aan de predikheren in 's-Hertogenbosch

Hij garandeert dat Beatrijs geen schade zal lijden als de erfpacht ooit wordt uitgewonnen of de onderpanden blijken niet voldoende te kunnen opbrengen. In dat geval is hij aansprakelijk voor de helft van de schade.

Analyse

Het hele complex is belast met 47,825 gulden aan erfcijszen, 17,75 mud rogge aan erfpachten, 1 sester raapzaad erfpacht en een erfcijs van 2 Wilhelmustuin, een gouden munt die in Holland is geslagen ca. 1410-1420. Beatrijs moest dit voor haar rekening nemen en daarnaast jaarlijks aan Klaas Loonman betalen 5 mud rogge en 12,25 gulden. De totale jaarlijkse opbrengst van het complex dat bestond uit twee hoeven, huizen in Vught en enkele losse stukken land mag derhalve gesteld worden op 60,075 gulden en 22,75 mud rogge jaarlijks (afgezien van het raapzaad en de Wilhelmustuin). De oude groot is hier gesteld op 2 stuivers, het pond payment op 7 stuivers, een waarde die deze transactiemunten in elk geval sinds 1435 hadden. Ik heb verder gerekend met guldens van 20 stuivers. Door de vele renten was de overwaarde van het complex aanzienlijk afgenomen.

Uit nr. 3308 blijkt dat de erfpacht van 5 mud en de erfcijs van 35 pond payment konden worden afgelost met in totaal 477 Rijns gulden en 15 stuivers (ad 20 stuivers per Rijns gulden).

3308.

1508, 22 september

Aflosbaarheid erfcijs en erfpacht nr. 3307

Klaas en jonkvrouwe Beatrijs komen overeen dat de erfcijs van nr. 3307 losbaar is met 7 gouden Peters van 19 stuivers het stuk en de erfpacht met 40 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk.

op de rug: betreft de hoeve in Vught [vermoedelijk de hoeve in het Duifhuis die ca. 1660 door de Tafel werd aangekocht].

3309.

1508, 22 september

Afstand land Vught

Klaas z.v.w. Jan Loonman doet afstand ten gunste van jonkvrouwe Beatrijs d.v. Adolf van Dommelen van zijn rechten op een akker genaamd 'den Ryacker' in de parochie van Vught-St. Petrus grenzend aan het erfgoed van de Tafel van de H. Geest en strekkend van de Regenbeemd tot aan het erfgoed van jonkvrouwe Petra weduwe van Herbert van Oy.

Hij garandeert dat Beatrijs geen schade zal lijden als de erfpacht ooit wordt uitgewonnen of de onderpanden blijken niet voldoende te kunnen opbrengen. In dat geval is hij aansprakelijk voor de helft van de schade

3310.

1508, 25 september

Overdracht land en erfcijzen St. Michielsgestel en Heesch

Klaas z.v.w. Jan Geelmans draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest de volgende stukken land:

1. een akker van 7 lopenzaad genaamd 'die Coelacker' met houtwas in St. Michielsgestel in Thede grenzend aan de gemene staat
2. een erfcijns van 3 pond payment uit een huis, erf, hof en aangelegen land groot 12 lopenzaad in Heesch 'aen die WYST' naast het broek
3. een beemd in Heesch in 'die Oude Bleken alias dat Oudt Geslach'
4. een stuk akkerland van 7 lopenzaad in Heesch in 'die Oude WYST' grenzend aan de gemene straat
5. een stuk akkerland van 1 malderzaad in Heesch 'op Aebelsbraeck' grenzend aan het erfgoed van mr. Godfried van Eyk.

op de rug: van 5 pond payment; de 3 pond hiervan deel uitmakend zijn verkocht en aan Klaas wederom opgedragen door Jan Kannepaart.

3311 en 3311bis.

1508, 18 oktober

Uitwinning land Dinther

Klaas Geelmans clericus en 'deservitor' van de Tafel van de Geest gemachtigd om namens de Tafel te handelen is gericht in een derde deel van een beemd genaamd 'die Langdonck' in Dinther grenzend aan de pastoor van Heeswijk. De beemd is groot 10 bunder minus 36 ½ vatzaad. De uitwinning is geschied wegens wanbetaling van een erfcijns van 2 ½ oud schild gevestigd voor schepenen van 's-Hertogenbosch op 29 november 1386.

Klaas heeft het onderpand overgedragen aan Marcelis van Kriekenbeek. Deze verkoopt het nu aan Kannepaart ten behoeve van de Tafel. Vervolgens wordt de Tafel hierin gevest door de schout van 's-Hertogenbosch.

In de negentiende-eeuwse administratie geboekt in lib. 1 fol. 242 als een rente van 2 ½ oud schild = f 3,75.

In twee identieke exemplaren aanwezig.

3312.

1508, 28 november

Vestiging erfcijns huis Hoge Steenweg

Dirk die Wolf echtgenoot van Ida d.v.w. Arnd Kiemt en weduwe v. Gijsbrecht z.v.w. Wouter van Broekhoven hebben gevestigd ten behoeve van Lambert die Wolf met tussenkomst van Peter van Os [secretaris van de stad] een erfcijns van 11 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk.

De erfcijns gaat uit een huis, erf, hof en achterhuis aan de Hoge Steenweg.

Ligging: tussen het erfgoed van Steven van Culemborg en dat van Elsbene Michiels.

Koper en verkoper komen nu overeen dat de erfcijns losbaar is met 200 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk, waarbij de meest recente valuatie van toepassing is.

N.B.: het stuk is doorgeknipt wat wil zeggen dat de rente later is afgelost.

--

1509, 3 januari

Overdracht goederen St. Michielsgestel

Wouter en Rudolf k.v.w. Herman van Langel en Florentia d.v.w. Wouter Sgreven handelend mede namens de minderjarige Arnd hun broer dragen over aan mr. Hendrik Eykman de volgende goederen in St. Michielsgestel:

1. een huis, erf en hof naast de kerk tussen Jan Mennekens priester en de gemene steeg of gemeynte die het aan alle kanten omgeeft
2. een hofje aan de overzijde van de steeg voornd. grenzend aan mr. Hendrik Eykmans en de gemeynte
3. een stuk land van 5 lopenzaad 'op Hezeacker' grenzend aan de gemene vaarweg
4. een stuk land genaamd 'den Stempel groot 10 lopenzaad 'aent Hezelaer'

Op het land de Stempel rust de last om een half hek te onderhouden.

Wouter c.s. behouden voor zich een erfcijns van 9 pond payment die mr. Hendrik heden ten behoeve van hen heeft gevestigd.

Belast met de volgende renten:

Op het huis een erfpacht van 1 mud rogge aan het gasthuis van Jacob Uyter Oisterwijk in 's-Hertogenbosch tegenover de schuttersbogaard. Een erfcijns van ½ stuiver wegens een put die vóór het huis staat. Een erfcijns van 4 schelling payment aan de vicaris van de kerk van Gestel. Uit de hof een erfcijns van 3 ½ stuiver aan de Tafel van de H. Geest van St. Michielsgestel. Uit het land van 5 lopenzaad een erfpacht van 3 sester rogge aan een altaar in de kerk van het begijnhof in 's-Hertogenbosch. Uit het land de Stempel een erfcijns van 4 pond payment aan de iinfirmerie van het Groot Begijnhof.

Alleen bewaard als een vidimus afgegeven door schepenen van 's-Hertogenbosch op 8 juni 1518 (zie nr. 3451)

3313.

1509, 31 januari

Ruil erfpachten Lierop en Bakel tegen losrente stad 's-Hertogenbosch

Hendrik van Eyck kanunnik van het klooster Floreffe en rector of provisor van het huis van Postel

enerzijds en de Tafel van de H. Geest anderzijds ruilen.

Postel staat af aan de Tafel de helft van een rente van 20 overlense keurvorster Rijns gulden door Jan z.v. Matthys van Reti van de stad 's-Hertogenbosch gekocht. Jan heeft de erfcijns in zijn testament vermaakt aan Postel voor de ene helft en aan de Tafel voor de andere helft.

De Tafel staat af aan Postel een erfpacht van 4 mud rogge Helmondse maat uit een stuk erfgoed ten dele akkerland, ten dele weiland en ten dele heide in Bakel in 'Sceepstal' naast de 'Wolfspuit' en een erfpacht van 1 mud rogge Lieropse maat uit zekere erfgoederen in Lierop in 'Boedonck'. Postel was een dependance van Floreffe.

3314.

1509, 31 januari

Overdracht erfpacht Bakel

Jan Bek z.v.w. Jan draagt over aan Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 4 mud rogge (zie nr. 3313). Deze was door Hendrik van Eyck handelend namens de priorij van Postel overgedragen aan Jan.

3315.

1509, 14 maart

Overdracht land Empel

Gerrit z.v.w. Evert Janszoon van Orthen draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest 2 hont land in Empel 'opt Rees' thans aan weerszijden grenzend aan het erfgoed van het altaar van St. Eligius in de St. Janskerk en strekkend van de 'Sluwen Camp' tot aan de zegedijk.

Belast met het onderhoud van sloten, sluizen, weteringen en zegedijken.

3316.

1509, 23 maart

Afstand vee

Wouter z.v. Hendrik Lambrechtsz. draagt over aan Willem van Heersel al zijn beesten, schapen en runderen. Hij houdt deze en mag ze verkopen zolang een schuld van 31 Peters aan de Tafel van de H. Geest niet voldaan is.

3317.

1509, 24 maart

Transactie erfpacht Gerwen

Maarten z.v.w. Peter z.v.w. Maarten Paweter en Jan Voet z.v. Jan hebben gevestigd ten behoeve van Gerrit z.v.w. Thomas van Zandvoort een erfpacht van 2 mud en 1 sester rogge Nuenense maat uit de volgende onderpanden in Gerwen:

1. een stuk land genaamd de Grote Akker 'op Dael' grenzend aan 'den Holenwech'
2. een stuk land genaamd 'dat Haexken'

3. een stuk land 'op die Hoedeecker'

4. een stuk land

Arnd z.v.w. Lambert van Espe als weduwnaar van Hillegond zijn eerste vrouw en d.v.w. Gielis Wouters zijnde de ware eigenaar van de onderpanden ('tamquam verus proprietarius dictorum contrapignorum') verklaart nu dat hij voortaan 2 mud rogge zal geven. Arnd verklaart ontvangen te hebben van Gerrit 13 Peters van 18 stuivers het stuk. De erfpacht van 2 mud en 1 sester is aflosbaar.

op de rug: 2 mud rogge.

3318.

1509, 21 april

Uitgifte erfcijns huis Hinthamerstraat

Steven z.v.w. Dirk Stevensz. voor drie kwart deel en Wouter z.v. Goossen Goossenz. voor een vierde deel als echtgenoot van Anthonia d.v.w. Anthonius z.v.w. Dirk Stevensz. voornd. geven uit aan Jan z.v.w. Zeger van Brede een huis in de Hinthamerstraat voor een erfcijns van 24 pond payment.

Ligging: tussen het water en het huis dat was van Hendrik die Lange en nu is van Peter Bardeyn van Os, strekkend van de straat tot aan het achterhuis van Peter voornd.

Belast met de hertogcijns, een derde van een erfcijns van 1 pond payment aan de leproserie in Hintham en een erfcijns van 2 pond payment aan het kapittel van de St. Janskerk.

Peter van Milheze en Marcelis van den Heuvel handelend als executeurs van het testament van wijlen Geertrui weduwe v. Hendrik die Lange 'alias in den Ancker' hebben het huis met de helft van een erfcijns van 40 schellingen payment overgedragen aan Koenraad de Kuiper z.v.w. Dirk Stevenszoon. Johanna de weduwe van Koenraad heeft haar recht van vruchtgebruik daarna overgedragen een Steven en Wouter voornd.

op de rug: aantekeningen waaruit blijkt dat de oorkonde is gelezen voor schepenen van 's-Hertogenbosch op 28 juli 1595 en nogmaals in september 1650 (of 1680). Verder een onleesbare krabbel.

3319.

1509, 25 april

Overdracht huis St. Oedenrode – Vrijheid

'Rolof van Haestrecht ende Henrick Ghyselen' schepenen van St. Oedenrode oorkonden.

Liesbeth weduwe van Hendrik Ariens en Jan haar zoon dragen over aan Gerrit van der Mazen gehuwd met Mechteld dochter van Ariaan voornd. een huis, hofstad en hof in de vrijheid van Rode 'aen die plaets'

Taal: Nederlands.

De zegels van de schepenen zijn verdwenen.

3320.

1509, 19 mei

Overdracht erfpacht Rosmalen-Hynen

Zuster Johanna 'Hoernkens' priorin, zuster Catharina van Eyck subpriorin en zuster Hadewych van Brecht procuratrix van het klooster van St. Geertrui aan de Orthenstraat handelend met toestemming van hun rector en biechtvader Dirk Willemsz. van Leende dragen over aan Jan Konings ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 2 mud rogge.

De erfpacht gaat uit de helft van een huis, erf en hof in Rosmalen in 'Hynen' en uit 8 morgen land in Empel in 'den Wyelschem' grenzend aan de Tafel voornd.

De erfcijns was door jonkvrouwe Margaretha Zwalen d.v.w. Bartholomues Zwalen in haar testament aan het klooster vermaakt. Jan Spierink, Adam die lu en Goossen van Beke hebben als executeurs van haar testament de rente aan het klooster overgedragen.

3321.

1509, 19 mei

Overdracht erfcijns Veghel

De zusters vermeld in nr. 3319 van het klooster van St. Geertrui in 's-Hertogenbosch dragen over aan Jan Konings ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 3 pond payment uit een huis, erf, hof en aangelegen land groot 1 malderzaad in veghel 'aent Davelaer'.

De zusters hebben de erfcijns verworven van Jan, Leo en jonkvrouwe Ermgard k.v.w. Willem Zuurmond c.a.

3322.

1509, 15 juni

Vestiging erfcijns Udenhout

Hubert z.v.w. Lambert 'Leynen' vestigt ten behoeve van Wouter van Brede als meester van het Zinnelozenhuis op het Hinthamereinde in 's-Hertogenbosch een erfcijns van 3 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk.

De rente gaat uit een stuk weiland van 10 lopenzaad in Udenhout grenzend aan de abt van Tongerlo en de gemene straat en uit een beemd genaamd 'den Rey' van 10 lopenzaad aldaar grenzend aan mr. Raso 'Raessen' .

Belast met de grondcijns aan Tongerlo uit het eerstgenoemde stuk land en een erfcijns van 18 stuivers uit de beemd.

De rente mag worden afgelost met 46 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk.

3323.

1509, 11 juli

Garantie erfpacht land Heeswijk

Jan z.v.w. Wellen Arntsz. is eigenaar ('proprietaris') van een huis, erf en hof in Heeswijk in 't Geleer' . Hij belooft aan Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest, die uit dit goed een erfpacht trekt van 14 sester rogge, om deze onderpanden 'weldogend' te houden.

3324.

1509, 11 juli

Verkoop land Heeswijk

Jan z.v.w. Wellen Arntsz. verkoopt aan Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest een stuk land van 11 lopenzaad in Heeswijk 'opt Velt' strekkend van de Veldstraat tot aan de beemd genaamd 'die Korhage'.

3325.

1509, 23 juli

Overdracht erfcijns Rosmalen en Empel

Broeder Jan van Brussel vader ('pater') en Dirk van Lommel procurator van het huis van priesters en clerici van St. Gregorius in 's-Hertogenbosch [= het Fraterhuis] dragen over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 12 pond payment.

De erfcijns gaat uit de volgende onderpanden:

1. een huis, erf, een huisje genaamd 'scop' , een hof, boomgaard en 16 lopenzaad akkerland
2. 3 ½ morgen wei- en broekland daaraan gelegen. 1. en 2. liggen in Rosmalen op 'dat Eyndthyndens' en grenzen aan de gemene straat
3. drie kampen broekland groot 10 morgen in Empel in 'Wielssen' tussen de zegedijk en de Tafel voornd.

Klaas z.v.w. Jan van der Stegen en Jan zijn zoon hebben deze erfcijns geschonken aan het Fraterhuis.

op de rug: aantekening dat deze erfcijns is afgelost in 1509.

3326.

1509, 20 september

Verkoop land Berghem

Jan z.v.w. Thomas Jan Viltensz. draagt na verkoop over aan Dirk z.v.w. Hendrik 'Stricken' een stuk akkerland van 5 vatzaad in Berghem in 'die Stucken' grenzend aan de gemene straat en aan de Tafel van de H. Geest.

op de rug: aantekening waaruit blijkt dat dit land later behoorde tot de hoeve van de Tafel in Berghem.

3327.

1509, 20 september

Betalingsbelofte geld

Jan Kannepaart meeste van de Tafel van de H. Geest belooft te betalen aan de voogden van Wellen, Griet en Angela minderjarige kinderen van wijlen Wellen Lambrechtsz. 90 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk. Dit zal worden betaald op Lichtmis 1510.

3328.

1509, 20 september

Betalingsbelofte geld en rogge

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest belooft te betalen aan de voogde van Wellen, Griet en Angela minderjarige kinderen van wijlen Wellen Lambrechtsz. 100 Rijngulden van 20 stuivers het stuk en 2 ½ mud rogge. Dit zal worden betaald op Lichtmis 1511.

3329.

1509, 8 oktober

Machtiging tot vervreemding

Schepenen van 's-Hertogenbosch oorkonden dat Johanna echtgenote van Hendrik die Leeuwe en d.v.w. Jan van Dommelen en Margaretha aan haar man toestemming heeft gegeven om een kamp lands in het Vrijdom van 's-Hertogenbosch in Deuteren 'in den Ham' na haar dood te vervreemden of te bezwaren. Dit land had zij van haar moeder gekregen als bruidschat. op de rug: aantekening over een transactie verricht op 10 mei 1511. Gevidimeerd op 10 mei 1511 (zie nr. 3355).

3330.

1509, 9 november

Verklaringen aangaande onderpanden erfpacht Woensel

Drie schepenen van 's-Hertogenbosch oorkonden dat Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest en Jan van Balen handelend namens Adriaan Spierink z.v.w. Anton Spierink en namens Gijsbert Andries 'Vossoen die barbier' verklaringen hebben afgelegd aangaande zekere erfpachten uit onderpanden in Woensel.

Volgt een afschrift van een schepenbrief van Eindhoven van 7 juni 1383 (zie nr. 911a).

Schepenen en een ingezetenen van Woensel leggen onder ede een verklaring af over de ligging van de onderpanden. Dit zijn:

Een erf met een huis erop dat ligt tussen de twee straten van het dorp naar de heide. Het ene einde grenst aan de gemeynte. Een erfenis genaamd 'die Hofstat' waar een dijk bij hoort grenzend aan de abdis van Binderen en de gemene kerkweg. Een erfenis genaamd 'die Geroydenen' grenzend aan het kerkpad. Een kamp lands grenzend aan de abdis van Binderen en het kerkpad. Een akker genaamd 'den Weersacker' grenzend aan de abdis van Binderen. Een akker genaamd de Lange Akker naast de 'Bleekarts weech' en een akker genaamd 'den Breyacker' grenzend aan het leengoed van Cranendonk en de Tafel voornd en de gemene kerkweg. Een kamp met een beemd genaamd 'die Dyct' grenzend aan de 'Doeyengrave'. Een kamp lands met een beemd daaraan grenzend genaamd 'die Beeck' grenzend aan 'die Quadecoep' en aan de beek. Een beemd genaamd 'die Quaden Beempt' in het gerecht van Eckart grenzend aan de Tafel voornd. Een stuk land genaamd 'Engels Mortel' in Woensel grenzend aan de abdis van Binderen en de gemene weg. Een stuk land genaamd 'die Beeck' grenzend aan de waterloop en de gemene weg. Een 'stuck heivelts metten graften daer inne liggende' grenzend aan de gemene weg.

Deze landerijen zijn samen met andere stukken land vroeger een goed geweest genaamd het goed Ter Donk in Woensel, welke de lieden van Padelaar plachten te hebben. Zij hebben van hun 'ouwers' ook gehoord dat ene Dirk Padelaar het goed gekregen had voor een erfpacht van 19 mud rogge.

De erfpacht komt nu toe aan: de kinderen van Spierink in 's-Hertogenbosch 3 mud, de Tafel 3 mud, Gijsbert de barbier ook in 's-Hertogenbosch 9 mud, Peter Borchgreven 3 mud en tenslotte nog 1 mud aan andere lieden. Een juffrouw Van der Donk [= Mmoedel van der Donk] placht deze erfpacht te heffen ongeveer 44 of 45 jaar geleden. Zij verklaren dat al deze landerijen onderpand zijn van de erfpacht van 19 mud.

3331.

1509, 17 november

Afstand alle goederen

Christiaan z.v.w. Engbert van der Eertbruggen draagt al zijn goederen over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest.

In de negentiende-eeuwse administratie van de Godshuizen geregistreerd onder Geefhuis boek 1 fol. 174 Schijndel.

3332.

1510, 11 januari

Overdracht erfcijns Schijndel

Adriaan z.v.w. Jan Lambertsz. van den Vorstenbosch en Liesbeth d.v.w. Michiel z.v.w. Peter van Hal draagt over aan Gerong z.v.w. Hendrik van Houthem een erfcijns van 3 pond payment uit een huis, erf, hof en aangelegen land groot 14 lopenzaad in Schijndel op het Lutteleinde en uit een stuk land aldaar.

3333.

1510, 18 januari

Uitwinning land Heeswijk

Klaas Geelmans gemachtigd door de meester van de tafel van de H. Geest was gericht in vier strepen land in Heeswijk aan de Groeneweg wegens een achterstallige erfpacht van 4 lopen rogge gevestigd op 20 juli 1385 (zie verder nr. 969).

Klaas heeft de onderpanden overgedragen aan Herman van Kriekenbeek die ze weer heeft verkocht aan Klaas ten behoeve van de Tafel. De schout van 's-Hertogenbosch vest nu de koper in dit land.

3334.

1510, 11 februari

Verkoop land Oisterwijk

Schepenen van Oisterwijk Wouter Thomas Woutersz. en Hendrik z.v. Willem Emmen oorkonden.

Dirk z.v.w. Dirk die 'Luwe' als echtgenoot van Heilwych d.v.w.Goyart 'Reymbouts' draagt na verkoop over aan Jan z.v.w. Laurens Loyen een stuk beemd in Oisterwijk 'optie Diese grenzend aan de stroom genaamd de Aa en verder grenzend aan de gemene straat.

Taal: Nederlands.

Ik heb aangenomen dat de Paasstijl is gebruikt.

3335.

1510, 18 februari

Vidimus

Inbewaringgeving oorkonde erfciijnzen Vrijdom

Peter z.v.w. Gijsbert 'Toelinc' heeft de oorkonde van 16 maart 1508 (zie nr. 3295a) in bewaring mede ten behoeve van Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest. Hij zal deze aan Jan geven als deze hem nodig heeft en Jan geeft hem weer terug als de zaken gedaan zijn.

op de rug: aantekening over erfciijnzen ter waarde van 7 pond 4 schellingen en 2 penningen uit de hoeve in Vught in de Braak die eigendom was van de Tafel. Optelling van de erfciijnzen vermeld in nr. 3295a komt echter uit op 16 pond en 4 penningen.

Zie ook nr. 3346.

3336.

1510, 5 maart

Verpachting hoeve Veghel – Davelaar

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest verpacht aan Gerrit genaamd Vriesken z.v.w. Goyaart Danielsz. voor zes jaar de hoeve in Veghel 'aent Davelaar'.

De pacht bedraagt 7 mud koren, twee derde rogge en een derde gerst, 6 ½ Rijns gulden van 20 stuivers het stuk. Het graan op de hoeve te leveren.

Taal: Nederlands.

3337.

1510, 18 maart

Uitwinning hoeve Udenhout

Jan Graafs van Borgloon was gericht in een hoeve in Udenhout wegens een achterstallige erfpacht van 3 mud rogge uit 12 mud gevestigd op 25 augustus 1422 (zie nr. 1658b). Jan Graafs heeft de onderpanden overgedragen aan Marcelis van Kriekenbeek die ze na een openbare veiling weer verkocht heeft aan mr. Raso 'Raessen' doctor in de medicijnen. De schout van 's-Hertogenbosch heeft in naam van de hertog Raso in dit goed gevest.

Zie opmerking onder nr. 3339.

3338.

1510, 5 april

Uitwinning Loodshoeve Schijndel

Klaas Geelmans gemachtigd door de meester van de Tafel van de H. Geest was gericht in de Loodshoeve wegens een achterstallige erfpacht van 3 mud rogge gevestigd op 22 september 1370 (zie nr. 689).

Klaas heeft de onderpanden overgedragen aan Marcelis van Kriekenbeek. Deze heeft ze weer verkocht aan Klaas van der Spank z.v.w. Jan van der Spank. De schout van 's-Hertogenbosch vest hem in de goederen.

Onder de vouw staat geschreven: afstand gedaan ten bate van de Tafel van de H. Geest.

Zie de opmerking onder nr. 3339 en nr. 3373.

3339.

1510, 5 april

Uitwinning hoeve Gemonde

Victor van der Molen van Herentals is gericht in een hoeve in Gemonde wegens een achterstallige erfpacht van 5 mud rogge. Deze was gevestigd op 5 maart 1371 (zie nr. 698a).

Victor heeft het onderpand overgedragen aan Marcelis van Kriekenbeek. Deze heeft het weer verkocht aan Victor ten behoeve van Ricard en Goossen k.v.w. Gerrit van den Broek.

op de rug: aantekening dat drie oorkonden – wellicht de nrs. 3337-3339 – zijn overhandigd aan de Tafel van de H. Geest. Wellicht heeft de Tafel de verkochte onderpanden op een of andere manier later in handen gekregen.

3340.

1510, 12 april

Verklaring omtrent betaling twee erfcijzen

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest legt voor schepenen van 's-Hertogenbosch de volgende verklaring af.

De Tafel int jaarlijks een erfcijns van 37 ½ gouden mottoenen uit de heerlijkheid Cranendonk en een erfcijns van 20 pond oudgeld ('ponden outs') uit het huis van Ijsselstein bij en aan de binnenste Orthenpoort. Deze renten waren vele jaren achterstallig, maar nu is alles betaald door Frederik van Egmond graaf van Buren en heer van het land van Cranendonk. Jan behoudt zich het recht voor om nieuwe achterstallen te verhalen op de onderpanden.

Taal : Nederlands.

3341.

1510, 12 april

**Testament Gerrit Laureynsz. van Mol (authentiek uittreksel)
stichting spynde
erfpacht Oirschot**

Voor notaris Jan Bax clericus van het bisdom Kamerijk maakt 'Gerit Laureynsz. van Molle'

lakenkoper en ingezetene van 's-Hertogenbosch zijn testament.
Hij is gezond van geest en lichaam.

Hij legateert aan de fabriek van de St. Lambertuskerk van Luik 5 stuivers eens. Verder vermaakt hij onder andere aan de Tafel van de H. Geest jaarlijks 6 mud rogge. Daarvan komen er 3 uit de hoeve van Willem Ykens en zijn gezellen in Oirschot. De Tafel ontvangt uit deze hoeve een erfpacht van 8 mud rogge. Voor de andere 3 mud wijst de testator nog onderpanden aan of hij betaalt in plaats daarvan 42 gulden van 20 stuivers het stuk per mud. De spynde vindt plaats op zaterdag na St. Margriet en dient voor het zieleheil van hem, zijn vrouw en haar ouders. De meester van de tafel moet jaarlijks laten weten aan de twee rectoren van het beneficium gesticht in het Bacxkoorcken in de St. Janskerk opdat deze heren bij de spynde aanwezig kunnen zijn. Hij legateert aan de twee rectoren voornoemd een erfcijns van 10 stuivers te betalen op de zaterdag voornd. Aan de rectoren mag ook 10 gulden eens betaald worden. Zij moeten deze 10 stuivers besteden aan de wijn die dan gedronken wordt. Na de maaltijd wordt er gelezen het *Misere* en het *De profundis*. Als de spynde niet plaatsvindt gaat de rogge voor de helft naar de kerkfabriek van St. Lambertus in Luik en voor de andere helft naar de twee rectoren. Fabriek en rectoren geven dan jaarlijks ieder 3 gulden aan de huisarmen van 's-Hertogenbosch. De testator vermaakt aan de Tafel nog 50 Rijnsgulden van 20 stuivers eens, uit te keren na zijn dood en die van zijn vrouw.

Plaats van handeling:
woonhuis van de testator

Getuigen:
heer Jan 'Reyners'
mr. Bartholomeus van 'Merlaer'
beide priester en beneficiaat van de twee bovengenoemde beneficiën.
Dirk Dirksz. van Oirschot 'clerck' en
Ambrosius Hendrik 'Poynenborchs' van Nuland leek
alle van het bisdom Luik.

3342.

1510, 12 april

Uitgifte erfcijns Den Dungen

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest handelend met toestemming van de provisor Jan van Berkel geeft uit aan Jan z.v.w. Jan van Hannen een huis, erf en hof en een beemdje in Den Dungen op Poeldonk grenzend aan de gemene straat met de helft van de sloot die ligt tussen het huis en het beemdje, verder een stuk beemd genaamd 'dat Kempken', een stuk weiland genaamd 'Wyckstuck' en een stuk beemd genaamd 'dat Demeren grenzend aan de gemene straat, allen in het Vrijdom in Poeldonk. Mr. Simon Couderborch heeft deze goederen voor de Tafel verworven van Katryn weduwe van Willem Voet.

Jan van Hannen betaalt alle op het land rustende lasten zijnde:

1. de hertogscijns
2. een erfcijns van 2 ½ pond payment aan de Lieve Vrouwenbroederschap in de St. Janskerk

3. een erfcijs van 6 ½ pond payment aan Jutta van Berlicum
Hij betaalt aan de Tafel een erfcijs van 19 pond en 10 schellingen payment.
op de rug: gelezen op 19 december 1564. Gelezen 15 juli 1599 en meer onleesbare krabbels.
Ook afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 11r.
In de negentiende-eeuwse administratie van de Godshuizen in lib. I fol. 133.

3343.

1510, 30 april

Veiling Loodshoeve Schijndel

Akte van een onbekende notaris.

Klaas Geelmans handelend namens de Tafel van de H. Geest is gericht in de Loodshoeve groot 14 bunder en gelegen onder Schijndel wegens een achterstallige erfpacht van 3 mud rogge gevestigd op 22 september 1370 (zie nr. 689).

Het onderpand is nu door de uitwinner Klaas van der Spankt met de brandende kaars geveild in de herberg Spanje aan de Markt in 's-Hertogenbosch. Jan Evertsz. van Acht is bij het uitgaan van de kaars de hoogste bieder. Klaas bood 23 mud en 1 sester rogge en de op het goed rustende erfcijs van 13 pond payment met de achterstallen. Hij houdt wel een kamp voor zich. Victor van der Molen bood ook in verband met een erfpacht van 1 ½ mud rogge toekomend aan de gebroeders Rykaard en Goossen van den Broek. Ook nog sprake van een erfpacht uit dit goed toekomend aan Jan van Ammersooyen.

Taal: Nederlands.

Materiaal: papier.

3344.

1510, 13 en 25 augustus

Testament Bertha 'van der Doert alias Kremerlincs' (volledig) jaargetijden scheiding van tafel en bed erflosrenten op steden groot legaat aan dienstbode heiligenbeelden

Notaris Jan Bax clericus van het bisdom Kamerijk oorkondt.

Testament van Bertha van der Doort alias Kemerlinks, inwoner van 's-Hertogenbosch .

Zij ligt ziek op bed, maar is nog bij zinnen.

Zij toont een door haar in het Nederlands geschreven stuk dat een aanvulling is op haar testament en verzoekt de notaris dit op schrift te stellen zoals het hoort. Het stuk is bezegeld door Jan de Kok z.v. Gijsbrecht omdat Bertha geen eigen zegel heeft.

Plaats van de handeling van het oorspronkelijke testament:
het woonhuis van de testatrix bij de Markt in 's-Hertogenbosch

Getuigen van het oorspronkelijke testament:

Michael van Eyk medicinae doctor en kanunnik van de kerk in Eindhoven

Willem van Borssele kapelaan van de St. Janskerk

Jan van der Goude en Klaas Langsmit beide priester en beneficiaat in de St. Janskerk

Arnd Hendriksz. koster van de St. Janskerk

Jan de Kok voornd.

Zij vermaakt:

1. aan haar zuster Elske en na de diens dood haar dochter Engelken een erfpacht van 10 ½ mud rogge uit onderpanden in < niet ingevuld >. na haar dood is deze erfpacht bestemd voor drie missen die moeten worden opgedragen op een altaar dat nog moet worden opgericht en dat moet komen bij een van de nieuwe nog te bouwen pilaren. Dit altaar moet worden gewijd aan de heiligen Lazarus, Maria Magdalena en Martha. Als de erfpacht wordt afgelost, dan moet het vrijgekomen geld opnieuw belegd worden.
2. als Hillegond haar huidige dienstbode de aan haar in het oorspronkelijke testament vermaakte goederen nog niet heeft vervreemd of bezwaard, dan gaan deze naar haar dochter Elske of Engelke. Als Hillegond de beide vrouwen overleeft, dan is dit legaat voor arme maagden om hen in staat te stellen een staat te verwerven [= huwelijk of intrede in een klooster].
3. zij voegt Klaas van Orthen landdeken toe aan de executeurs en vermaakt hem daarvoor 6 gulden.

Plaats van de handeling bij de aanvulling:

woonhuis van de testatrix

Getuigen bij de aanvulling:

Jan van der Goude en Klaas Langsmid priesters voornd.

Jan de Kok voornd.

Na de dood van Bertha vervoegden de getuigen zich bij de notaris. Jan van der Goude had het testament, dat hij in bewaring had gehad, bij zich. Aanwezig waren ook Elsbene en Angela haar dochter voornd. De notaris las het daarna hardop voor. Dit geschiedde in het woonhuis voornd. op 25 augustus 1510.

Getuigen waren Willem, Klaas en Jan priesters voornd., Arnd en Jan die Kok voornd. en ook Arnd 'Paweter' en Rudolf Klaassz. van den Broek raadsheren van 's-Hertogenbosch en nog vele anderen.

Nu volgt de Nederlandse tekst van het oorspronkelijke ongedateerde testament.

Zij wil begraven worden bij de minderbroeders bij haar ouders.

Zij vermaakt de volgende legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk in Luik 7 stuivers eens
2. aan de fabriek van de St. Janskerk 4 gulden eens
3. aan haar zuster Elske een erflosrente van 25 gulden op Heusden, na haar dood gaat deze naar haar dochter Engelke en na haar dood naar haar kinderen. Als Engelke zonder kinderen na te laten overlijdt dan gaat hiervan 5 gulden naar het klooster Mariënkroon in Heusden en 20 gulden naar de twee kinderen van Jan Michielsz. namelijk Engelke en

Anna. Mariënkroon moet daarvoor een jaargetijde houden op maandag na Maria Magdalena bestaande uit een vigilie van negen lezingen en een Requiemmis voor haar zieleheil.

4. aan de twee kinderen van Jan Michiels een erfcijns van 13 pond payment uit de molen en de molendwang van Schijndel
5. aan de kinderen voornd. een erfpacht van 5 mud rogge die zij verworven heeft van Arnd van Malsen
6. aan de kinderen voornd. 107 Peters die Geertruid Loyen aan de testatrix schuldig is
7. zij scheldt de erfgenamen van Jan voornd. de 63 gulden die hij aan de testatrix schuldig is
8. aan Elske en na haar dood aan Engelke voornd. een erfpacht van 10 mud rogge uit de heerlijkheid van Ravenstein. Als Engelke kinderloos overlijdt dan gaat dit naar de Zusters van Orthen onder de last van in het klooster iedere week twee missen te laten opdragen, de een dinsdag na St. Anna en de andere vrijdag 'van Requiem' [??]. De priester moet dan steeds voor de handwassing de zusters oproepen te bidden voor het zielenheil van Bertha. Het klooster deelt jaarlijks op het feest van Maria Magdalena aan de zusters 1 mud tarwe aan wittebrood uit.
9. Elske voornd. moet jaarlijks op St. Maria Magdalena aan de zusters ieder een wittebrood geven ter waarde van een derde ortstuiver. Na haar dood gaat deze verplichting over op Engelke
10. aan Elske een erfcijns van 12 pond payment uit een huis in de Kerkstraat; na haar dood gaat dit naar de kinderen van Jan Michiels
11. aan Elske en na haar dood aan Engelke een erfcijns van 20 gulden uit de goederen van Art Spierink; na de dood van Elske en Engelke gaat dit naar de predikheren in Woudrichem onder de last van een jaargetijde te vieren op maandag na Maria Magdalena bestaande uit een vigilie van negen lessen en de dag erna een mis van Requiem. De predikheren moeten dan aan de zusters in Woudrichem een pitantie geven van een kwart wijn per drie zusters en 1 witbrood van 1 ortstuiver aan elke zuster. De pater met de priesters daar krijgen dan een kwart wijn
12. aan Engelke een erfcijns van 7 ½ pond payment uit een huis in de Hinthamerstraat; na haar dood gaat dit naar de fabriek van de St. Janskerk onder de last dat de fabriek jaarlijks op Maria Magdalena alle kaarsen moet aansteken zoals dat gebruikelijk is.
13. aan Elske en na haar dood aan Engelke een erfpacht van 2 mud rogge uit een huis aan de Hoge Steenweg; als Engelke kinderloos overlijdt dan gaat dit naar Liesbeth de dienstbode van de testatrix
14. aan Elske en na haar dood aan Engelke een erflosrente van 26 gulden op de stad Tiel; als Engelke kinderloos overlijdt, dan gaat hiervan 5 gulden naar het Groot Gasthuis in 's-Hertogenbosch, 4 gulden naar Jan van der Goude voornd., 4 gulden naar Jan Bax en zijn kinderen, 3 gulden naar de kruisbroeders, 3 gulden naar de predikheren, 3 gulden naar de beneficiaten in de St. Janskerk om hen en de twee kosteren van de St. Janskerk op Maria Magdalena te tracteren op schoon brood; verder 2 gulden en 12 stuivers voor haar jaargetijde in deze kerk, dat besteed moet worden aan schoon brood te verdelen onder de beneficiaten die dan de mis gelezen hebben; de 5 gulden van het Groot gasthuis zijn bestemd voor een uitdeling van wijn en spijs onder de arme zieken; de rentmeester van het gasthuis krijgt voor zijn werk jaarlijks 28 stuivers; de uitkeringen aan de predikheren en de kruisbroeders zijn bestemd voor een pitantie bestaande uit wijn en spijs; na de maaltijd bidden de broeders voor het zieleheil van de testatrix.

Renten die worden afgelost moeten worden herbelegd.

15. aan Hillegond dochter van Andries Bruine haar dienstbode die haar trouw gediend heeft 'by dage ende by nachte ende wel twelfmael ende meer myn leven behuedt heeft dat ick gestorven soude hebben en had ick huer by my nyet gehad' vermaakt zij 200 Rijngulden van 20 stuivers het stuk, een erfpacht van 2 mud rogge uit onderpanden in Uden, een erfpacht van 1 mud rogge uit onderpanden in Schijndel en een lijfrente van 11 gulden op de stad 's-Hertogenbosch staande op het leven van Hillegond voornd.
16. aan Hillegrond twee bedden met de bedsteden en voor elk bed twee paar slaaplakens, twee oorkussens en de kist met de tresoor die op de kamer aan de straatkant staat. Verder nog de beelden van Onze Lieve Vrouw, Sint Jan de Evangelist, Maria Magdalena en het Heilig Kruis 'met alle huerne chyeringen' die beneden in de eetkamer staan.
17. aan Hillegrond een derde deel van haar lijnwaad, al het tinwerk en alle koperwerk en een dozijn zitkussens 'metter baren verwapent'.
18. aan Hillegrond de helft van haar woonhuis om daar haar leven lang in te wonen; de andere helft gaat naar Elske; na de dood van Hillegrond en Elske gaat het hele huis naar Engelke; Hillegond, Elske en Engelken zullen samen in het huis wonen.
19. aan Jan van der Goude voornd. wegens zekere diensten die hij aan Bertha bewezen heeft de helft van een erfpacht van 1 mud rogge uit onderpanden in Oerle
20. aan Klaas Langsmid de andere helft van voornde erfpacht wegens zekere diensten; na zijn dood gaat deze helft naar Jan Bax en zijn kinderen; beide priesters moeten daarvoor een dertigste opdragen.
21. aan Jan Bax en zijn kinderen wegens zekere bewezen diensten een erfpacht van 1 malder rogge uit onderpanden in Dinther
22. aan Margriet haar petekind dochter van Jan die Kok een erflosrente van 10 gulden uit 24 gulden op de stad Nijmegen
23. aan Isabel en Lieske dochters van Jan Bax ieder een erfcijns van 8 pond payment
24. aan de andere kinderen van Jan Bax te weten Katheryne, Barbara, Elske en Jan ieder een erfcijns van 6 pond payment.

Als Engelke haar nicht weer samen gaat wonen met haar man, hetzij 'mytter mynnen oft metten rechte daer toe bedwonghen', dan krijgt haar man niet het beheer over de aan haar vermaakte goederen. Engelke beheert deze zelf naar believen. Als haar man zich toch aan de goederen vergrijpt, dan verliezen Engelke en haar man deze. De testatrix wil niet dat hij enig profijt van deze goederen heeft want hij heeft ze niet verdiend.

Engelke en de kinderen van Jan Bax mogen de aan hen vermaakte goederen niet verkopen als zij geen wettige kinderen krijgen.

Elske, Engelke en de kinderen van Jan Bax moeten genoegen nemen met deze legaten, zo niet dan vervallen hun legaten.

De kinderen van Jan Bax moeten afzien van al hun aanspraken op Bertha die zij hebben vanwege hun vader.

Na overlijden van Elske, Engelke en Hilleke gaat het huis met het achterhuis naar Jan die Kok mits hij daarvoor betaalt 500 gulden van 20 stuivers het stuk.

Executeurs:

mr. Bartholomeus van 'Merlaer'

Jan van der Goude voornd.
Hilleke de dienstbode.

op de rug:

‘dit is dat Bertken myn vrou gemaect heeft ende my (?) Hilleke in gemechticht heeft’.

3345.

1511, 4 februari

Overdracht erfcijns Vughterstraat

Adriaan z.v. Zeger Pauwelsz. draagt over aan mr. Peter van Oss ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 6 pond payment door Lambert van den Hezeakker aan Adriaan verkocht met als onderpand al zijn goederen.

3346.

1511, 18 februari

Overdracht erfcijnzen Vughterbroek

Peter z.v.w. Gijsbrecht ‘Toelinc’ draagt over aan mr. Peter van Oss ten behoeve van de Tafel van de H. Geest de volgende door de stad 's-Hertogenbosch verschuldigde erfcijnzen in Deuteren en het Vughterbroek:

1. 5 pond payment uit de negende kamp in Deuteren aan de kant van Vught welke kamp 10 morgen omvat
2. 33 schellingen 4 penningen payment uit een derde deel van de tiende kamp welke kamp 10 morgen omvat
3. 10 schellingen en 10 penningen uit 1 morgen en ½ hont land.

N.B.: ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737 f 181v.

3347.

1511, 20 februari

Overdracht recht van vruchtgebruik land Deuteren

Margaretha weduwe v. Jan van Dommelen draagt over aan Hendrik die Leeuwe haar recht van vruchtgebruik op een kamp lands van 4 morgen in Deuteren (zie verder nr. 3329).

3348.

1511, 14 maart

Veiling land Tilburg en Enschoot

Klaas Geelmans was door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in een erf in Tilburg en Enschoot wegens een achterstallige erfpacht van 3 mud en 6 sester rogge. De koop van dit erf was gebleven aan de Tafel van de H. Geest. Het onderpand is daarna geveild in de herberg Spanje in 's-Hertogenbosch aan de Markt. De hoogste bidders waren Peter Eelken, Gerrit

Emmen en Willem Bax. Jan Kannepaart meester van de Tafel heeft ook geboden. Het goed is nog belast met een erfpacht van 6 vat rogge aan de Tafel van de H. Geest in Tilburg.

Taal: Nederlands.

onder de pliek: een exemplaar voor de Tafel, een voor Jan Maas, een voor de drie hoogste bidders en nog een vierde voor de Tafel in Tilburg.

3349.

1511, 18 maart

Uitwinning hoeve Udenhout – Groenstraat

Jan die Greve handelend namens het convent van St. Geertrui in 's-Hertogenbosch heeft zich laten richten in een hoeve in Udenhout aan de Groenstraat wegens een achterstallige erfpacht van 3 mud rogge. Meester Raas Raassen medicinae doctor heeft de koop van de hoeve genomen en deze doen veilen op 18 maart 1511 in het huis van Jan die Kok in 's-Hertogenbosch. Hij bood: de grondcijzen ter hoogte van 5 Rijns gulden van 20 stuivers minus 5 ½ stuiver, een erfcijns van 2 kapoenen, een erfpacht van 12 mud rogge losbaar met 43 Rijns gulden per mud, dit krachtens een uitspraak van Jan van Vladeracken heer van Geffen, Goossen van Brecht, Jordaan van Boert en Gerrit van Heessel. Later kwam daar nog bij een erfpacht van 1 mud rogge aan Lambrecht van den Broek, 27 mud rogge aan achterstallen en een bedrag van ongeveer 80 Rijns gulden voor een nieuwe schuur die met toestemming van schout en schepenen gebouwd is omdat de hoeve geen schuur had. Verder nog de kosten van het graven en poten en de kosten van de procedure. Mr. Raas bleek bij het uitgaan van de kaars de hoogste bieder en is dus aan de koop gebleven.

3350.

1511, 19 maart

Overdracht land Gerwen

Arnd z.v.w. Lambert van Esp en weduwnaar van Hillegond handelend krachtens het testament van Hillegond draagt na verkoop over aan mr. Maarten die Greve ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een stuk akkerland van 13 lopenzaad met 16 vierkante roeden lands in Gerwen 'opt Dael' grenzend aan de 'Hoelenwech' en aan de Tafel voornd.

Belast met een erfpacht van 2 mud en 1 sester rogge Nuenense maat aan Gerri z.v.w. Dirk van der Zandvoort.

3351.

1511, 19 maart

Overdracht recht van aflossing land Gerwen

Arnd (zie nr. 3350) draagt over aan mr. Maarten die Greve ten behoeve van de Tafel van de H. Geest zijn recht om een erfpacht van 2 mud en 1 sester rogge af te lossen met 55 Peters van 18 stuivers het stuk.

3352.

1511, 20 maart

Inbewaringgeving

Schepenen van 's-Hertogenbosch geven een vidimus af van het testament van Hillegrond Gieliesz. echtgenote van Arnd Lambertsz. van Gerwen van 26 februari 1503.

Arnd verklaart de oorkonde in bewaring te hebben mede ten behoeve van de Tafel van de H. Geest en deze aan de meester van de Tafel te zullen overhandigen als deze daar om vraagt.

3353.

1511, 25 maart

Aflosbaarheid erfcijns Vughterstraat

Aleid weduwe v. Klaas Post heeft gevestigd ten behoeve van Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 5 pond payment uit een huis en erf en een klein huisje dat daaraan grenst in de Vughterstraat.

Ligging: tussen de kruisbroeders en Mechteld weduwe v. Willem van Gewanden.

Meester Jan Kannepaart verklaart nu dat de erfcijns altijd mag worden afgelost met 35 Rijnsgulden ad 20 stuivers het stuk of in ander geld alnaargelang de valuatie.

De oorkonde is ingeknipt en de erfcijns is dus later afgelost.

3354.

1511, 11 april

Uitwinning huis en land Heesch

Adriaan z.v. Zeger Pauwelsz. die Ruiters en clericus van de Tafel van de H. Geest is gericht in een huis en hof van 6 vatzaad in Heesch 'aen den Horst' strekkend van de abt van Berne tot aan de gemeynte en in 1 sesterzaad land aldaar grenzend aan de abt van Berne en aan de gemeynte wegens een achterstallige erfpacht van 1 mud rogge gevestigd voor schepenen van Heesch op 4 maart 1484 of 4 maart 1485. Adriaan heeft het onderpand overgedragen aan Marcellis van Kriekenbeek. Deze verkoopt het nu aan Jan Kannepaart meester van de Tafel voornd. De schout van 's-Hertogenbosch vest de Tafel in deze goederen.

3355.

1511, 10 mei

Vidimus kamp Deuteren

Schepenen van 's-Hertogenbosch geven aan vidimus af van de oorkonde van 8 oktober 1509 (zie nr. 3329).

3356.

1511, 10 mei

Aflosbaarheid erfcijns kamp Deuteren

Hendrik die Leeuwe weduwnaar van Johanna d.v.w. Jan van Dommelen en Margaretha heeft gevestigd ten behoeve van Maria d.v.w. Jan van Doorne een erfcijns van 4 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk uit een kamp lands in het Vrijdom van 's-Hertogenbosch in Deuteren 'in den Ham' grenzend aan jonkvrouwe Petra weduwe v. Herbert van Oijen en haar kinderen.

Maria verklaart nu dat deze erfcijns altijd mag worden afgelost met 64 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk.

3357.

1511, 23 mei

Verkoop land Geffen

Jan z.v.w. Klaas van Liebergen als echtgenoot van Hillegond d.v.w. Jan Roelofs. draagt na verkoop over aan mr. Klaas Kuysten ten behoeve van de Tafel van de H. Geest de volgende stukken land in Geffen:

1. een stuk beemd van 5 hont genaamd 'dat Oestergeslach' grenzend aan de gemene straat
2. 1 morgen broekland grezend aan de 'Oestgrave'
3. 1 morgen broekland grenzend aan de gemene straat

Belast met het onderhoud van zegedijken, sluizen, weteringen en 'heyninge'.

3358.

1511, 2 juni

Vestiging erfcijns Erp

Iwan z.v.w. Iwan Lamberts. de wever als echtgenoot van Adriana vestigt ten behoeve van Dirk Keelbreker Hendriks. die weer handelt namens Andries Persoons priester een erfcijns van 6 pond payment uit een huis, erf, hof, schuur een aangelegen land groot 1 ½ lopenzaad in Erp 'aent Aude Velt by den boem' grenzend aan de gemeynte.

Belast met een grondcijns van 1 oude groot, een erfpacht van 1 sester rogge aan de Tafel van de H. Geest in Erp en een erfcijns van 3 stuivers aan de vicarie van de kerk van Erp.

De verkoper mag de erfcijns altijd aflossen met 6 Peters van 18 stuivers het stuk per pond payment erfcijns.

Zie vervolg nr. 3997.

3359.

1511, 20 juni

Aflosbaarheid erfpacht Heesch

Rover z.v.w. Erenbert Melisz. heeft beloofd te leveren aan de Tafel van de H. Geest een erfpacht van ½ mud rogge uit de volgende stukken land in Heesch:

1. 2 ½ vatzaad 'in geen Vlaes'

2. 3 ½ vatzaad

Jan Kannepaart meester van de Tafel verklaart nu dat de erfpacht aflosbaar is met 20 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk.

Later inderdaad afgelost, oorkonde is dus ingeknipt.

3360.

1511, 18 juli

Overdracht land Cromvoirt – Deuteren

Jan van Berkel meester van het Groot Gasthuis handelend met toestemming van de schepenen en mr. Hendrik Pelgrom alias Ketelaar en Klaas Coenen als prooster van de Lieve vrouwenbroederschap in de St. Janskerk dragen over ieder een derde deel en alle rechten op een kamp lands in Cromvoirt aan Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest die het overige derde deel van de kamp bezit. De kamp is aan deze instellingen vermaakt in het testament van Gielis Boyen priester. De kamp grenst aan de gemeynte van Vught en aan de gemene straat van Vught en Cromvoirt.

op de rug: het gaat om 5 morgen land in Deuteren.

3361.

1511, 28 juli

Vestiging erfcijns Rosmalen

Gerrit z.v.w. Rutger Jacobsz. vestigt ten behoeve van Hendrik Glavyman z.v.w. Willem een erfcijns van 4 pond payment uit een huis, erf, hof en aangelegen land groot 4 lopenzaad in Rosmalen buiten de draaiboom en uit een erfpacht van 1 ½ mud rogge uit zekere goederen in Berlicum.

Belast met een erfcijns van 4 pond payment aan het kapittel van de St. Janskerk en een erfpacht van 2 mud rogge aan diverse personen.

3362.

1511, 3 september

**Overdracht erfcijns Oude Huls
levering linnen aan de Tafel**

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest handelend met toestemming van de provisor draagt over aan Simon van Couderborch ten behoeve van het linnenweversambacht een erfcijns van 20 schellingen payment uit een huis en zes daaraan grenzende kameren in de Oude Hulst.

Ligging tussen vroeger Jan van Hintham en thans Jan van Vinkelrode en Gielis Zeckel genaamd de Mortel.

Voorwaarde is dat de Tafel krijgt wanneer het daarom vraagt 3 'sextrinia' (?) aan linnen weefsel die geschikt zijn voor de werklieden van de Tafel en de armen.

3363.

1511, 17 september

**Overdracht hofsteden Dinther
confiscatie bastaardgoed**

Vrouwe Maria van Zevenbergen, Heeswijk en Dinther weduwe van Cornelis van Bergen, eveneens heer van deze drie heerlijkheden, en hun zoon Maximiliaan hebben de nalatenschap van Jan Vleeshouwers priester en natuurlijke z.v.w. Emond Vleeshouwers in beslag genomen omdat het bastaardgoed was. Het ging om woningen, huizen, boomgaarden, land, weide, beemden, zekere 'exemptiones dictas vuytfangen communitates', erfpachten, erfcijszen, renten gelegen in de heerlijkheden Heeswijk en Dinther. Vervolgens hebben zij deze voor een som gelds verkocht aan de geburen van Dinther.

Jan die Kuyter z.v.w. Jan, Godfried z.v.w. Willem Klokgieter, Jan z.v.w. Arnd Dirksz., Jan z.v.w. Hendrik, Mathys Lucasz., Lucas z.v.w. Jan Hendriksz. en Jan z.v.w. Rudolf Jansz. inwoners van het dorp Dinther daartoe gemachtigd door de gemene geburen dragen nu over aan mr. Klaas Kuyster ten behoeve van de Tafel van de H. Geest.

Het gaat om twee hofsteden die aan elkaar grenzen met hun gebouwen waarvan de ene heet 'Heer Emonts Hofstadt' en de andere 'die Hofstadt op die Cruysstraet' in Dinther 'in dat Venne' aan drie zijden omgeven door de gemeente. Verder om de volgende goederen:

1. 4 lopenzaad akkerland 'int Reytsel'
2. 3 lopenzaad op de Hazelberg aan drie zijden omgeven door de gemeente
3. 2 bunder beemd genaamd 'Wrommen Hoeve' genaamd de Kuilbeemd grenzend aan de Tafel voond/
4. 6 bunder beemd op de Hazelberg aan alle zijden omgeven door de gemeente.

De eerste hofstad is belast met:

1. een erfpacht van 20 lopen rogge
2. een erfcijs van 2 oude groten aan de heer van Heeswijk en Dinther
3. een erfcijs van 2 kapoenen en $\frac{2}{3}^{\text{de}}$ van een cijnschoen
4. een erfcijs van $8 \frac{1}{2}$ penningen en 1 penning aan de geburen van Dinther
5. een erfcijs van 7 Rijngulden aan het kapittel van de St. Janskerk

De tweede hofstad met:

1. een erfpacht van 2 mud en 1 sester
2. een erfcijs van 2 pond payment
3. een erfcijs van $3 \frac{1}{2}$ penningen
4. een erfcijs van een derde cijnschoen aan de heer van Heeswijk en Dinther
5. een erfcijs van 15 penningen aan de heer van Helmond
6. een erfcijs van 4 Rijngulden aan Barbara Vleeshouwers

Uit de 3 lopenzaad op de Hazelberg een erfcijs van 3 pond payment. Uit de 2 bunder een erfcijs van 2 oude groten aan de geburen van Dinther. Uit de 6 bunder een erfcijs van 6 oude groten.

3364.

1511, 23 september

Overdracht uiterwaard Lithoyen

Jan Kannepaart z.v. Jan draagt over aan mr. Peter van Oss ten behoeve van de Tafel van de H.

Geest een eiland of uiterwaard genaamd de 'Jans Kanapaert weert' met zijn houtwas en groot 3318 morgen in Lithoyen 'opten vuyterweert' grenzend aan de gemene steeg strekkend van de Oude Maas tot aan de overige Maas. Een tiende deel van dit land komt toe aan de armen van Lithoyen.

3365.

1511, 23 september

Clausule aangaande verkochte uiterwaard nr. 3364

Jan Kannepaart heeft een uiterwaard in Lithoyen overgedragen aan de Tafel (zie oorkonde nr. 3364). Bij gelegenheid van deze overdracht heeft Jan van de Tafel 1080 gouden Rijns guldens ontvangen.

Jan verklaart nu dat de meester van de Tafel dit land aan hem of zijn erfgenamen mag teruggeven als het hem niet bevalt ('non placuerit') en hij hem niet wil houden en dat hij dan aan de Tafel de 1080 Rijns gulden teruggeeft. Deze clausule geldt tien jaar lang gerekend vanaf heden. Daarna mag de Tafel het land niet meer teruggeven. Bij teruggave zijn Jan of zijn erfgenamen verplicht voor deze som erfgoederen of renten te doen vesten. Deze moeten gelegen zijn in de stad of de meierij van 's-Hertogenbosch. In dat geval wijzen partijen ieder twee deskundige mannen aan om daarover beslissen als scheidsrechters.

3365 bis

1511, 23 september

Identiek exemplaar van nr. 3365.

Niet duidelijk waarom deze oorkonde in tweevoud aanwezig is.

3366.

1511, 29 september

Vestiging erfcijs Oisterwijk

Voor Matthys van den Elst en Jan Andries Lambrechts schepenen van Oisterwijk.

Jan z.v.w. Laurens Loyen vestigt ten behoeve van de pastoor en de altaristen in de kerk van Oisterwijk een erfcijs van 2 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk uit een stuk beemd 'op die Dyese' grenzend aan de gemeynte van Oisterwijk en aan de Aa. Losbaar met 36 Rijns gulden.

op de rug: afgelost.

Taal: Nederlands.

Met het zegel van Matthys.

3366bis

1511, 29 september

Identiek exemplaar. Vermoedelijk is het exemplaar van de debiteur bij de aflossing overgedragen aan de Tafel.

3367.

1511, 20 november

Uitgifte erfcijns Vught

Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest, handelend met toestemming van de twee schepenen die als getuigen in deze oorkonden vermeld worden geeft uit aan Thomas z.v.w. Jacob die Raat een huis, erf en hof in Vught-St. Lambertus bij den Bovenakker (of: Bonenakker) grenzend aan het 'sennita' (?) van de kerk en de gemene straat voor een erfcijns van 8 pond en 2/3de deel van een pond payment. Belast met renten ter waarde van 11 stuivers aan enkele personen.

Ook afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 2v.

3368.

1511, 18 december

Vestiging erfcijns Maren

Lodewijk z.v.w. Gijsbert Loyen belooft te betalen aan Klaas die Loyer z.v.w. Rudolf die Loyer een erfcijns van 1 Rijnsgulden van 20 stuivers uit 1 morgen land in Maren 'opte Paleren' strekkend van de 'Verlen Grave' tot zekere steeg.

3369.

1511, 23 december

Vestiging erfcijns Dinther

Hendrik z.v.w. Klaas Gerritsz. als echtgenoot van Aleid d.v.w. Emond Kievits vestigt ten behoeve van mr. Simon van Couderborch meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 3 pond payment uit een huis, erf en hof in Dinther in 'Buege' grenzend aan het erf van Daniel van Oest en verder aan alle kanten omgeven door de gemeynte en uit 3 lopenzaad land op de Hazelberg grenzend aan Willem de Dekker en verder aan alle kanten omgeven door de gemeynte. Losbaar met 20 Peters van 18 stuivers het stuk.

Alleen afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 67.

3370.

1512, 21 januari

Overdracht erfpacht St. Michielsgestel

Peter z.v.w. Wouter van Hengstheuvcl draagt een erfpacht van 1 malder uit 1 mud rogge uit onderpanden in St. Michielsgestel (zie verder nr. 3235) over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest.

3371.

1512, 11 maart

Overdracht land Gemonde

Adam z.v.w. Arnd Beekmans alias Zalen draagt over aan mr. Peter van Oss ten behoeve van de Tafel van de H. Geest de volgende stukken land in Gemonde:

1. een stukje akkerland van 1 sesterzaad in het rechtsgebied van Boxtel 'aen de Scomberch'
2. 1 lopenzaad land 'voer Hoelt' grenzend aan het Groot Gasthuis
3. 1 lopenzaad land grenzend aan een waterloop en de gemene weg
4. 1 lopenzaad land grenzend aan een waterloop

3372.

1512, 23 juni

Uitwinning hoeve Dinther

Adriaan z.v. Zeger Pauwels die Ruyter was door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in de hoeve 'ten Bergulen' in Dinther wegens een achterstallige erfpacht van 2 mud rogge gevestigd op 7 augustus 1391 ((zie nr. 1090).

Adriaan heeft het goed overgedragen aan Marcelis van Kriekenbeek. Deze heeft het laten veilen en verkocht aan Adriaan voornd. ten behoeve van de Tafel voornd. De schout van 's-Hertogenbosch vest de Tafel in het goed.

3373.

1512, 17 juli

Afstand Loodshoeve Schijndel

Jan z.v.w. Evert van Acht staat de hoeve uitgewonnen in 1510 (zie nr. 3335) af aan de Tafel van de H. Geest.

3374.

1512, 25 juli

Vestiging erfcijns Beek en Donk

Gerrit z.v.w. Gerrit van Vladeracken en Mattheus z.v.w. Albert van Beers beloven te betalen aan Jan Kannepaart z.v.w. Jan meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 6 gouden Philippusgulden van 25 stuivers het stuk uit een huis, erf, hof en aangslag in 'Aerlebecck' op 'die Donck'

Alleen afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 113r.

3375.

1512, 26 juli

Overdracht huis en land Dinther

Jan z.v.w. Jan Costensz. echtgenoot van Gerlachje weduwe v. Laurens die Weerd Artsz. hebben afstand gedaan ten behoeve van Daniel en Arnd kinderen van Gerlachje en Laurens van hun recht van vruchtgebruik op een huis , erf, hof en aangelegen erfgoed groot 10 lopenzaad in

Dinther. Verder een stuk akkerland van 3 lopenzaad in het Kerkveld, 1 sesterzaad and aldaar. Daniel thans priester en Arnd dragen dit nu over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest.

3376.

1512, 26 juli

Overdracht hofstad Dinther

Aantekening op papier dat Kan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest handelend met toestemming van de provisor Lucas van Erp de hofstad genaamd Heer Monds Hofstad in Dinther heeft overgedragen aan Daniel z.v.w. Laurens Artsz. van Weert priester.

op de rug: 'desen vromen eerbaren meester Jan van der Stegen syn kynderen bysunderen goeden vrient'

3377.

1512, 7 september

Uitwinning goederen Zeelst, Eindhoven en Kempenland

Adriaan z.v. Zegers Pauwels die Ruyter was door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in een derde deel van de goederen die eens waren van Jacob z.v.w. Christiaan Ludekensch. van Zeelst en die deze geërfd had van zijn ouders. Verder in erfciynzen en erfpachten van Christiaan in het kwartier van Kempenland en in Eindhoven. De uitwinning geschiedde wegens een achterstallige erfpacht van 2 mud en 4 lopen rogge uit 4 mud Eindhovense maat. Verder was hij gericht in twee derde deel van deze goederen. Verwijzing naar een schepenoorkonde van 's-Hertogenbosch van 1 augustus 1394.

Hij was ook nog gericht in een huis en hof van 3 lopenzaad in Zeelst grenzend aan de gemene straat., in een akker van 2 mudzaad grenzend aan een in leen gehoudenn hoeve waar Hendrik Cornelisz. als pachter op zit. Matthias van den Horenvenne verklaart daar de eigenaar van te zijn en schuldig te zijn aan de Tafel een erfpacht van 2 mud en 4 lopen rogge zoals gevestigd voor schepenen van 's-Hertogenbosch op 25 april 1499 (zie nr. 3377).

Adriaan heeft de onderpanden overgedragen aan Marcelis van Kriekenbeek. Deze heeft ze laten veilen en verkocht aan Adriaan ten behoeve van de Tafel. De schout van 's-Hertogenbosch vestt de Tafel in deze goederen.

Komt nog voor in de negentiende-eeuwse administratie lib. 8 fol. 20, 21 en 22.

3378.

1512, 21 oktober

Vestiging erfciyns Kerkstraat

Jan z.v.w. Simon Jansz. vestigt ten behoeve van Hendrik z.v.w. Gielis van Broekhoven een erfciyns van 3 ½ Rijngulden van 20 stuivers het stuk uit een huis, erf, hof en achterhuis in de Kerkstraat.

Ligging: tussen Albert van Maren alias Valken en Gerrit Bukkink en strekkend van de straat tot aan Katryn weduwe v. Jan van Belle en haar kinderen.

Belast met een erfcijns van 6 pond aan het kapittel van de St. Janskerk en een erfcijns van 5 stuivers aan Porta Coeli.
op de rug: aantekening dat drie veirde deel van deze rente is afgelost met 44 Karolusgulden en 5 stuiver.

3379.

1512, 1 december

Overdracht erfpacht Veghel

Liesbeth d.v.w. Dirk z.v.w. Lambert van Overbeke linnenwever draagt over aan Jan Kannepaart als meester van de Tafel van de H. Geest voor de helft en aan Jan van Berkel als meester van het Groot gasthuis voor de andere helft een erfpacht van 1 mud rogge uit een stuk akkerland van 5 lopenzaad in Veghel op de Hazelberg en uit een stuk beemd van 1 bunder in Dinther in Cromhorst.

3380.

1512, 1 december

Overdracht erfpacht Veghel

Jan van Berkel meester van het Groot Gasthuis draagt zijn deel van de erfpacht van 1 mud rogge (zie nr. 3379) over aan Jan Kannepaart ten behoeve van de Tafel.

3381.

1512, 9 december

Overdracht hoeven Woensel – Acht

Gerlach die Rover draagt over aan Jan Kannepaart ten behoeve van de Tafel van de H. Geest voor drie kwart en aan de Lieve Vrouwebroederschap van een kwart twee goederen met toebehoren in Woensel op Acht. Deze waren eens van Dirk heer van Cranendonk die ze met een schepenvonnis van 's-Hertogenbosch had gekocht van Marcelis van Kriekenbeek. Gerlach houdt voor zich en zijn erfgenamen een erfcijns van 36 pond oud geld ('antique pecunie'), maar de overdracht van 9 pond die vandaag is geschied aan de Tafel en de Broederschap blijft van kracht.

op de rug: aantekening dat deze oorkonde betrekking heeft op de overdracht van de twee hoeven op Acht.

--

1513, 3 januari

Overdracht beemd Dinther

Albert z.v.w. Gerrit van Dieperbeek handelend als echtgenoot van Engele d.v.w. Willem van Vaarlaar draagt over aan Jan z.v.w. Peter van Nederven een beemd in Dinther genaamd 'den Tysselbeempt' bij/in de gemene beemden aldaar. Albert beloofde toen iets aan Jan van Nederven, maar deze belofte werd niet gestand gedaan.

Deze oorkonde wordt alleen omschreven in een uitwinning van 15 maart 1521 (nr. 3510).

3382.

1513, 26 februari

Verkoop land Berghem

Jan z.v.w. Jan Zebertsz. verkoopt aan mr. Maarten die Greve ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een stuk akkerland van 6 vatzaad in Berghem in 'die Roet' grenzend aan 'die Stocken stege'.

3383

1513, 10 maart

Vestiging erfcijns Dinther

Hendrik z.v.w. Klaas Gerritsz. vestigt ten behoeve van mr. Klaas Kuyst die weer handelt namens de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 3 pond payment uit een stuk akkerland van 3 lopenzaad in Dinther op de Hazelberg aan drie zijden omringd door de gemeynte en uit een stuk akkerland van 3 lopenzaad in 'Buege'. Het eerste stuk is belast met een erfcijns van 2 pond payment aan Jan Artsz. De erfcijns is losbaar met 18 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk [rentevoet is 5,83 procent].

op de rug: afgelost op 23 december 1545.

3384.

1513, 17 maart

Betalingsbelofte

Daniel z.v. Willem Gerritszoon belooft te betalen aan mr. Maarten die Greve ten behoeve van de Tafel van de H. Geest 11 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk wegens de verkoop van schaarhout. Te betalen op St. Remys aanstaande.

3385.

1513, 4 april

Overdracht erfpacht Oss

Jan Kannepaart z.v.w. Jan Kannepaart z.v.w. Lodewijk handelend ter voldoening van het testament van wijlen Jan zijn vader draagt over aan Adriaan die Ruyter ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 1 mud rogge en ern erfrente van 12 cijnshoenderen uit een huis, hof en aangelegen erfgoed in Oss op Amstel. Voorwaarde is dat Jan en zijn vrouw jonkvrouwe Ida de 12 cijnshoenderen mogen innen zolang zij of een van hen leeft.

3386.

1513, 25 augustus

het derde uur na de noon

Uitwinning Dinther hoeve Ten Bergelen

Notaris Dirk die Wolf van het bisdom Luik oorkondt.

Proces-verbaal van een veiling in de herberg Spanje aan de Markt zoals voorgeschreven in de verordening [bedoeld wordt de raming van 1494].

Het betreft de hoeve 'ten Bergelen' in Dinther die door Adriaan z.v. Zeger Pauwels die Ruyter handelend namens de Tafel van de H. Geest was uitgewonnen en waarin hij door schepenen van 's-Hertogenbosch in was gericht. De uitwinning geschiedt wegens een achterstallige erfpacht van 2 mud rogge (zie verder nr. 3372).

De achterstallige erfpacht bedraagt 32 mud en 6 sester rogge. Bij het uitgaan van de kaars was de hoogste bieder Willem Gerritsz.

Getuigen:

Gielis van Erp pastoor van Maren

meester Raso Raassen doctor [in de medicijnen]

Jordaan van Boert en Philips Zanders raadsheren van de stad.

3387.

1513, 11 oktober

Uitwinning Woensel hoeven op Acht

Notaris Jan Bax van Herentals clericus van het bisdom Kamerijk oorkondt.

Proces-verbaal van de veiling in de herberg Spanje aan de Markt zoals voorgeschreven in de verordening.

het betreft drie hoeven op Acht onder Woensel wegens een achterstallige erfcijns van 50 dubbele mottoenen, zoals gevestigd op 28 september 1374 (zie nr. 754a). Jan Kannepaart heeft een van de drie hoeven gekocht voor 100 gulden. Bij het uitgaan van de kaars was de hoogste bieder Hendrik Kuyst raadsheer van de stad en meester van de Tafel voornd.

Getuigen:

mr. Klaas Kuyst secretaris van de stad

Gerrit Kuyst z.v.w. Matheus

Adriaan Zegersz. beide ingezetenen van de stad.

3388.

1513, 2 november

Vestiging erfcijns Maren

Geertrui d.v.w. Dirk Woutersz. daartoe gemachtigd door schepenen van Maren vestigt ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 3 pond payment uit een huis, erf, hof en aangelegen land groot ½ morgen in Maren in 'Lutter Maren' grenzend aan Thomas priester en strekkend van de Veldbeemdseweg tot aan de gemene straat.

Belast met een erfcijns van 3 pond aan de Tafel voornd., een erfcijns van 1 Rijngulden aan Hendrik van Engelen en een erfpacht van 1 vat haver aan de hertog.

De rente is losbaar met 21 Peters van 19 stuivers het stuk.

3389.

1513, 4 november

Vestiging erfcijns Schijndel

Gerard z.v.w. Willem Lambertsz. en Hendrik zijn zoon vestigen ten behoeve van Joris z.v.w. Hendrik van den Steen mede ten behoeve van de erfgenamen van wijlen Jan van den Steen een erfcijns van 6 Rijngulden van 20 stuivers het stuk. Deze gaat uit de volgende onderpanden in Schijndel:

1. twee huizen en erven in Elde grenzend strekkend van de gemene straat tot aan het Groot Gasthuis
2. een kamp genaamd Bruggenkamp grenzend aan de gemene straat
3. een stuk akkerland 'in den Bogaert' in 'Delschot'.

Belast met erfcijnzen ter waarde van 20 pond payment aan verschillende personen..

op de rug: kwitantie dat Jacob Huijbrechtsz. priester handelend namens het klooster van de Zwestern het losgeld van deze rente heeft ontvangen van Anna weduwe van Albert van Deventer.

3390.

1513, 9 december

Verkoop land St. Michielsgestel

Peter z.v.w. Arnd z.v.w. Peter 'Hoesschen' en Jan z.v.w. Hendrik de Witte dragen na verkoop op aan mr. Maarten die Greve ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een stuk akkerland van 11 lopenzaad en een daaraan grenzend beemdje in St. Michielsgestel 'aen de Twee Hecken'. Belast met een erfpacht van 1 mud rogge aan Liesbeth Coenen, een erfpacht van 4 sester rogge aan de Tafel voornd., een erfcijns van 6 stuivers aan de heer van Herlaar, een erfcijns van 4 ½ stuiver aan de geburen van Gestel en een erfcijns van ½ oude groot gewoonlijk genaamd 'enen philippus penninck' aan het kapittel van Oirschot.

3391.

1513, 9 december

Vestiging erfcijns land St. Michielsgestel

Hendrik Kuysten meester van de Tafel van de H. Geest vestigt ten behoeve van Peter z.v.w. Arnd z.v.w. Peter 'Hoesschen' een erfcijns van 3 pond payment uit het in nr. 3390 aan de Tafel verkochte stuk land.

op de rug: oorkonde van notaris Adriaan Zegersz. de Ruiters van 7 juli 1525 waarin Aleid Kuysten handelend namens Hendrik Kuysten als meester van de Tafel van de H. Geest aan Peter Aart 'Hoessoene' 10 sester rogge en 5 pond payment zijnde achterstallen van twee jaar. Getuigen waren Godfried Simonsz. kerkmeester van de St. Janskerk, Maarten Timmermans clericus, Jan van Bruheze en Jan van Empel.

3392.

1513, 9 december

Losbaarheid rente nr. 3391

Mr. Hendrik Kuysten meester van de Tafel van de H. Geest verklaart dat de in nr.. 3391 gevestigde erfcijns losbaar is met 20 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk.

3393.

1514, 1 februari

Betalingsbelofte geld

Jan van Acht z.v.Evert belooft te betalen op St. Remys [= 1 oktober] aanstaande aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest 8 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk.

3394.

1514, 4 februari

Kwitantie koopsom land nr. 3390

Peter z.v.w. Arnd 'Shoesschen' verklaart ontvangen te hebben van mr. Klaas Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest 59 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk, zijnde de koopsom van het stuk land overgedragen op 9 december 1513. Peter heeft recht op een erfcijns van 3 pond payment (zie nr. 3391).

3395.

1514, 7 april

**Overdracht erfpacht Best
stichting spynde**

Gerrit z.v.w. Laurens van Mol heeft in zijn testament een door de Tafel van de H. geest te organiseren spynde van 6 mud rogge gesticht. Deze moet plaatsvinden op de eerste zaterdag na St. Margriet. Voor dat doel vermaakte hij aan de Tafel een erfpacht van 3 mud rogge uit een hoeve in best bij Oirschot die toebehoort aan Willem 'Ykens' en zijn gezellen. Uit deze hoeve trekt de Tafel al een erfpacht van 8 mud rogge. De overige 3 mud kon de testator toewijzen aan de Tafel of hij kon daarvoor in geld betalen 42 Rijnsgulden van 20 stuivers per mud. Hendrik Kuyst z.v. Hendrik meester van de Tafel van de H. Geest verklaart nu van Aleid weduwe van Gerrit drie maal 42 Rijnsgulden te hebben ontvangen. op de rug: Goyaard van geloven naam van een debiteur.

3396.

1514, 25 april

Uitwinning huis Oss

Notaris Jan Bax van Herentals clericus van het bisdom Kamerijk oorkondt.

Proces-verbaal van een veilig gehouden in de herberg De Kuip in 's-Hertogenbosch. Het betreft een huis en hof van wijlen Jan Jan Fienzoon in Oss op Amstel en een stuk land in Oss 'op Ghemerschoet'. De uitwinning geschiedt wegens een achterstallige erfpacht van 1 mud rogge gevestigd voor schepenen van 's-Hertogenbosch op 6 november 1423. Gerrit op Ghemerschoet' wegens een achterstallige erfpacht van 1 mud rogge.

Goyaart van den Graft meester van de Tafel van de H. Geest in Oss heeft daarop al geboden 3 mud rogge eens en nog eens 1 mud rogge. Dirk Koman en Arien Hendriksz. Rombouts meesters van de Tafel van de H. Geest in Oss herhalen nu dit bod. Daarna verklaart Arien Zegers klerk van de Tafel in 's-Hertogenbosch dat de Tafel op dit land een erfcijns trekt van 8 schellingen payment. Vervolgens bieden de heiliggeestmeesters van Oss daarboven nog een erfpacht van 1 sester rogge die drie jaar achterstallig is en die toekomt aan de Lievevrouwenbroederschap van Oss. Bij het uitgaan van de brandende kaars zijn de beide meesters de hoogste bieder en dus koper gebleven.

Getuigen:

mr. Peter van Oss secretaris van de stad 's-Hertogenbosch

Hendrik Bogaard

Lambrecht Jan Rutten

Maarten Timmerman klerk van de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch

3397.

1514, 31 mei

Uitgifte erfpacht land Beek en Donk

Goyaart z.v. Goyaart Roefs geeft in erfpacht uit aan Michiel z.v.w. Michiels z.v.w. Jan Maas een derde gedeelte van een beemd van 2 bunder groot in de parochie van Aarle 'in Leeck'. De erfpacht is 1 ½ malder rogge Gemertse maat. Michiel geeft als extra onderpand zijn huis en hof in Gemert.

Afschrift op papier.

3398.

1514, 18 juli

Uitwinning hoeve Schijndel

Notaris Dirk die Wolf van 's-Hertogenbosch oorkondt.

Proces-verbaal van een veilig gehouden in de herberg genaamd 'in de Buck' aan de Markt.

Het betreft een hoeve die vroeger was van Jan Guldeman en die heet 'int Lyesschoot' in Schijndel in het Liesschoot bij de windmolen grenzend aan de gemeynte. Adriaan Zegersz. die Ruiter klerk van het huis van de Tafel van de H. Geest was daarin gericht wegens een achterstallige erfpacht van 1 mud rogge gevestigd voor schepenen van 's-Hertogenbosch op 21 juli 1384 (zie nr. 946).

Mr. Hendrik Kuyst meester van de Tafel voornd. heeft daarop al geboden 16 mud rogge. Hij doet dit nu weer en reserveert de erfpacht van 1 mud aan de Tafel en de erfpacht van 1 mud rogge aan Lambert die Wolf die vijf jaar achteratallig is. Jan die Greef procureur namens het klooster van St. Geerrui in 's-Hertogenbosch biedt daarboven nog 1 sester rogge. Bij het uitgaan van de brandende kaars is Jan die Greef koper gebleven.

Getuigen:

Goossen van Brecht raadsheer van de stad 's-Hertogenbosch
mr. Klaas Kuyst secretaris
Jan van Geldrop
Arnd Dirksz. van 'Zoemeren'
allen burgers van de stad 's-Hertogenbosch.

3399.

1514, 2 augustus

Overdracht erfcijns hoeven Woensel – Acht

Jan Monix z.v.w. mr. Jan Monix z.v.w. mr. Jan Monix handelend als proost van de Lievevrouwenbroederschap in 's-Hertogenbosch, mede handelend namens de andere proost Arnd Kemp z.v.w. Arnd. Zij handelen krachtens een besluit genomen in een vergadering van de broeders.

Hij draagt over aan mr. Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest een vierde deel in twee goederen die eens waren van Dirk van Cranendonk en die liggen op Acht onder Woensel. Verder wordt overgedragen een vierde deel in een erfcijns van 50 dubbele mottoenen gevestigd op 28 september 1374 (zie nr. 754a) uit drie hoeven op Acht.

Voorwaarde is dat de broederschap recht heeft op een erfcijns van 24 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk uit te keren door de Tafel.

Deze rente bestond nog in de negentiende eeuw en was ingeschreven in lib. 1 fol. 329 en 330. De Godshuizen trokken toen van de dienst der Domeinen jaarlijks f 88, 875 en f 79,825. Deze renten waren aangekocht van het land onder de conditie dat het land zou bijbetalen als de renten zouden worden afgelost tegen een verhouding hoger dan 33 1/3de.

3400.

1514, 2 augustus

Vestiging erfcijns hoeven Woensel – Acht

Mr. Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest vestigde ten behoeve van de Lievevrouwenbroederschap in de St. Janskerk een erfcijns van 24 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk. Bepaald wordt nu dat deze erfcijns aflosbaar is met 400 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk.

Ingeknipt als teken dat de erfcijns is afgelost.

3401.

1514, 12 november

Overdracht erfcijns Dinther

Hendrik z.v.w. Arnd Maas echtgenote van Mechteld d.v.w. Winrik z.v.w. Heimerik van Zochel draagt over aan mr. Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 3 pond payment uit de volgende goederen in Dinther:

1. een huis en erf 'aen Lammerhoeve'
2. een stuk land genaamd Kerkveld grenzend aan het erfgoed van de kerk van Dinther

3. een derde deel van 1 malderzaad rogland grenzend aan de gemene straat.
Aantekening dat de erfcijns is afgelost.

3402.

1515, 15 februari

Vestiging erfcijns Heesch

Wellen z.v.w. Jan 'Dobbler' [= Dobbelaar] vestigt ten behoeve van Simon van Couderborch die weer handelt namens de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 1 pond payment uit een stuk land van 1 ½ vatzaad in Heesch in de 'Wyeacker' grenzend aan de kerkfabriek van Heesch en aan de Tafel van de H. Geest van Heesch. Losbaar met 7 gouden Peters van 19 stuivers het stuk.

3403.

1515, 28 februari

Aflossing erfcijns Schijndel

Jan en Adriaan k.v.w. Adriaan z.v.w. Bernard Goyartsz. verklaren te hebben ontvangen van Jan Vyge als echtgenoot van Marie d.v.w. Jan 'Bull' en w. Liesbeth 18 gouden Peters van 19 stuivers het stuk ter aflossing van een erfcijns van 3 pond payment uit een huis, erf en hof in Schijndel in Hermalen. Van deze erfcijns is de oorkonde waarin deze gevestigd wordt naar zeggen van Jan en Marie verloren gegaan. Als deze nog gevonden wordt, is hij niet langer van kracht. Doorgeknipt als teken dat de erfcijns is afgelost.

3404.

1515, 29 maart

Betalingsbelofte geld

Jan z.v.w. Jan 'Cupers', Jan z.v. Adriaan Boon en Jan z.v. Jan Witlox beloven te betalen aan Adriaan Zegers c. lericus van de Tafel van de H. Geest 11 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk op St. Remeys aanstaande [= 1 oktober].

3405.

1515, 14 april

Vestiging erfcijns Rosmalen en Hinthamereinde

Hendrik die Lu bontwerker als echtgenoot van Katryn d.v.w. Jan Mattheusz. vestigt ten behoeve van Maarten z.v.w. Gerard Celenz. korenkoper een erfcijns van 5 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk. Bij de betaling gelden de volgende koersen: de overlense Rijnsgulden 28 stuivers, het dubbel vuurijzer 2 ¼ stuiver. De erfcijns gaat uit een kamp van 4 morgen in Rosmalen aan de Vliertse Steeg ('Vlyedartsche Stege') en grenst aan het erfgoed van Willem Bitter priester en rector van een altaar in de St. Janskerk in 's-Hertogenbosch en aan de wetering. Verder uit een huis, erf en kamer en een hof op het Hinthamereinde tussen de twee poorten.

Ligging van het huis: tussen Adriaan van Dieperbeek en Joost de molenaar en strekkend van de

straat tot aan het water.

Verder nog uit een erfcijns van 7 pond payment uit een huis en hof in het Vrijdom in Hintham. Belast met een erfcijns van 3 pond payment uit de helft van de kamp, een erfcijns van 5 pond payment aan de huisarmen van het Hinthamereinde en een erfcijns van 3 Rijnsgulden aan Hadewych Lucas. Het huis is belast met de grondcijns.

3406.

1515, 20 april

Uitwinning land Vrijdom - Hinthamerdijk

Notaris Jan z.v. Jan Willemsz. van Balen, clericus van het bisdom Luik oorkondt.

Proces-verbaal van een veiling gehouden in de herberg genaamd De Gaperd.

Het betreft een kamp lands bij de Hinthamerdijk aan beide zijden grenzend aan de gemeeynte en aan het erf van de stad 's-Hertogenbosch. Hendrik 'Kemmerlinck' was daarin gericht wegens een achterstallige erfcijns van 6 dubbele mottoenen Vilvoordse munt gevestigd voor schepenen van 's-Hertogenbosch op 7 november 1385 toen Jan van Herlaar timmerman beloofde deze te betalen aan Klaas Schilder. Hendrik nam op 31 maart 1514 de koop ten behoeve van de zusters van het klooster Achter de Tolbrug wegens een aan dit klooster toekomende erfcijns van 20 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk. Er is nu een jaar voorbij gegaan. Op 2 april 1515 meldde zich pater Jan van Zwol die aankondigde namens de zusters de kamp te willen laten veilen. Hendrik biedt het land nu te koop aan voor de erfcijns van 20 Rijnsgulden en daarenboven 28 Rijnsgulden eens, het ijzerwerk afkomstig van de molen dat in bewaring is genomen en de kosten van de procedure. Vervolgens meldt zich mr. Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest die biedt 5 sester en 1 spint rogge erfelijk met de achterstallen als toekomende aan de Tafel. Hij biedt nog 1 stuiver meer. Hendrik is met het uitgaan van de bandende kaars koper van het land gebleven. Pater Van Zwol verzoekt om een door de notaris uit te schrijven oorkonde.

Getuigen

Hendrik van Esch priester

Lambert van den Hezeakker raadsman van de stad 's-Hertogenbosch

meester Hendrik die Bye notaris

Gerrit van Heessel rentmeester van het St. Janskapittel

Klaas Geelmans portier

Jan Schut

Hendrik 'Kemerlinck'

Adriaan Zegers klerk van de Tafel voornd.

op de rug: 'instrument van der opwinninghe der nyeuwe molen'.

Taal: Nederlands.

3407.

1515, 26 april

Betalingsbelofte huur uiterwaard Lithoyen

Willem van Maren z.v.w. Peter belooft te betalen aan mr. Smon van Couderborch ten behoeve van de Tafel van de H. Geest 55 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk op St. Maarten aanstaande.

Dit is de huur van een uiterwaard in Lithoyen. De Tafel behoudt voor zich het hout en de takken genaamd 'ryswert'.

3408.

1515, 14 mei

Vestiging erfcijns huis Verwersstraat

Gerrit z.v.w. Jan z.v.w. Joost 'Shanen' barbier vestigt ten behoeve van mr. Simon van Couderborch die weer handelt namens de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 1 pond payment uit een huis, erf, hof en achterhuis in de Verwersstraat.

Ligging: tussen Peter Rutgersz. en de kinderen v.w. Joost Klaasz. en strekkend van de straat tot aan Gerrit van Uden.

belast met de grondcijns en een erfcijns van 11 ppond payment aan diverse personen.

Blijkens een envelop waarin de oorkonde vroeger werd bewaard is deze erfcijns op 24 maart 1888 afgelost. De erfcijns was geregistreerd in boek I fol. 49 en werd in de negentiende eeuw betaald met f 0,35.

3409.

1515, 19 juni

Overdracht erfcijns Vughterdijk

Margriet d.v.w. Willem van 'Vroelair' moeder-overste, Geertrui d.v.w. Arnd Oliesleger onderoverste en zuster Liesbeth d.v.w. Jan Stevens, zusters van het klooster van de Zwestern van de orde van St. Augustinus aan de Papenhulst. Zij handelen in aanwezigheid van en op aanraden van pater Elias van Oisterwijk prior van het kruisherenklooster in de Vughterstraat die visitator is van het Zwesternklooster.

De zusters dragen over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 6 pond payment uit aan twee aan elkaar grenzende huizen, erven, hoven en achterhuizen aan de Vughterdijk tussen de beide poorten.

Ligging: tegenover de St. Corneliskapel en tussen Jan Thysz. en Marie weduwe v. Hendrik van den Hoek en haar kinderen.

3410.

1515, 19 juni

Overdracht huis Papenhulst

Margriet d.v.w. Willem van 'Vroelair' moeder-overste, Geertrui d.v.w. Arnd Oliesleger onderoverste en zuster Liesbeth d.v.w. Jan Stevens, zusters van het klooster van de Zwestern van de orde van St. Augustinus aan de Papenhulst. Zij handelen op aanraden en op verzoek van pater Elias van Oisterwijk prior van het kruisherenklooster in de Vughterstraat die visitator is van het Zwesternklooster. Zij handelen in aanwezigheid en op aanraden van pater Elias van Oisterwijk prior van het kruisherenklooster die visitator is van het Zwesternklooster.

De zusters dragen over aan Hendrik Kuyst z.v.w. Hendrik meester van de Tafel van de H. Geest een huis, erf en hof aan de Papenhulst. Moederoverste heeft dit gekocht van Agnes Cnode

priorin van het klooster van de zusters van de orde van St. Augustinus op de Windmolenberg.
Slecht leesbaar.

3411.

1515, 19 juni

Overeenkomst gebruik Vondelingenhuis

Hendrik Kuyst heeft vandaag als meester van de Tafel van de H. Geest het huis waar de vondelingen in wonen overgedragen aan de Zwesternen (verwijzing naar schepenoorkonde van 's-Hertogenbosch). De Zwesternen hebben vandaag Hendrik gevest in een huis op de Papenhulst gelegen naast het erf van Helman van den Broek. (zie nr. 3410)

De zusters vermeld in nr. 3410 beloven nu aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel dat zij de vondelingen zullen laten wonen in dit huis zolang als Klaas Langsmid priester het huis bewoont dat zij aan de Tafel hebben overgedragen. De zusters zullen het huis van de vondelingen onderhouden. De meester int zolang de huur van het huis dat met dat van de priester onder één dak gebouwd is. De zusters mogen in deze tijd het huis van de vondelingen niet verbouwen of er iets aan veranderen.

Taal: Nederlands.

3412.

1515, 20 juni

Betalingsbelofte erfcijns Oude Dieze

Evert z.v.w. Evert z.v.w. Klaas genaamd 'Coel' van Berlicum belooft te betalen aan de Tafel van de H. Geest en aan het Groot Gasthuis een erfcijns van 4 pond payment uit een huis, erf, hof en aangrenzend achterhuis op de Oude Dieze.

Ligging: tussen Matthys 'Vranckensoen' en Marcelis priester en beneficiaat in de St. Janskerk. Strekkend van de Oude Dieze tot aan Jan van der Goude priester.

Zie nr. 3489a oorkonde van 11 mei 1521 in verband met een vonnis van schepenen van 's-Hertogenbosch .

3413.

1515, 6 juli

Overdracht kamp Hintham

Gerarda Tielmans moeder-overste, Dorothea Ridders onderoverste en 'Engela' Stevens procuratrix, zusters van het klooster van de derde regel van St. Franciscus achter de Tolbrug handelend in aanwezigheid van en met uitdrukkelijke toestemming van hun biechtvader Jan van Zwolle.

De zusters dragen over aan mr. Peter van Oss ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een kamp lands aan de Hinthamerdijk aan beide zijden grenzend aan de gemeynte. Deze kamp hebben zij middels een uitwinning verworven. Zij behouden voor zich en voor Liesbeth weduwe van Klaas Coenen een erfcijns van 6 dubbele mottoenen rustend op dit land.

3414.

1515, 15 juli

gedaan in Brussel

Procedure gemeynte Biest-Houtakker

Gedeelte van een oorkonde met een vonnis van vermoedelijk de Raad van Brabant in Brussel in een procedure tussen een onbekende partij, eiser, en lieden die beweren recht te hebben op de gemeynte gedaagden. Het betreft de gemeynte genaamd 'Dypryt' gelegen tussen de bruggen en het dorp Diessen en het gehucht 'die Beerten'. Eiser beweert dat gedaagde niet gerechtigd is tot de gemeynte. Gedaagde beweert het omgekeerde.

Volgen verklaringen over handelingen die het gelijk van partijen moeten aantonen. Eiser beweert dat de gemeynte bestaat uit groes en heide en dat een hertog van Brabant dit land heeft uitgegeven aan de bewoners van de parochie van Hilvarenbeek

De Raad wijst vonnis, verklaart de eiser niet ontvankelijk, geeft aan gedaagden een recht van bezit en veroordeelt de eiser in de kosten van de procedure.

Geen dorsale aantekeningen. Volgens Enklaar, *Gemeene gronden in Nood-Brabant* (1941), p. 34 heeft hertog Jan III op 7 augustus 1328 de gemeynte van Biest in erfcijns uitgegeven aan de goede lieden van Biest. De oorkonde van 1515 komt in de bronnenpublicatie van Enklaar niet voor.

3415.

1515, 19 juli

Overdracht erfcijns Hintham

Rudolf z.v.w. Gijsbrecht van Grinsven draagt over aan Reymbold z.v. Gijsbrecht Simonsz. een erfcijns van 7 pond payment uit een hofstad van 1 ½ lopenzaad in het Vrijdom in Hintham.

3416.

1515, 21 juli

Verlof aartsdiaken verkoop uiterwaard Lithoyen

De aartsdiaken van Kempenland keurt de verkoop door de heiliggeestmeesters van Lithoyen van een tiende deel van een uiterwaard in Lithoyen aan Jan Kannepaart meester van de Tafel van de H. Geest in 's-Hertogenbosch goed. De koopsom bedraagt 141 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk en 11 ½ stuiver. De verkoop kan alleen doorgang vinden als hogerhand deze goedkeurt. De heiliggeestmeesters hebben geld nodig om zich te kunnen verdedigen tegen de Gelderse vijand.

Authentiek afschrift door notaris Dirk van Lieshout.

Geschreven op papier.

3417.

1515, 31 augustus

Aflosbaarheid erfcijns Orthenstraat

Matthys z.v.w. Jan z.v.w. Franco van Broekhoven heeft overgedragen aan Dirk die Wolf ten behoeve van mr. Arnd z.v.w. Cornelis 'Coelbornere' een erfcijns van 6 pond payment uit de helft van een huis, erf en hof in de Orthenstraat.

Ligging: tussen Jan genaamd 'Henrick' en Arnd Monik.

Mr. Arnd voornd. verklaart nu dat Joost, Frans en Aleid k.v.w. Gijsbrecht van Broekhoven deze erfcijns mogen aflossen met 42 Rijngulden van 20 stuivers het stuk. Als later zou blijken dat de erfcijns voor minder geld had kunnen worden afgelost, dan zal Dirk die Wolf dit verschil aan mr. Arnd vergoeden.

De oorkonde is doorgeknipt, de erfcijns is dus later afgelost.

3418.

1515, 27 september

Betalingsbelofte erfcijns hoeve Herpen-Koolwijk

Peter priester en Dirk k.v.w. Reinier van Os beloven te betalen aan hun zuster jonkvrouwe Gerarda d.v.w. Reinier voornd. een erfcijns van 5 Rijngulden van 20 stuivers het stuk uit een hoeve in Herpen 'opte Coelwyck'. Peter en Dirk verklaren dat de erfcijns losbaar is met 80 Rijngulden van 20 stuivers het stuk.

De oorkonde is doorgeknipt, de erfcijns is dus later afgelost.

3418 bis

1515, 27 september

Tweede exemplaar van de oorkonde onder nr. 3418, maar deze is niet doorgeknipt.

3419.

1515, 10 november

Overdracht erfcijns Schijndel

Godfried 'Scalken soen' als weduwnaar v. Aleid d.v.w. Jan z.v.w. Lambert van der Heiden en zijn zoons Lambert en Jan dragen over aan Jan Vijege een erfcijns van 2 pond payment uit een huis, hofstad en hof in Schijndel in 'de Borne' en uit een stuk land op de 'Royer Heyde'.

3420.

1515, 12 december

Aflosbaarheid erfcijns hoeven Herpen – Koolwijk

Hendrik Kuyst handelend als meester van de Tafel van de H. Geest vestigt ten behoeve van jonker Reinier van Boekhout heer van Horst in het land van Kessel in Gelre een erfcijns van 18 Rijngulden van 20 stuivers het stuk. Bij de betaling gelden de volgende waarden: de gouden overlense Rijngulden 28 stuivers, de St. Andriesgulden 29 stuivers en de Philippusgulden geslagen door aartshertog Philips 25 stuivers. De erfcijns gaat uit twee hoeven in Herpen die samen groot zijn 113 morgen en 2 hont.

Jonker Reinier verklaart nu dat de erfcijns losbaar is met 300 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk.

op de rug: 'dits gequeten anno xix'.

3421.

1516, 11 februari

Aflosbaarheid erfcijns Schijndel

Jan z.v.w. Hendrik Vijgen heeft beloofd te betalen aan Reinier z.v.w. Jan Woutersz. een erfcijns van 2 pond payment uit een huis, erf en hof en aangelegen land in Schijndel op het 'Lutteleynde in Vertruyen Hoeve'.

Renier verklaart nu dat de erfcijns mag worden afgelost met 6 gouden Peters van 19 stuivers het stuk per pond.

3422.

1516, 9 maart

Betalingsbelofte erfpacht Geffen

Notaris Adriaan Zegers die Ruiters oorkondt.

Wouter Brooszoon inwoner van Geffen schenkt aan Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 1 sester rogge uit zijn huis, erf en hof in Geffen. Hij mag dit altijd aflossen met 10 Rijns gulden van 20 stuiver het stuk. De meester van de Tafel zal een erfcijns van 2 pond payment uit goederen in Vinkel onder Nuland niet meer heffen.

Getuigen:

mr. Godfried van Eyck en Hendrik Kuyst z.v. Gerrit.

3423.

1516, 13 maart

Overdracht erfpacht St. Oedenrode

Jordaan z.v.w. Willem 'Joerdens' als echtgenoot van Mechteld d.v.w. Jan Willemsz. draagt over aan Adriaan z.v.w. Jan Willemsz. een erfpacht van 1 mud rogge uit een stuk akkerland en een beemd aan het einde daarvan gelegen groot 3 lopenzaad en uit 3 scharen in St. Oedenrode in 'Rycaerts Voert'.

onder de vouw: een tweede exemplaar is hiervan uitgeschreven om de reden die in het protocol staat opgetekend.

3424.

1516, 18 maart

Kwitantie

Kwitantie afgegeven door Jan van den Hovel als zaakgelastige van Mechteld weduwe van Jan Huben in Heeswijk wegens 52 Rijns gulden betaald ter afkoop van het recht van vruchtgebruik

van een erfpacht van 1 mud rogge uit onderpanden in Heeswijk.

Taal: Nederlands.

Op papier geschreven.

3425.

1516, 29 maart

Vestiging erfcijns Nistelrode en Dinther

Arnd z.v.w. Gerrit Lambertsz. vestigt ten behoeve van Griet weduwe v. Arnd die Greve en Arnd natuurlijke en onwettige zoon van Dirk z.v.w. Arnd die Greve een erfcijns van 4 pond payment. Griet krijgt de erfcijns in tocht, Dirk zal deze erven na de dood van Friet.

De erfcijns gaat uit de volgende onderpanden:

1. huis, erf, hof en aangelegen erfgoed groot 14 lopenzaad akkerland en 1 malderzaad weiland in Nistelrode op Vorstenbos grenzend aan 'enen gemeynen leygrave' en aan de gemene straat
2. huis, erf, hof en aangelegen erfgoed groot 1 sesterzaad
3. 1 bunder beemd

Nummers 2 en 3 liggen in Dinther 'op Dynthersche Vorstenbosch'.

Belast met een erfcijns van 3 pond payment aan de weduwe van Willem Goyartsz., een erfpacht van ½ mud rogge aan de erfgenamen van Willem van Kilsdonk en diverse erfcijnzen belopend 5 pond payment en 9 stuivers.

Zie nr. 4041.

3426.

1516, 28 mei

Betalingsbelofte geld

Willem z.v.w. Klaas van Haren en Klaas Geelmans bode beloven te betalen aan Hendrik Kuyst z.v.w Hendrik als meester van de Tafel van de H. Geest 20 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk. Te betalen binnen veertien dagen.

3427.

1516, 6 juni

Vestiging erfcijns hoeve Boxtel – Mulsel

Jonkvrouwe Adriana van Rijswijk weduwe v. Gerrit van Mulsel heeft het recht van vruchtgebruik van de helft van een hoeve in Boxtel genaamd 'Mulsel' waar thans Willem van den Einde als pachter op zit, en van een huis, erf, hof en aangelegen erfgoederen genaamd 'den Borchecker' in Boxtel tussen de Dommel en Jan die Rover en anderen, overgedragen aan jonkvrouwe Anna d.v. Adriana en Gerrit voornd.

Anna vestigt nu ten behoeve van Jan z.v.w. Willem van Geldrop een erfcijns van 6 gouden Peters van 18 stuiver het stuk uit deze onderpanden.

De hoeve is belast met:

1. de helft van de hertogcijns van 27 stuiver en 12 cijns hoenderen

2. een erfpacht van 1 mud rogge aan de weduwe van Gunterslaar
3. een erfcijns van 3 Rijns gulden aan Sofie van Gemert
4. een erfcijns van 2 Rijns gulden aan Gerrit van den Zandvoort
5. een erfcijns van 3 ½ pond payment

Het huis in Boxtel met:

1. een erfpacht van 1 mud rogge aan mr. Hendrik Eyckmans
2. een erfcijns van 3 pond aan de Lievevrouwenbroederschap in 's-Hertogenbosch
3. een erfcijns van 1 pond payment aan het kapittel in Boxtel
4. een erfcijns van 4 pond was en 2 cijns hoenderen aan de heer van Boxtel
5. de grondcijns belopend 5 stuiver

De erfcijns is losbaar met 85 Rijns gulden van 20 stuivers en 14 stuiver.

3428.

1516, 9 juli

Overdracht hoeve Heeswijk – op de Zoomgraaf

Deinald genaamd Dentken z.v.w. Hendrik 'Deynartsz. heeft in zijn testament vermaakt aan Gielis van der Poorten gewoonlijk genaamd 'in de Paeuwe' zijn hoeve genaamd 'die hoeve' in Heeswijk zolang hij zou leven. Na zijn dood zou de hoeve gaan naar zijn natuurlijke zoon Hendrik verwekt bij Liesbeth d.v.w. Hendrik Vennekens.

Gielis voornd. heeft in zijn testament de hoeve die hij later van mr. Hendrik van Kessel had verworven [sic] vermaakt aan de Tafel van de H. Geest op voorwaarde dat de Tafel aan Deyntke een lijfrente van 5 mud rogge of 10 Rijns gulden van 20 stuivers zou betalen zolang Hendrik voornd. zou leven. Gielis heeft echter in zijn testament ook bepaald dat Hendrik natuurlijke zoon van wijlen Deynald de erfgoederen die deze gekocht had en aan de hoeve had toegevoegd niet zou mogen vervreemden of van de hoeve mocht afhaken. Het betrof een akker 'dair dat backhuys plach te staen', een stuk land en 5 ½ bunder beemd in de 'landweer'. Hij mocht deze landerijen wel in cijns geven of verkopen aan de Tafel voor een som gelds waarvan de hoogte moest worden vastgesteld door goede lieden uit Heeswijk.

Hendrik natuurlijke zoon van Deynald draagt nu over aan mr. Klaas Kuyst meester van de Tafel voornd:

1. huis, erf, hof en aangelegen akkerland groot 12 lopenzaad in Heeswijk
2. een akker van 5 lopenzaad in Heeswijk 'in die Hoeve'
3. een erfpacht van 1 mud rogge
4. 5 ½ bunder beemd in Heeswijk langs de landweer tussen de landweer en de gemeynte van Heeswijk genaamd 'dat Broeck'

De beemd heeft Deynald verworven van schepenen, gezworenen, kerkmeesters en inwoners van Heeswijk zoals vastgelegd in een schepenbrief van Heeswijk.

Hendrik behoudt zich voor de lijfrente van 5 mud rogge uit te keren door de Tafel.

3428a

1516, 9 juli

Vestiging erfcijns hoeve Heeswijk in de Kameren

Hendrik natuurlijke z.v.w. Deinald z.v.w. Hendrik Deinaldsz. doet afstand van al zijn rechten op

de hoeve in de Kameren in Heeswijk ten gunste van de Tafel van de H. Geest. Hij houdt alleen recht op een erfcijns van 14 Rijnsgulden die mr. Hendrik Kuyst meester van de Tafel vandaag beloofd heeft aan hem te betalen zoals omschreven in een andere oorkonde.

3429.

1516, 7 augustus

Vestiging erfcijns St. Oedenrode

Willem z.v.w.Klaas Gyben en Katryn die nog in leven is, handelend krachtens een machtiging afgegeven in een schepenoorkonde van St. Oedenrode door Katryn voornd. en haar kinderen Gijsbrecht en Groet.

Hij vestigt ten behoeve van mr. Klaas Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 3 pond payment uit een huis, erf, hof en aangelegen land groot 5 lopenzaad in St. Oedenrode in Eerde grenzend aan de gemene straat en uit een akker van 3 lopenzaad aldaar grenzend aan het gasthuis in 's-Hertogenbosch gesticht door Adam van Mierde.

Belast met:

1. een erfpacht van 1 mud rogge aan de Tafel voornd.
2. een erfpacht van 1 mud rogge Rooise maat aan Hendrik Ricouts
3. een erfcijns van 20 schellingen payment aan Hendrik Bouwensz.

De erfcijns is losbaar met 21 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk [de rentevoet is dus 5%].

3430.

1516, 27 oktober

Schenking erfcijns Visstraat

Notaris Frederik 'Schaeck' priester van het bisdom Utrecht oorkondt.

Liesbeth d.v. Dirk van Brabant poorter van 's-Hertogenbosch schenkt aan Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 6 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk uit een huis en erf genamd de Kleine Rink in de Visstraat ofwel uit de beste van de drie kameren gelegen achter de brug gend. <onleesbaar>.

De schenking wordt van kracht na haar dood en zij heeft het recht om de erfcijns als de nood aan de vrouw komt te verkopen.

Plaats van de handeling:

het Geefhuis

Getuigen:

Jan die Bever

Godfried Simons en

Christiaan van den 'Ysker' (?)

Door beschadiging is niet alles leesbaar.

3431.

1516, 3 november

Verkoop renten

Notaris Jan Willemsz. van Balen clericus van het bisdom Luik oorkondt.

Rudolf die Vrieze kanunnik van de St. Janskerk handelend als pastoor van de kerk van het Begijnhof, Willem van Helden, Jan van Gemert, Laurens Kuiper, Paulus Zegersz. en Cornelis van Gassel priesters en beneficiaten van deze kerk.

Zij handelen moeten een som gelds betalen aan de koning van Castilië tevens hertog van Brabant wegens onlangs verworven en niet geamortiseerde goederen. Daarom verkopen zij nu aan Jan van Balen z.v.w. Jan van Balen een erfcijs van 4 pond en 16 schellingen payment en een erfpacht van 1 lopen rogge die de meester van de Tafel van de H. Geest aan de pastoor en de beneficiaten verschuldigd is. Beide renten hebben als onderpand het vermogen van de Tafel. De koopsom is 36 Rijns guldens van 20 stuivers het stuk. De verkopers zullen de bisschop van Luik inschakelen als de koper daar om vraagt.

Plaats van de handeling:

de ingang van de St. Janskerk

Getuigen:

Andries Wijnandsz. priester en vicaris van de kerk van Dinther
mr. Arnd 'Coelberti' poorter van 's-Hertogenbosch

Commentaar Ton Kappelhof: niet-geamortiseerde goederen waren onroerende goederen die niet onder de voor kerkelijk goed vallende vrijstelling van belasting vielen. Zij konden dus wel worden belast, in dit geval door een vermoedelijk eenmalige heffing uitgeschreven door Karel V.

3432.

1517, 10 januari

Overeenkomst gebruik wiel Rosmalen

Leen van Ratingen (A) en Heilwych weduwe v. Hendrik Dorren met Willem van Hedel als man van Jutte, Hendrikske en Aleid alle dochters van Heilwych en Hendrik (B) sluiten een overeenkomst over een heining gelegen tussen hun erven in Rosmalen op de Eindhuis.

Partij B zal een afscheiding maken en onderhouden tussen het wiel en het erf van Leen genaamd Boonhof lopend tot aan het erf van de Tafel van de H. Geest. Partij mag niet meer poten aan het wiel dan tot nu toe gepoot is om zo de visserij van Leen in het wiel niet te hinderen. Partij B mag het wiel gebruiken om te wassen, te wringen en te bleken 'sonder ennich mulck laken dair op vuyt te treden oft ennige andere onreyn dingen te hanteren dair die visschen van den wyelen voirs. mede muchten syn geïnficeert ende verdorven'.

Taal: Nederlands.

3433.

1517, 11 januari

Overdracht kamp Empel

Hesselo z.v.w. Jan van Gameren als echtgenoot van Mechteld d.v. Arnd Bernts draagt over aan Jan 'Naitz' z.v.w. Arnd de helft van 8 morgen land die waren van Gerrit Neve schoenmaker in Empel in zekere kamp van Gerrit Neve. Arnd heeft dit land aan zijn dochter als bruidschat gegeven.

Belast met een erfcijns van 6 Rijns gulden aan jonkvrouwe Aleid weduwe van Gerrit Kuyst alias van Malsen.

Vormt een keten met andere oorkonden. Geplaatst onder 21 mei 1552.

3434.

1517, 2 maart

Ruil renten tussen Tafel H. Geest en Jan van Balen

Notaris Jan Willemsz. van Geldrop clericus van het bisdom Luik oorkondt.

De Tafel van de H. Geest bezit een erfcijns van 3 pond oudgeld ('outsgelts') uit een huis en hofstad van Jan van der Hoeven in Vught en uit een deel van het erf genaamd 'Seyckendonck' en uit 6 bunder genaamd 'Melis Buenre'. Ywan van den Graven heeft deze erfcijns gekocht van Jan van der Hoeven. Van deze erfcijns betaalde Klaas die Meyer jaarlijks 27 stuivers of daaromtrent en Wouter 'Yewens' 13 ½ stuiver of daaromtrent 'oft zoe vele alst register daer aff inhelt'. Mr. Kuyst is gericht aan de onderpanden en Jan van Balen heeft ze gekocht met het uitgaan van een brandende kaars zodat hij er nu de eigenaar van is. De Tafel is een erfcijns van 4 pond en 16 schellingen payment in verscheidene delen ('percelen') en een erfpacht van 1 lopen rogge verschuldigd (zie nr. 3431). Deze renten zijn nu van Jan van Balen.

Hendrik Kuyst raadsheer van de stad 's-Hertogenbosch en meester van de Tafel van de H. Geest en Jan van Balen verschijnen voor de notaris en verklaren te zijn overeengekomen dat zij de genoemde renten over en weer niet meer zullen vorderen.

Plaats van de handeling:

in het Geefhuis in de zaal.

Getuigen:

mr. Klaas Kuyst secretaris van de stad 's-Hertogenbosch
Ariaan Zegersz. die Ruiters klerk van de Tafel

Taal: Nederlands.

3435.

1517, 12 maart

Overdracht erfpacht Heeswijk

De erfgenamen van wijlen Jan Hubensz., namelijk:

Hubert, Jan, Hillegond, Katryn, 'Goeswina' en Marie k.v.w. Rutger Huben;

Lucas Hendriksz. als echtgenoot van Adriana d.v.w. Rutger Huben;

Arnd Jansz. mede namens Wouter Jansz.;

Hubert Jansz. mede namens zijn broer Klaas Jansz.;

Jan Willemsz. als echtgenoot van Hillegond d.v.w. Jan Thysz.;
Hubert z.v. Peter Hubensz. en Marie zijn zuster en
Hillegond d.v.w. Jacob Huben
zij dragen over aan mr. Simon van Couderborch ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een
erfpacht van 1 mud rogge uit een derde deel van een huis, erf, hof en een aangrenzende kamp
in Heeswijk in de Veldstraat.

3436.

1517, 25 april

Verkoop land Rosmalen

Gerrit van Vladeracken z.v.w. Arnd en echtgenoot van jonkvrouwe Liesbeth d.v.w. mr. Maarten
van Rode draagt na verkoop over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest
de volgende stukken land in Rosmalen:

1. een stuk van 1 lopenzaad in 'dat Hyndensche Velt' grenzend aan Coudewater, de Tafel
voornd. en de gemene straat
2. een stuk van 1 lopenzaad 'aen dat Venne' grenzend aan de Tafel en aan Coudewater
3. een stuk van 1 sesterzaad grenzend aan de Tafel

op de rug: onder andere 'iii lepken lants gecoeft teghen Gerijt van Vladeracken'.

3437.

1517, 4 juni

Overdracht land Dinther

'Henrick Elyaes, Jan die Koyter, Jacop Janss, Jan Henricksz., Cost Dircksz., Gielis Gielis Arntsz.
ende Daniel Daielsz. van Tuythuys' schepenen van Dinther oorkonden.

Gerrit z.v.w. Jan Stansz.;

Jan z.v.w. Gerrit Wouters en Wouter zijn broer;

Hendrik Daniels als man van Katryn d.v. Gerrit voornd. en Marie haar zuster;

Jan z.v.w. Machiel;

Jan Stansen;

Agnes, Lucia en Arnd gezusteren;

Jacob Wouter Willemsz. als man van Yda d.v. Hendrik Smeyers en Sofie d.v. Jan Stansz. voornd.

Zij dragen over aan Daniel Laurens priester ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een stuk
land van 1 malderzaad gend. De Oude Hof in Dinther 'int Reytsel' . Zij doen dit voor een erfpacht
van 3 malder rogge in mindering op een erfpacht van 2 mud rogge.

Met een deel van het schependomszegel.

op de rug: aantekening dat het om 8 lopenzaden ging.

3438.

1517, 20 juni

Overdracht kamp Empel

Jan 'die Luw' z.v.w. Adam die 'Luw' draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel

van de H. Geest de helft van een kamp van 4 morgen in Empel 'op Rees' .
Belast met een erfcijns van 4 Rijns gulden aan Katryn d.v.w. Arnd 'Naetz', en een erfcijns van 5 Rijns gulden aan Griet weduwe v. Arnd 'Naets'.

3439.

1517, 20 juni

Vidimus oorkonde 28 juni 1408

inbewaringgeving oorkonde

Schepenen van 's-Hertogenbosch geven een vidimus af van een oorkonde van 28 juni 1408 waarin Willem 'Zotart' echtgenoot van jonkvrouwe Bele d.v.w. Jan van Gemert na verkoop overdraagt aan Staas van Hedikhuizen een kamp van 4 morgen in Empel 'op Rees' grenzend aan het Polsbroek met een recht van weg over het erfgoed van mr. Gerlach tot aan de zegedijk.

Jan die Lu z.v.w. mr. Adam houdt deze oorkonde in bewaring en zal hem overhandigen aan de Tafel van de H. Geest wanneer deze hem nodig heeft.

De oorkonde van 1408 bevindt zich niet in dit archief.

3440.

1517, 6 augustus

Vestiging erfcijns land Heesch

Klaas z.v.w. Hendrik Gerritsz. vestigt ten behoeve van mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 2 pond payment uit een huis, erf, hof en aangelegen erfgoederen groot 1 mudzaad en 2 sesterzaad in Heesch 'op Sochel' grenzend aan de gemeynte, de Tafel van de H. Geest en aan de gemene straat. Losbaar met 14 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk.

Deze erfcijns bestond in de negentiende eeuw nog en was toen geregistreerd in boek 2 f 102.

3441.

1517, 22 december

Overdrachts Loodshoeve – Schijndel

Goossen z.v.w. Gerrit van den Broek draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest de hoeve die eens was van Jan genaamd Pape Jan van Nuland en die ligt in Schijndel.

3442.

1517, 22 december

Overdracht erfpacht Schijndel

Goossen van den Broek z.v.w. Gerrit draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 1 ½ mud rogge uit de volgende stukken land in Gemonde:

1. de helft van een kamp genaamd Loodshoeve grenzend aan de Veerdonk
2. de helft van een kamp heiland grenzend aan de gemene straat
3. een huis, erf en hof in de Loobeemd
4. de helft en nog wat meer van ½ bunder genaamd Loobeemd aan alle zijden omgeven door de gemene straat
5. de helft van de Voskensakker grenzend aan het Groot Gasthuis
6. de helft van drie stukken beemd die aan elkaar grenzen 'in den Driessbeempt'
7. de helft van een stuk beemd in 'die Ochel
8. de helft van een stuk beemd aldaar
9. de helft van ½ bunder moer in 'Holtervenne' in het rechtsgebied van Boxel
10. een akker 'in die Hokart'
11. de helft van een erfpacht van 6 ½ mud rogge uit de hoeve 'ten Wyel'.

3443.

1517, 22 december

Overdracht erfpacht Gemonde

Goossen van den Broek z.v.w. Gerrit draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 1 ½ mud rogge uit de volgende onderpanden in Gemonde:

1. de nummers 1, 2, en 4 tot en met 11 van de oorkonde onder nr. 3442.
2. een akker genaamd de Lange Akker
3. een stuk akkerland vóór 'die Hoelt'
4. een stuk land in 'die Gemonsche Laken'
5. een stuk land
6. een stuk land 'die Scerpinck'
7. Verkoop
8. een stuk land genaamd 'Dyslacken' grenzend aan het erf van de St. Joriskapel
9. een stuk land 'op den Ham' grenzend aan het erfgoed van de pastorie van Gemonde
10. een stuk land genaamd 'die Metenbeempdt'
11. een stuk land 'op die Cruijstart'
12. een stuk land bij de Hoge Brug
13. een stuk land
14. een stuk land genaamd 'Tulde'
15. een huis, erf en hof
16. een stuk heiland

De omschrijving van de onderpanden die ook in nr. 3442 genoemd worden is soms enigszins afwijkend. Vermoedelijk vormden deze percelen land tezamen de Loodshoeve.

3444.

1517, 30 december

Verkoop land Geffen

Jan en Rudolf k.v.w. Dirk Meeusz.;

Liesbeth d.v.w. Dirk z.v.w. Dirk Meusz.;

Matthys en Dirk k.v.w. Gisjbert Dirksz.;

Gisjbert z.v.w. Wouter Dirksz.;

Leo z.v.w. Jan Petersz. echtgenoot van Mechteld;

Broos z.v.w. Evert Brooszoon echtgenoot van Aleid;

Mechteld en Aleid zijn d.v.w. Godfried Dirksz.;

Liesbeth en Aleid d.v.w. Dirk z.v.w. Jan Goyarts;

Aleid d.v.w. Lambert Hendriksz. en

Jacob z.v.w. Peter Jacobszoon

Zij dragen na verkoop over aan Wouter z.v.w. Wouter Dirksz. een huis, erf en hof en 4 vatzaad land in Geffen 'aen den Berch' en een stuk akkerland van 1 sesterzaad in Geffen grenzend aan de gemene straat en aan het Vinkelse Pad.

Belast met de grondcijns van 2 penningen en een erfpacht van 7 sester rogge aan de Tafel van de H. Geest.

3445.

1518, 13 januari

uur van de vespers

Vidimus

Testament Katryn d.v. Jan Marien goudsmid

Schepenen van 's-Hertogenbosch geven een vidimus af van de oorkonde van notaris Marcelis Servaasz. van 'Landonck' priester van het bisdom Luik van 26 april 1500.

Katryn d.v. Jan Marien goudsmid en poorteres van 's-Hertogenbosch

zij is gezond van geest maar ligt ziek op bed en is getroffen door een epidemische ziekte.

Zij maakt haar testament en vermaakt aan haar patroons de kerken van St. Lambertus in Luik en St. Jan in 's-Hertogenbosch tezamen 1 stuiver eens.

Zij bezit een erfpacht van 2 mud rogge die haar tante ('moeye') aan haar heeft vermaakt. Daarvan gaat 1 mud naar Jut haar zuster in het St. Agnesklooster. Het andere mud gaat naar de Tafel van de H. Geest en het Groot Gasthuis.

Verder legateert zij:

1. Aan het klooster Coudewater een erfcijs van 6 pond payment die haar tante aan haar vermaakt heeft en 3 Rijnsgulden eens.
2. Zij heeft bij de zusters van de Uilenburg een stuk laken laten bleken. Dit mogen de zusters houden, maar als haar broers het laken willen hebben, dan krijgen de zusters voor het bleken 3 Rijnsgulden eens.
3. Aan de juffrouw Van Drongelen een parse rok 'met saden gevoyert' en een vrouwenkovel.
4. Aan de vrouw van Tielman van den Broek een zwarte tabbaard 'met eenen ruggen voyer'.
5. Aan Heeske de dienstbode van heer Dirk van Hal een zwarte rok.
6. Aan haar eigen dienstbode Heelke een zwarte 'fock' en een zwarte rok.
7. Aan zuster Heilwych non in het Groot Gasthuis een oude falie, een oud wollen hemd en een oude rok wegens zekere diensten die zij aan haar heeft bewezen.
8. Aan iedere zuster in het Groot Gasthuis een nachtdoek.
9. Aan haar zuster Jut voornd. 'eenen monsellieren tabbart' met een zwarte voering en een rode rok, haar beste falie en drie van haar beste kussens en 3 ½ pond klein garen. Jut moet het vlas van dat garen zelf betalen want dat is zij nog schuldig 'ende noch allen

hoir nachtdoecken die se nyet ewech heeft gemaict'. Jut haar zuster krijgt het kindsdeel van de erfenis van haar vader en moeder.

10. Aan Dirk van Hal priester 3 Rijns gulden eens.

11. Aan elk van de drie kapelanieën 7 stuivers eens.

12. Aan Klaas de koster 3 pond payment eens.

13. aan Liesbeth de dochter van haar broer de beste huik en een grote brouwketel en allle kleren die overblijven

14. aan de paters van de fraters een zilveren lepel

15. aan het beeld van Onze Lieve Vrouw in de Kerkstraat 1 Rijns gulden eens

'Goelt Pynappels' is haar nog schuld 22 'sleepers'. Van dat geld moeten de eenmalige legaten worden betaald.

Zij wil dat de 100 pond tin die zij van haar tante heeft 'om goede sal geven', want dat heeft haar tante gewild en bevolen. Aan Mechteld de vrouw van Jan Kempen 3 tinnen schotels, 6 'bree souzieren' en een gouden kruisje.

Plaats van de handeling:

het woonhuis van de testatrix in de Kerkstraat.

Getuigen:

mr. Arnd Spijker priester

Arnd 'Beys' raadsheer van de stad 's-Hertogenbosch

jonkvrouwe Heilwych Ruiters 'nonna' [= zuster] in het Groot Gasthuis en

Heilwych haar dienstbode

allen inwoners van 's-Hertogenbosch.

Jonkvrouwe Heilwych en de dienstbode Heilwych waren in het huis, de andere getuigen stonden voor de deur van het huis.

Taal: ten dele Latijn. De tekst van het eigenlijke testament is in het Nederlands.

3446.

1518, 16 januari

Overdracht rente op de stad

Mechteld d.v.w. Arnd van Laarhoven draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een rente van 6 gouden keurvorster Rijns gulden of de waarde daarvan in het geld dat ten tijde van de uitbetaling gangbaar is op de stad 's-Hertogenbosch. Zolang Mechteld leeft heeft zij van deze rente het vruchtgebruik.

3447.

1518, 3 februari

Vestiging erfcijs Schijndel

Klaas van der Spankt z.v.w. Jan en echtgenoot van Johanna d.v.w. Dirk van Acht vestigt ten behoeve van Jan Vyge z.v.w. Hendrik een erfcijs van 3 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk uit een kamp broekland met houtwas die 3 bunder beemd omvat in Schijndel aan 'die Beek'

grenzend aan de gemene straat en uit een stuk akkerland van 3 lopenzaad in Gemonden grenzend aan de gemene straat.

Belast met een hertogscijns van 3 oude groten.

op de rug: afgelost op 21 maart 1614.

3448.

1518, 26 februari

Betalingsbelofte geld

Rutger Petersz., Hendrik en Daniel broers en k.v.w. Joost Hendriksz. beloven te betalen aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest 75 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk op Kerstmis over een jaar.

3449.

1518, 11 maart

Verkoop land Den Dungen

Gerrit z.v.w. Rutger z.v.w. Gerrit van der Koeverings draagt na verkoop over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest 7 hont broekland in het Vrijdom in Den Dungen in het Bosbroek grenzend aan de Tafel voornd. en aan de gemene straat. De verkoper stelt als onderpand zijn huis, erf en hof in Berlicum in 'Broeckvenne' grenzend aan de abdij van Berne en aan de gemene straat en 1 morgen land in Hintham binnen de draaiboom tussen de St. Anthoniskamp en Porta Coeli.

3450.

1518, 12 maart

Overdracht huis met oliemolen 's-Hertogenbosch

Gerrit z.v.w. Jan Matthysz. van Vladeracken heeft middels een gerechtelijke procedure gekocht van Marcel van Kriekenbeek een huis, erf, hof en een oliemolen genaamd 'in de Olyemoelen' 'retro sportifices' [= Achter de Mandenmakers]. De molen behoorde aan Wennemar Jansz. molenaar.

Ligging: tussen Gerrit de Kuiper en Arnd 'Neyssoen' en strekkend van de gemene straat tot aan de stadsmuur.

Gerrit draagt nu dit huis c.a. over aan Jan z.v.w. Peter Pels Jansz. Hij vrijwaart het pand van alle lasten behalve een erfcijns van 6 pond payment. Deze erfcijns heeft vroeger Adriaan van Orthen Jansz. verkocht aan Michael 'Bondnyel' z.v. jan de steenhouwer met als onderpand een huis en erfgoederen van Arnd van der Hoeven en nu van Adriaan voornd. aan de Verwersstraat en 1 morgen land in Hintham in de Pepers. De erfcijns kwam toe aan de zusters van het klooster Annenborch in Rosmalen en is nu van Wouter Ooms.

op de rug: diverse aantekeningen onder andere 'desen brieff is enen weer brieff van enen merghen lants in den Peper gelegen my verleent van Jenneke Pels als van den huys van Wemmer die moller'.

Mij is niet helemaal duidelijk wat hier gebeurt.

3451.

1518, 8 juni

Vidimus overdracht goederen St. Michielsgestel

Inbewaringgeving

Schepenen van 's-Hertogenbosch geven een vidimus af van een schepenoorkonde van 's-Hertogenbosch van 3 januari 1509 (zie aldaar).

Mr. Hendrik verklaart deze oorkonde in bewaring te hebben mede ten behoeve van de Tafel van de H. Geest.

3452.

1518, 8 juni

Overdracht land St. Michielsgestel

Mr. Hendrik Eykmans priester draagt over aan mr. Klaas Kuyst ten behoeve van de Tafel van de H. Geest het stuk land De Stempel (zie oorkonde van 3 januari 1509) dat hij heden heeft verworven van de kinderen Van Langel.

3453.

1518, 23 juni

Vestiging erfcijns huis Hoge Steenweg

Frans en Aleid k.v.w. Gysbrecht Wouterszoon van Broekhoven vstigen ten behoeve van Daniel z.v. Daniel van Vlierden Danielszoon een erfcijns van 3 Rijngulden van 20 stuivers het stuk uit een huis, erf, hof en achterhuis aan de Hoge Steenweg.

Ligging: tussen Steven van Culemborg en Elsbene weduwe v. Jan Michielsz. en haar dochter en strekkend van de straat tot aan de Dieze.

Bij de betaling van de erfcijns gelden de volgende waarden: de overlense keurvorster Rijngulden 28 stuivers en het dubbele vuurrijzer 2 ¼ stuivers en andere valuta 'nae advenande secundum eandem valuationem'.

De erfcijns is losbaar met 48 Rijngulden mits betaald bij de aflossing geen kleinere zilveren munten worden betaald dan de zilveren dubbele stuivers die geslagen zijn onder wijlen aartshertog Philips.

op de rug: afgelost met 50 Rijngulden [sic].

3454.

1518, 23 juli

Uitwinning

Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest heeft zich laten richten aan een stuk land van 14 lopenzaad in Nuland genaamd 'Langhe Vore' wegens een achterstallige erfpacht van 1 mud rogge gevestigd voor op 14 oktober 1333. Mr. Klaas heeft het land overgedragen aan

Marcel van Kriekenbeek. Deze verkoopt het nu aan Hendrik. De schout van 's-Hertogenbosch vest namens de hertog Hendrik in het land.

3455.

1518, 31 augustus

Overdracht land Oss

'Cornelis van Os, Rutger Sandersz., Jan Ariensz. en Gerit Jacopsz.' schepenen in Oss oorkonden. Jan 'Vleminck' handelend als echtgenoot van Aleid weduwe v. 'Thonis soen' z.v.w. Peter Hendriksz. draagt over aan Margriet en Peter kinderen van Aleid en wijlen Thonis haar recht van vruchtgebruik van een huis, hof en hofstad met land samen groot 4 lopenzaad in 'Gestell' [sic] 'aent Hoselre' (?) grenzend aan de Tafel van de H. Geest in 's-Hertogenbosch en aan de gemene straat.

3456.

1518, 9 september

Contract provenier Geefhuis

Notaris Simon van Couderborch clericus van het bisdom Luik oorkondt. Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest en Albert z.v.w. Jan Albertsz. hebben een overeenkomst gesloten aangaande de opname van Albert in het Geefhuis. Albert heeft aan de meester 100 Rijns-guldens van 20 stuiver het stuk betaald. Na de dood van Albert krijgt de Tafel een erfcijs van 40 schellingen payment en een erfcijs van 2 pond en 10 schellingen payment [onderpanden niet vermeld]. Na zijn dood krijgt de Tafel alle roerende en onroerende goederen van Albert, maar hij mag bij testament over een deel daarvan beschikken in de vorm van legaten tot een maximale waarde van 12 Rijns-guldens. Albert neemt deel aan de gemeenschappelijke tafel van het huis en is in de kost van het huis wat betreft woning en slapen. Hij woont samen met de bedienden en commensalen van de Tafel.

plaats van de handeling:

het Geefhuis

getuigen van de handeling:

Adriaan z.v. Zeger Pauwelsz. en Dirk z.v. Jan van Lieshout clerici van het bisdom Luik.

3457.

1518, 16 september

Overdracht huis en land St. Michielsgestel

Jan z.v.w. Peter z.v.w. Hendrik 'Scarlen' draagt over aan Hendrik Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest een huis, erf, hof en een aangrenzend stuk land van 4 lopenzaad in St. Michielsgestel in de herdgang Hezelaar grenzend aan de Tafel voornd.

Belast met de grondcijs aan de heer van Gestel van 1 oude penning genaamd oude zwarte en

1 cijnshoen, een erfcijs van 3 stuivers aan het altaar van de heilige Maria Magdalena in de kerk van St. Michielsgestel en een erfcijs van 10 pond en 10 schellingen payment aan het altaar van St. Quirinus in de St. Jacobskapel op de Windmolenberg en de last van het dorp Herlaar genaamd 'het gewonnen gelt ofte penningen wille de Gestel' belopend 4 stuivers.

3458.

1518, 20 oktober

Overdracht recht van vruchtgebruik Heesch

Jan z.v.w. Peter Woutersz. weduwnaar van Ida d.v.w. Hendrik Gyben draagt over aan zijn dochters Beatrijs en Hendrikje het recht van vruchtgebruik van een huis, erf en hof groot 5 lopenzaad in Heesch in Kruisbergen grenzend aan de Tafel van de H. Geest.

3459.

1518, 20 oktober

Vestiging erfcijs Heesch

Beatrijs en Hendrikje (zie nr. 3458) vestigen ten behoeve van mr. Klaas Kuyst ten behoeve van Jan van 'Amerzoy' z.v.w. Jan de goudsmid een erfcijs van 3 pond payment op de goederen omschreven in nr. 3458.

Belast met een erfcijs van 4 pond aan Jan van Deyl en een erfpacht van 1 mud rogge aan Hillegond Dekkers. Losbaar met 21 gouden Peters van 18 stuivers het stuk.

3460.

1518, 28 december

Betalingsbelofte geld

Lambert, Arnd, Zebert, Wouter en Willem gebroeders en k.v.w. Arnd Woutersz. en Hendrik z.v.w. Hendrik Stevens beloven te betalen aan mr. Klaas Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest 26 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk. Te betalen voor de helft op Kerstmis aanstaande en voor de helft op Kerstmis een jaar later.

3461.

1519, 19 januari

Leenverhef erfpacht tiend St. Michielsgestel

Cornelis van Dungen drossaard van Megen en stadhouder van de lenen van Megen verklaart ontvangen te hebben van Gerrit Jan Heimansz. als zijnde gemachtigd van de Tafel van de H. Geest 7 Rijns gulden van 20 stuivers het stuk wegens het verhef van een erfpacht van 5 mud rogge uit de tiend van Thede onder St. Michielsgestel. Jan Kannepaart meester van de Tafel weigerde dit verhef te betalen.

Taal: Nederlands.

Geschreven op papier.

3462.

1519, 29 januari

Afstand recht van vruchtgebruik erfpacht Vught

'Everaert van Ammerzoye en Jacop Geerlixsoen van den Yvelaer gemeynlick geheyten van den Bor' schepenen in St. Oedenrode oorkonden.

Geerborg weduwe van Jan van den Bor draagt over aan Goyaart en Adriaan en aan Jan Jan Colenzoon als man van Peter, kinderen van haar en wijlen Jan haar recht van vruchtgebruik van de helft van een erfpacht van 1 mud rogge uit 1 mudzaad land in Cromvoirt in de parochie van Vught-St. Lambertus

Taal: Nederlands.

Met de beide schepenzegels.

3463.

1519, 1 februari

Betalingsbelofte erfcijns huis Eindhoven en land Stratum

'Adriaen Jan Platthijnhouders soen en Jan Ian Wouters soen van Waelre' schepenen in Eindhoven oorkonden.

Hendrik z.v. Anthonis Thysz. belooft te betalen Klaas van der Poorten deken van het collegiale kapittel van Eindhoven een erfcijns van 9 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk uit een huis en erf in Eindhoven strekkend van de straat tot aan de stadsvest en uit een beemd in Stratum.

Belast met een herencijns van 3 stuivers en een erfcijns van 3 ½ stuiver aan het kapittel.

Taal: Nederlands

De schepenzegels zijn verdwenen.

3464.

1519, 3 februari

Verkoop land Heesch

Jan Willemsz. van Geldrop clericus van het bisdom Luik oorkondt.

Jan sr., Jan jr. k.v.w. Zeger van Brede;

Ricardus z.v. Jan van Tuil als echtgenoot van Margriet d.v.w. Zeger;

Hendrikje weduwe v. ? Huyben en d.v. Leo van den Broek;

Meus z.v. Simon Thysz.;

de zusters Agnes 'Cnoyen' moederoverste, Liesbeth Aalberts onderoverste en Elsbene Roosmond procuratrix van het klooster van Bethanië op de Windmolenberg handelend in aanwezigheid van en met toestemming van Arnd Vos hun pater en biechtvader

Zij verkopen aan Maarten Timmermans clericus van de Tafel van de H. Geest ten behoeve van de Tafel twee stukken land in Heesch:

1. een stuk akkerland van 3 lopenzaad 'in den Pass' aan de Kerkweg grenzend aan de Tafel voornd. strekkend met beide einde aan het kerkpad
2. 1 lopenzaad land 'in den Bynnen Pass' grenzend aan de waterloop en aan de Tafel

voornd.

Plaats van de handeling:

het klooster Bethanië

Getuigen van de handeling:

Arnd Roever Boest raadsheer van de stad 's-Hertogenbosch en
mr. Adriaan z.v. Jan Marcelisz. van Eckart poorter.

3465.

1519, 3 maart

Verkoop land Heesch

Adriana d.v.w. Arnd Loyen draagt na verkoop over aan mr. Klaas Kuyst meester van de Tafel van de H. Geest een stuk akkerland van ½ lopenzaad in Heesch in 'den Pas'.

3466.

1519, 13 april

Garantie pand Marktblok

Jan Kannepaart heeft als meester van de Tafel van de H. Geest aan Gerrit Hubrechtszoon de Kremer in erfcijs uitgegeven een huis dat oorspronkelijk deel uitmaakte van het broodhuis van de hertogin van Brabant [= hertogin Johanna 1356-1406]. De erfcijs bedroeg 34 pond payment (zie nr. 3279).

Na overdracht is dit huis gekomen aan Jan Hendriksz. harnasmaker. Het blijkt dat op dit huis een cijns aan de hertog rust van 25 stuivers minus een negenmanneke. Jan de harnasmaker verklaart nu 'als proprietarys' dat hij de hertogscijns zal betalen en garandeert dat de Tafel daar niet op aangesproken kan worden.

Taal: Nederlands.

3467.

1519, 18 april

Uitwinning land Vught

Hendrik Kuyst handelend als meester van de Tafel van de H. Geest is gericht in eene hofstad en een hof in de parochie van Vught-St. Lambertus wegens een achterstallige erfoacht van 3 sester rogge gevestigd op 15 november 1397 (zie nr. 1231). Hij heeft het land overgedragen aan Marcel van Kriekenbeek.

Deze verkoopt het nu aan Adriaan Zegersz. die Ruiters clericus van de Tafel. De schout van 's-Hertogenbosch vest de Tafel namens de hertog in het land.

3468.

1519, 16 juli

Uitwinning land Heeswijk

Adriaan Zegersz. die Ruiters clericus in het huis van de Tafel van de H. Geest en handelend namens de Tafel is gericht in twee stukken land in Heeswijk wegens een achterstallige erfpacht van 5 sester rogge gevestigd op 2 november 1385 (zie nr. 974a). Hij heeft het land daarna overgedragen aan Marcel van Kriekenbeek.

Deze verkoopt het nu aan Adriaan ten behoeve van de Tafel. De schout van 's-Hertogenbosch vest de Tafel in het land namens de hertog.

3469.

1519, 6 augustus

Testament Jan van den Yewelaer (authentiek uittreksel)

Notaris Klaas Hoyberchs van Bladel clericus van het bisdom Luik oorkondt.

Jan van de 'Yewelaer' poorter (?) van 's-Hertogenbosch maakt zijn testament, vermoedelijk samen met zijn echtgenote
hij of zij zijn gezond van lichaam en geest.

Sprake van een codicil van Aleid dat is opgesteld voor de notarissen Hendrik van den Loo en Klaas Hoyberchs. Dit wordt nu gewijzigd.

Zij vermaakte een erfrente van 6 Rijns gulden op de stad 's-Hertogenbosch en een erfcijns van 5 pond payment uit onderpanden op de Vughterdijk aan Margriet d.v.w. Liesbeth haar zuster. Deze renten gaan voor de helft naar Joost z.v. Jan z.v.w. Tielman Jansz. jr. en voor de helft naar de Tafel van de H. Geest en het Groot Gasthuis. Gasthuis en Tafel krijgen weer ieder de helft. Zij heeft vermaakt aan Jan z.v. Tielman Jansz. haar oudste al overleden broer en aan Joost voornd. een erfcijns van 7 gulden onder de heerlijkheid Hedel. Deze vermaakt zij nu aan de vier kinderen van Margriet voornd. te weten Liesbeth, Peter, Alard en Dirk. Voor de rest blijft haar testament van kracht.

plaats van de handeling:

het woonhuis van Aleid op het Klein (?) Begijnhof

getuigen van de handeling:

Wouter Gielisz. Hendriksz. priester

Jan van 'Santwyck' (?) en

Jan van Uden slotenmaker

poorters van 's-Hertogenbosch

N.B.: door beschadiging niet helemaal leesbaar.

3470.

1519, 18 augustus

Overdracht erfcijns Beek en Donk

Aleid natuurlijke d.v.w. Hendrik Kuyst draagt over aan mr. Klaas Kuyst, Hendrik en Matheus haar

broers en wettige k.v.w. Hendrik voornd een erfcijns van 1 oud schild uit onderpanden in Beek en Donk. Deze waren aan haar vermaakt in het testament van Liesbeth weduwe v. mr. Jan van 'Eeten'.

Deze erfcijns bestond in de negentiende eeuw nog en was toen geregistreerd in boek 2 fol. 162.

3471.

1519, 5 september

Aflossing erfcijns St. Michielsgestel

Peter z.v.w. Hendrik 'Scarley' heeft beloofd te betalen aan Beatrijs weduwe v. Jan 'Spaedze' en d.v.w. Jan 'Collarts' een erfcijns van 10 pond en 10 schellingen payment. Deze rust op een huis, erf, hof en aangelegen land groot 4 lopenzaad in St. Michielsgestel in de herdgang Hezelaar. beatrijs heeft daarna verklaard dat de erfcijns losbaar zou zijn met 6 Peters van 18 stuivers het stuk per pond, mits tenminste 2 pond zou worden afgelost. Beaterijs heeft de erfcijns daarna in haar testament vermaakt aan het altaar van St. Quirinus op de Windmolenberg in 's-Hertogenbosch .

Arnd z.v.w. Gerrit van Oss, Hendrik z.v.w. Evert van den Einde, Hendrik z.v.w. Willem Dirksz. de deken, (?) Jan z.v.w. Arnd van den Hautaart en Jan z.v.w. Klaas van 'Armenjack' [= Armagnac?] wasmeesters van de broederschap van St. Quirinus verbonden aan de kapel van deze heilige op de Windmolenberg verklaren nu ontvangen te hebben van Hendrik Kuyst z.v.w. Hendrik meester van de Tafel van de H. Geest 62 Rijngulden van 20 stuivers het stuk en 8 stuivers, dit alles ter aflossing van deze erfcijns.

3472.

1519, 30 september

Procedure achterstallige erfpacht Geffen

Hendrik Kuyst meester van de Tafell van de H. Geest heeft voor schepenen van 's-Hertogenbosch geëist dat een achterstallige erfpacht van 1 mud rogge uit een hofstad land in Geffen. de debiteuren zijn Willem en Jan gebroeders en k.v.w. Jan Faesz. en Jan Jacobsz. Marten Timmerman gemachtigde van de meester heeft gewacht op antwoord. De termijn is nu verstreken zodat er sprake is van minachting van het gerecht ('heeft die contumacie geaccuseert').

Geschreven op papier.

3473.

1519, 26 oktober

Vestiging erfcijns Oss

Jan z.v.w. Sander Jansz. en Wouter zijn broer vestigen ten behoeve van mr. Maarten die Greve handelend namens de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 30 schellingen payment uit 3 vatzaad akkerland in Oss in Liefkenshoek en uit een huis, erf, hof en 4 vatzaad land in Oss grenzend aan de gemene straat. Belast met een erfpacht van 9 sester rogge aan Herman De Nys. De verkoprs mogen de erfcijns aflossen met 9 Rijngulden van 20 stuivers het stuk.

N.B.: de oorkonde is gecancelleerd, de erfcijns is dus op een onbekend tijdstip afgelost.

3474.

1519, 4 november

Ruil erfcijnzen Vught

Notaris Dirk die Wolf van Den Bossche bisdom Luik oorkondt in aanwezigheid van Lambert die Wolf raadsheer van de stad 's-Hertogenbosch en mr. Klaas Kuyst secretaris van 's-Hertogenbosch.

Hendrik Kuys meester van de Tafel van de H. Geest, Mechteld van Berlicum en Petra Coenen meesteressen van het Groot Begijnhof en Jan van Balen Jansz. hebben een overeenkomst gesloten aangaande de kwijtschelding van erfcijnzen die zij aan elkaar verschuldigd waren. Jan van Balen heeft daarna de erfcijns afgelost met ongeveer 27 stuivers (zie voor deze transactie nr. 3434).

Hendrik Kuyst had als meester van de Tafel recht op een erfcijns van 3 pond oudgeld uit het huis en de hofstad van Jan van der Hoeven en uit een deel van het erf genaamd 'Seykendonk' en uit 6 bunder land genaamd 'Melis Buenre' gelegen in Vught. Deze erfcijns heeft Ywan van den Grave verkregen van Jan van der Hoeven. Wegens achterstalligheid zijn de onderpanden uitgewonnen en gekocht door Jan van Balen.

Jan van Balen draagt over aan de Tafel een erfcijns van 4 pond payment uit een huis en erf op de Oude Hulst tegenover het huis van Hendrik Masschereels. Hendrik Kuyst de meester van de Tafel scheldt aan Jan van Balen een erfcijns kwijt van 13 ½ stuiver en nog een erfcijns van 13 ½ stuiver [onderpanden niet genoemd]. Hendrik Kuyst draagt daarna de erfcijns van 4 pond payment (zie boven) over aan de meesteressen. Hij scheldt de meesteressen erfcijnzen kwijt van 5 schellingen en 2 ½ schellingen die zij schuldig waren aan de Tafel. De meesteressen schelden aan de Tafel kwijt een erfcijns van 4 pond en 5 schellingen payment.

In twee identieke exemplaren bewaard, nrs. 3474 en 3474bis.

3475.

1519, 15 november

Uitgifte erfcijns huis Hintham

Zebert z.v.w. Zebert Zebertsz. bakker geeft in erfcijns uit aan Anthonus z.v.w. Wouter die Kremer een huis en een hofstad met een aangelegen erfgoed in het Vrijdom van 's-Hertogenbosch in Hintham voor 9 Rijngulden van 20 stuivers het stuk. Belast met een erfcijns van 5 pond payment aan het kapittel van de St. Janskerk. op de rug: onder andere 'in die Vlierdt'.

EINDE DEEL 1500 - 1519

